

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Automatizuotas tvarkymas

Automatizuotas tvarkymas

Informacija apie esamą padėtį siekiant bendrauti su nacionaliniais teismais elektroninėmis priemonėmis.

Pastaraisiais metais vis daugiau valstybių narių įvedė teisės aktų pakeitimus, kuriais civiliniame procese leidžiama naudoti šiuolaikines ryšių ir informacijos technologijas. Taip teisminės institucijos ir byla suinteresuotos šalys gali bendrauti naujais būdais, pavyzdžiui, internetu.

Kai kuriais atvejais procesas gali būti pradėtas elektroniniu pareiškimu, kurį ieškovas teismui pateikia internetu; kitais atvejais teismai turi įgaliojimus elektroninėmis priemonėmis įteikti šalims teismo dokumentus; dar kitais atvejais elektroninėmis priemonėmis palaikomi visi ryšiai. Yra keletas valstybių narių, kuriose internetu leidžiama naudotis bendravimui beveik visų rūšių civilinėse bylose, tačiau kitose tai įmanoma tik tam tikrų rūšių bylose.

Dėl šiuolaikinių informacijos technologijų naudojimo civiliniame procese neturi kilti pavojus susijusių šalių pagrindinėms teisėms. Tai, kad šalis negali naudotis tam tikra ryšio priemone, negali su trukdyti jai kreiptis į teismą. Be to, nacionaliniuose teisės aktuose turi būti užtikrinama, kad bendravimas internetu nesukels grėsmės tinkamai procese naudojamų neskelbtinų duomenų apsaugai.

Spustelėjus kurios nors šalies vėliavą, bus pateikta išsami tos šalies informacija.

Paskutinis naujinimas: 30/05/2023

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.

Automatizuotas tvarkymas - Belgija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Šis klausimas reglamentuojamas „Fenikso“ įstatymais, konkrečiai:

2006 m. liepos 10 d. Įstatymu dėl elektroninėmis priemonėmis vedamų teismo procesų (*loi relative à la procédure par voie électronique*) (2006 m. rugsėjo 7 d. *Belgijos oficialusis leidinys*);

2006 m. rugpjūčio 5 d. Įstatymas, kuriuo iš dalies keičiamos Teismų kodekso nuostatos dėl elektroninėmis priemonėmis vedamų teismo procesų (*loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en vue de la procédure par voie électronique*) (2006 m. rugsėjo 7 d. *Belgijos oficialusis leidinys*).

„Fenikso“ įstatymai taip vadinami dėl to paties pavadinimo IT projekto, kuriuo siekiama užtikrinti elektroninę prieigą prie visų Belgijos teismų, kad ilgainiui visas teismo procesas būtų rengiamas elektroninėmis priemonėmis.

Nuo 2012 m. gruodžio 31 d., be minėtų Fenikso įstatymų, laipsniškai įsigaliojo du įstatymai. Tai yra:

2012 m. gruodžio 31 d. Įstatymas, kuriuo nustatomos įvairios nuostatos, visų pirma teisingumo srityje (*loi portant dispositions diverses, spécialement en matière de justice*);

2012 m. gruodžio 31 d. Įstatymas, kuriuo nustatomos įvairios nuostatos teisingumo srityje (*loi portant dispositions diverses en matière de justice*).

Tačiau laipsniškas įsigaliojimas dar nereiškia, kad teismo procesas gali vykti elektroninėmis priemonėmis, nes šios nuostatos daugiausia yra tokios, kurios galėtų būti taikomos ir rašytiniam teismo procesui. Taigi kol kas paprastai rengiamas „tradicinis“ neelektroninis teismo procesas.

Per tą laiką teismo kanceliarijoms ir prokuratūrų sekretoriatams buvo sudaryta galimybė naudoti bylų tvarkymo IT taikomąją programą, kuri leidžia visus dokumentus ir informaciją tvarkyti elektroninėmis priemonėmis. Be to, tiriamos įvairios galimybės, kad procesinius dokumentus ir įrodymus teismų kanceliarijoms būtų galima pateikti elektroninėmis priemonėmis.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Netaikytina.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Netaikytina.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Netaikytina.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Netaikytina.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Netaikytina.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Netaikytina.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Netaikytina.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Netaikytina.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Netaikytina.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Netaikytina.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Teismų kodekso (*Code judiciaire*) 32ter straipsnyje nustatyta, kad bet koks pranešimas ar dokumentas teismams, prokuratūroms ar teismo tarnyboms, įskaitant teismų kanceliarijas ir prokuratūrų sekretoriatas, taip pat bet koks teismo, prokuratūros ar teismo tarnybų, įskaitant teismo kanceliarijas ir prokuratūrų sekretoriatas, pranešimas advokatui, teismo pareigūnui arba notarui, taip pat advokato, teismo pareigūno ar notaro pranešimas gali būti teikiamas naudojant teismų IT sistemą.

Remiantis šia nuostata buvo sukurtas *e-Box* tinklas, skirtas pranešimams ir dokumentams pateikti, ir *e-Deposit* sistema, konkrečiai skirta reikalavimams, argumentams ir įrodymams pateikti civilinėse ir baudžiamose bylose.

Šios priemonės gali būti naudojamos tik ministro įsakyme nurodytuose teismuose.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Netaikytina.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Netaikytina.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Netaikytina.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Netaikytina.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokiu būdu?

Netaikytina.

Paskutinis naujinimas: 04/09/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Bulgarija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Bulgarijos teisėje tokia galimybė nenumatyta. Ieškiniai paduodami raštu teismo kanceliarijai ir turi būti surašyti bulgarų kalba. Ieškiniai gali būti siunčiami paštu, tačiau ne faksu ar e. paštu.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Pagal Bulgarijos teisę procesiniai šalių veiksmai civilinėse ir komercinėse bylose nelaikomi galiojančiais, jei atliekami elektroninėmis priemonėmis ir pasirašomi elektroniniu parašu. Šalys iškelia bylą teisme paduodamos bulgarų kalbą surašytą ir pasirašytą ieškinį. Ieškinį galima įteikti atitinkamo teismo tarnautojo biure arba, užrašius adresą, išsiųsti teismui paštu.

Civilinio proceso kodekso (GPK) 184 straipsniu elektroninius dokumentus ir popierinius dokumentus leidžiama pateikti kaip įrodymus civilinėse ir komercinėse bylose. Elektroninis dokumentas gali būti pateikiamas teismui atspausdintas popieriuje. Jei dokumentą ginčija priešinga šalis, jį reikėtų pateikti elektroninėje laikmenoje. Jei nėra įrangos ir darbuotojų, kurie yra reikalingi norint atgaminti elektroninį dokumentą teismo posėdyje, teismas gali reikalauti, kad elektroninį dokumentą pateikusi šalis pateiktų kitoms šalims elektroninę jo kopiją.

Elektroninio dokumento, visų pirma elektroninio parašo, kuris yra privalomas teikiant elektroninį dokumentą, ginčijimo procedūra nustatyta Elektroninių dokumentų ir elektroninio parašo įstatyme.

Vienintelė Civilinio proceso kodekso nuostata dėl internetu atliekamo procesinio veiksmo yra susijusi su skolininko reikalavimų areštu vykdymo byloje. Ši teisinė tvarka yra vykdymo proceso dalis, o veiksmus atlieka antstolis.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Civilinio proceso kodekso 42 straipsnio 4 dalimi pranešimus šaliai civilinėje ar komercinėje byloje leidžiama įteikti e. paštu. Pranešimai pagal kodekso 44 straipsnio 3 dalį laikomi įteiktais tada, kai jie įvedami į nurodytą informacinę sistemą ir įteikimas patvirtinamas atitinkamo elektroninio įrašo kopija.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Žr. atsakymą į 13 klausimą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Žr. atsakymą į 13 klausimą.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Bulgarijos teisėje tai nenumatyta. Žr. atsakymą į 12 klausimą paskutinę pastraipą.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokiu būdu?

Teismų sprendimai viešai prieinami (registruotis nebūtina) Bulgarijos Respublikos Aukščiausiosios teismų tarybos interneto svetainėje <http://legalacts.justice.bg/>. Teismo sprendimų galima ieškoti pagal įvairius kriterijus, pavyzdžiui, „teismas“, „bylos rūšis“, „metai“, „bylos numeris“ ir „raktiniai žodžiai“. Taip pat galima papildomi, konkretesni paieškos kriterijai. Atlikusi paiešką, bylos šalis arba jos atstovas gali atsisiųsti teismo sprendimą „doc.“ formatu. Sprendimai skelbiami iš karto po jų priėmimo, laikantis Asmens duomenų apsaugos įstatymo ir įslaptintos informacijos apsaugos įstatymo reikalavimų. Sprendimai skelbiami taip, kad negalėtų būti nustatyta juose nurodytų fizinių ir juridinių asmenų tapatybė. Sprendimai bylose dėl asmenų civilinės ar sveikatos būklės skelbiami be motyvų.

Be to, kiekvieno teismo interneto svetainėje galima stebėti bylų ir susijusių teismo sprendimų eigą. Teismo sprendimus ir informaciją apie bylos eigą galima susirasti naudojant pirmiau nurodytus paieškos kriterijus, o sprendimai skelbiami aprašytu būdu. Atlikusi paiešką, bylos šalis arba jos atstovas gali atsisiųsti teismo sprendimą „doc.“ formatu.

Paskutinis naujinimas: 25/06/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Čekija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, Čekijos Respublikoje bet kurį ieškinį galima pateikti elektroniniu būdu.

Ieškiniai gali būti teikiami a) elektroniniu paštu su sertifikuotu elektroniniu parašu arba b) duomenų laukelyje, t. y. specialioje elektroninėje saugykloje, skirtoje dokumentams pateikti ir veiksams atlikti valdžios institucijų atžvilgiu. Šios procedūros yra lygiavertės standartinei rašytinei formai. Ieškinį taip pat galima pateikti standartiniu elektroniniu paštu be sertifikuoto elektroninio parašo, tačiau tada per tris dienas identiškas tekstas turi būti pateiktas standartinė rašytinė forma arba pirmiau a ir b punktuose aprašytais būdais. Informacija apie visas šias procedūras išdėstyta atsakyme į klausimą Nr. 6.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Ieškinį dėl bet kokios rūšies bylos galima pateikti elektroniniu būdu. Prašymą dėl elektroninio mokėjimo įsakymo galima pateikti tik elektroniniu būdu.

Elektroninio mokėjimo įsakymo procedūra yra speciali pagreitinta procedūra. Ieškovoji savo ieškinius pateikia užpildydami elektroninę formą ePodatelna svetainėje <http://epodatelna.justice.cz/> ir pasirašydami juos sertifikuotu elektroniniu parašu. Ieškovoji gali reikalauti iki 1 mln. CZK sumos. Forma turi būti tinkamai užpildyta ir teismo mokestis turi būti sumokėtas prieš išduodant elektroninį mokėjimo įsakymą. Jeigu visi reikalavimai įvykdyti, teismas gali išduoti elektroninį mokėjimo įsakymą. Jame teismas nurodo atsakovui per 15 dienų nuo įsakymo gavimo sumokėti ieškovoji mokėtiną sumą ir su procesu susijusias išlaidas arba per tą patį terminą pateikti įsakymą išdavusiam teismui apeliacinį skundą. Apeliacine tvarka neapskųstas elektroninis mokėjimo įsakymas turi galutinio sprendimo poveikį. Jeigu atsakovai per nustatytą terminą pateikia apeliacinį skundą, elektroninis mokėjimo įsakymas panaikinamas ir teismas skiria posėdį.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Elektroninis ieškinytis gali būti pateiktas bet kuriuo metu.

Ieškovoji, teikiantys ieškinį elektroniniu paštu su sertifikuotu elektroniniu parašu, galima naudotis svetaine ePodatelna <http://epodatelna.justice.cz/> (tačiau joje pateikiama informacija tik čekų kalba). Ieškiniai taip pat gali būti teikiami atitinkamo teismo kanceliarijos el. pašto adresu. Teismo kanceliarijų el. pašto adresus galima rasti adresu <https://justice.cz/soudy>.

Jeigu ieškiniai pateikiami teismo duomenų laukelyje, atitinkamo teismo duomenų laukelių identifikatorius galima rasti viešojo administravimo portale, duomenų laukelių subjektų sąrašą (<https://www.mojedatovaschranka.cz/sds>) – skiltyje „Centrinės valdžios įstaigos“, arba Teisingumo ministerijos svetainėje <https://www.justice.cz/>, atskirų teismų kontaktinių duomenų skiltyje.

Ieškinytis taip pat galima tiesiogiai pateikti užpildant elektroninę formą naudojant internetinę programėlę <https://epodatelna.justice.cz/ePodatelna/homepage> – Žr. „Ieškinytis teikimas teismui“.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Paprastai visas operacijas galima atlikti bet kuriuo formatu, nebent tam tikroms operacijoms teisės aktais nurodytas konkretus formatas. Visų pirma užpildytas tekstas turi būti suprantamas ir konkretus.

Naudojantis tam tikromis elektroninėmis procedūromis, ieškovoji galimybes gali riboti skirtingoms ryšių priemonėms būdingi parametrai. Pavyzdžiui, naudojantis portalu ePodatelna <http://epodatelna.justice.cz/> (žr. 2, 3 ir 6 klausimus), didžiausias visų priedų dydis negali viršyti 10 MB, o priimtini dokumento formatai yra pdf, rtf, xls, doc ir txt. Atitinkamai į duomenų laukelius perduodamų pranešimų dydis turi neviršyti 10 MB, o priimtini į duomenų laukelius siunčiamų duomenų pranešimų formatai yra pdf, PDF/A, xml (jeigu jis atitinka duomenų pranešimo gavėjo paskelbtą viešai prieinamą XSD schemą), fo/zfo, html/htm, odt, ods, odp, txt, rtf, doc/docx, xls/xlsx, ppt/pptx, jpg/jpeg/jfif, png, tif/tiff, gif, mpeg1/mpeg2, wav, mp2/mp3, isdoc/isdocx, edi, dwg, shp/dbf/shx/prj/qix/sbn/sbx, dgn ir gml/gfs/xsd. El. pašto adresu duomenys turėtų būti teikiami HTML formatu, PLAIN TEXT su koduotu tekstu ISO-8559-2, ISO - 8559-1 (LATIN-1), Unicode arba UTF-8. El. pašto pranešimo dydis, įskaitant priedus, turi neviršyti 5 MB. Palaikomos operacinės sistemos: Windows 98, Windows 2000, Windows 2003, Windows XP, Windows Vista (Windows Vista atveju nustatyta problema, susijusi su tam tikra elektroninių kvalifikuotų sertifikatų HW saugykla (pvz., lustinių kortelių skaitytuvu SCR3320), šiuo metu negalima pasirašyti ar siųsti elektroninių duomenų naudojantis šiuo skaitytuvu – siunčiamas duomenis galima pasirašyti ir siųsti, jeigu programėlėje Java yra nurodyta pfx rinkmena (p. 12) ir įvedamas privataus rakto slaptažodis). Ieškovoji, ketinantys naudoti portalą ePodatelna arba duomenų laukelį, gali vadovautis nurodymais ir vartotojo vadovais, su kuriais galima susipažinti svetainėje.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Teismai ir antstoliai veikia laikydamiesi duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų (visų pirma 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (BDAR)) ir kitų atitinkamų teisės aktų.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Įprastame civiliniame procese pateikti ieškinytis galima naudojantis keturiomis skirtingomis elektroninėmis procedūromis:

pirmiausia, ieškinį galima pateikti elektroniniu paštu su sertifikuotu elektroniniu parašu. Sertifikuotas elektroninis parašas apibrėžtas Įstatymo Nr. 227/2000 dėl elektroninių parašų 11 straipsnyje; tai yra a) garantuotas parašas, grindžiamas Čekijos akredituoto sertifikavimo paslaugų teikėjo išduotu kvalifikuotu sertifikatu ir apimantis informaciją, pagal kurią galima vienareikšmiškai nustatyti pasirašiusįjį asmenį (Čekijos Respublikoje akredituotų paslaugų teikėjų sąrašas pateiktas Čekijos Vidaus reikalų ministerijos svetainėje <http://www.mvcr.cz/clanek/prehled-udelenych-akreditaci.aspx>), arba b) garantuotas elektroninis parašas, grindžiamas kvalifikuotu sertifikatu, išduotu ne Čekijos Respublikos teritorijoje įsisteigusio sertifikavimo paslaugų teikėjo, jeigu kvalifikuotas sertifikatas išduodamas teikiant vieną iš paslaugų, įrašytų į patikimų sertifikavimo paslaugų sąrašą, ir yra priskirtas paslaugoms, kurias sertifikuotų paslaugų teikėjas yra akredituotas teikti, arba kaip paslauga, kurios teikimas prižiūrimas pagal atitinkamus ES teisės aktus. Toks dokumento pateikimas yra lygiavertis standartiniam rašytiniam formatui. Ieškovoji, pageidaujantys ieškinytis pateikti tokiu būdu, turėtų susipažinti su svetaine ePodatelna <http://epodatelna.justice.cz/>. Ieškiniai taip pat gali būti teikiami atitinkamo teismo kanceliarijos el. pašto adresu. Teismo kanceliarijų el. pašto adresus galima rasti svetainėje <https://justice.cz/soudy>, kur pateikiami atskirų teismų kontaktiniai duomenys.

Antra, galima naudotis duomenų laukeliais. Jie yra speciali elektroninė duomenų saugykla, skirta dokumentams pateikti ir veiksams atlikti Čekijos Respublikos valdžios institucijos atžvilgiu. Duomenų laukeliai daugiausia reglamentuojami Įstatymu Nr. 300/2008 dėl elektroninių veiksmų ir autorizuoto dokumentų konvertavimo. Toks dokumento pateikimas yra lygiavertis standartiniam rašytiniam formatui. Informaciją apie duomenų laukelių sistemą galima

rasti svetainėje <http://www.datoveschranky.info/>, o vartotojai prie paskyros prisijungia per svetainę <https://www.mojedatovaschranka.cz/>. Duomenų laukeliai yra priskirti visiems teismams. Kiekvieno teismo duomenų laukelių identifikatorius galima rasti viešojo administravimo portale, duomenų laukelių subjektų sąrašė (<https://www.mojedatovaschranka.cz/sds>) – skiltyje „Centrinės valdžios įstaigos“, arba Teisingumo ministerijos svetainėje <https://www.justice.cz/>, atskirų teismų kontaktinių duomenų skiltyje.

Trečia, ieškinius taip pat galima pateikti standartiniu elektroniniu paštu be patvirtinto parašo. Tačiau tekstą, identišką taip pateiktam ieškiniiui, per tris dienas reikia pateikti standartinė rašytine forma arba pirmiau aprašytais būdais, priešingu atveju teismas jį neatsižvelgs (Civilinio proceso kodekso 42 straipsnis). Ketvirta, ieškinius ir jų priedus taip pat galima tiesiogiai pateikti užpildant elektroninę formą naudojant internetinę programėlę <https://epodatelna.justice.cz/ePodatelna/homepage>. Internetinį ieškinių kūrimo vadovą galima rasti skiltyje „Ieškinių teikimas teismui“. Remdamiesi internetiniu ieškinių vadovu ieškovai gali užpildyti pasirinktas e. formas ir generuoti ieškinius PDF formatu. Kad teisingai pateiktų ieškinį teismui, ieškovai turi turėti „Adobe Acrobat Reader“ ir sertifikuotą elektroninį parašą.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Taip, už teismo procesą imama rinkliava. Ieškovas pagal rinkliavų skalę nustatytą rinkliavą gali sumokėti arba į atitinkamo teismo sąskaitą Čekijos nacionaliniame banke, arba, jeigu ji yra ne didesnė kaip 5 000 CZK, įsigyjant mokesstinį ženklą. Jeigu rinkliava nesumokama ieškinių pateikimo metu, teismas nustatys terminą, per kurį ieškovas turi ją sumokėti, informuoja jį apie rinkliavos nesumokėjimo padarinius. Jei mokesčiai per nustatytą terminą nesumokėtas, procesas sustabdomas.

Rinkliavos už elektroninėmis priemonėmis pradėtą procesą ir šių rinkliavų mokėjimo būdai nesiskiria nuo mokėjimo už standartiniu būdu pradėtą procesą būdo. Išimtis taikoma elektroninio mokėjimo įsakymo procedūrai, kurios teismo rinkliava yra šiek tiek mažesnė negu už įprastą civilinį procesą.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Taip. Internetu pateiktus ieškinius galima atsiimti tokiu pat būdu kaip ir standartiniu būdu pateiktus ieškinius. Ieškinius galima atsiimti elektroniniu arba standartiniu būdu.

Ieškovai gali juos atsiimti visą arba iš dalies, kol teismo sprendimas nėra įsiteisėjęs. Jeigu ieškinyje atsiimamas, teismas procesą sustabdo visiškai arba tiek, kiek susiję su atsiimtu ieškiniiu. Jeigu ieškinyje, kuriuo pradamas procesas, atsiimamas po to, kai teismas priima sprendimą dėl bylos, tačiau sprendimas dar nėra įsiteisėjęs, teismas atsiimto ieškinių ribose nusprendžia, ar atšaukti sprendimą. Jeigu kitos šalys dėl pagrįstų priežasčių nesutinka su ieškinių atsiėmimu, teismas nusprendžia, kad ieškinių atsiėmimas negalioja, išskyrus ieškinius tam tikruose konkrečios rūšies procesuose. (Civilinio proceso kodekso 96 straipsnis).

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsilipti į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Atsakovas gali palaikyti ryšį internetu, tačiau tai neprivaloma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliptį į ieškinį?

Jeigu atsakovas per įstatymais nustatytą laiką pateikia apeliacinį skundą dėl elektroninio mokėjimo įsakymo, visas elektroninis mokėjimo įsakymas panaikinamas, teismas skiria posėdį ir teismo procesas vykdomas įprastu būdu, t. y. vykdomas standartinis civilinis pirmosios instancijos teismo procesas.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsilipti į ieškinį?

Jeigu per įstatymais nustatytą laiką atsakovas nepateikia apeliacinio skundo dėl elektroninio mokėjimo įsakymo, elektroninis mokėjimo įsakymas įgyja galutinio teismo sprendimo galią.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Bet kurios rūšies proceso atveju dokumentai teismui gali būti įteikti elektronine forma. Techninė informacija išdėstyta atsakyme į klausimą Nr. 4.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Teismas informaciją įveda į duomenų laukelius, priklausančius juos sukūrusiems subjektams. Daugiau informacijos apie duomenų laukelius žr. mūsų atsakyme į klausimą Nr. 6.

Teismai dokumentus ir sprendimus taip pat gali pristatyti elektroniniu paštu su sertifikuotu parašu el. pašto adresu, kurį adresatas nurodė teismui, jeigu adresatas prašė teismo tokiu būdu pristatyti medžiagą, su tuo sutiko ir nurodė akredituotą sertifikavimo paslaugų teikėją, kuris išdavė kvalifikuotą sertifikatą ir tvarko jo registraciją, arba pateikė nuosavą galiojantį kvalifikuotą sertifikatą. Daugiau informacijos apie kvalifikuotus sertifikatus žr. mūsų atsakyme į klausimą Nr. 6. Kad dokumentai būtų laikomi pristatytais, adresatas turi per 3 dienas nuo dokumento išsiuntimo savo garantuotu elektroniniu parašu patvirtinti (pvz., atitinkamo teismo el. pašto adresu) duomenų pranešimo gavimą.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Teismo sprendimai įvedami į duomenų laukelius, priklausančius juos sukūrusiems subjektams. Daugiau informacijos apie duomenų laukelius žr. mūsų atsakyme į klausimą Nr. 6.

Teismo sprendimai taip pat gali būti pristatomi elektroniniu paštu su sertifikuotu parašu el. pašto adresu, kurį adresatas nurodė teismui, jeigu adresatas prašė teismo tokiu būdu pristatyti medžiagą, su tuo sutiko ir nurodė akredituotą sertifikavimo paslaugų teikėją, kuris išdavė kvalifikuotą sertifikatą ir tvarko jo registraciją, arba pateikė nuosavą galiojantį kvalifikuotą sertifikatą. Daugiau informacijos apie kvalifikuotus sertifikatus žr. mūsų atsakyme į klausimą Nr. 6. Kad dokumentai būtų laikomi pristatytais, adresatas turi per 3 dienas nuo dokumento išsiuntimo savo garantuotu elektroniniu parašu patvirtinti (pvz., atitinkamo teismo el. pašto adresu) duomenų pranešimo gavimą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip, apeliacinį skundą galima pateikti elektroniniu būdu, taip pat kaip ir ieškinį. Žr. klausimą Nr. 6.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Taip, vykdymo procesą galima pradėti elektroniniu būdu, taip pat kaip ir ieškinį.

Jeigu ieškovas nusprendžia mokėjimą išieškoti per teismo antstolį, *mutatis mutandis* taikomas atsakymas į klausimą Nr. 6. Teismo antstolių ir jų el. pašto adresų sąrašą, taip pat duomenų laukelių identifikatorius galima rasti svetainėje <http://www.ekcr.cz/>.

Teismo vykdymo atveju galima remtis atsakymu į klausimą Nr. 6.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Čekijos teismų kanceliarijos elektroniniu paštu arba telefonu paprastai palaiko ryšį su šalimis ir jų teisiniais atstovais atsakydamos į užklausas dėl jų bylos būklės.

Pagrindinė informacija apie proceso metu atliktus veiksmus (be asmens duomenų) taip pat prieinama internete, svetainėje InfoSoud: <http://infosoud.justice.cz/InfoSoud/public/search.jsp> (informacija tik čekų kalba). Informacija apie būsimus procesus pateikta svetainėje *InfoJednani*: <http://infojednani.justice.cz/InfoSoud/public/searchJednani.jsp>. Norint prisijungti prie sistemos, reikia įvesti teismo pavadinimą ir bylos numerį.

Paskutinis naujinimas: 19/11/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Vokietija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Civilinėse bylose įmanoma teismui elektroniniu būdu pateikti ieškinį arba pareiškimą kaip elektroninį dokumentą. Tokiame ieškinyje arba pareiškime turi būti kvalifikuotas atsakingo asmens parašas arba tiesiog ieškinyje arba pareiškime turi būti pasirašytas atsakingo asmens ir pateiktas saugiomis perdavimo priemonėmis. Saugios perdavimo priemonės apibrėžtos Civilinio proceso kodekso (*Zivilprozessordnung* – ZPO) 130a straipsnio 4 dalyje.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Iš esmės ieškinį arba pareiškimą teismui visose civilinėse bylose galima pateikti elektroniniu būdu, kaip aprašyta atsakyme į 1 klausimą. Be to, tam tikrų rūšių procesuose visi procesiniai veiksmai gali būti atliekami elektroniniu būdu. Pavyzdžiai – tai, be kita ko, registracijos procedūros ir mokėjimo įsakymo procedūros (*Mahnverfahren*).

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Terminų nėra.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Elektroninis dokumentas turi būti tinkamas apdoroti. Techniniai perdavimo ir tinkamumo apdoroti parametrai nustatyti Elektroninės teisenos taisyklėse (*Elektronische-Rechtsverkehr-Verordnung*)

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Techniniai parametrai nustatyti Elektroninės teisenos taisyklėse.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Ieškinyje arba pareiškime, kuris pateikiamas kaip elektroninis dokumentas, turi būti kvalifikuotas atsakingo asmens parašas arba tiesiog ieškinyje arba pareiškime turi būti pasirašytas atsakingo asmens ir pateiktas saugiomis perdavimo priemonėmis (žr. atsakymą į 1 klausimą).

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Iš esmės naudojamų ryšių technologijų rūšis teismo mokesčių dydžiui poveikio neturi. Sumokėti galima įvairiais būdais: išrašant sąskaitą faktūrą, naudojant tiesioginį lėšų nurašymą iš sąskaitos ir elektroninį mokėjimą. Daugiau informacijos gali pateikti federacinių žemių teisminės institucijos.

8 Ar galima atsiimti internetu pareiktą ieškinį?

Tai įmanoma: taikomos bendrosios taisyklės.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Neatsižvelgiant į tai, kokia forma pateikiamas ieškinyje, advokatai, valdžios institucijos ir viešosios teisės reglamentuojami juridiniai asmenys paprastai privalo atsakymą teismui siųsti kaip elektroninį dokumentą. Bylos šalys procesinius dokumentus teismui taip pat gali teikti elektronine forma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Taikomos įprastos taisyklės. Šiuo metu atskiro elektroninio civilinio proceso nėra.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepiamo į ieškinį?

Taikomos įprastos taisyklės. Šiuo metu atskiro elektroninio civilinio proceso nėra.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Dokumentai teismui tam tikromis aplinkybėmis gali būti siunčiami elektronine forma (žr. atsakymą į 1 klausimą).

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Teismo dokumentai, visų pirma sprendimai, gali būti įteikiami elektroniniu būdu saugiomis perdavimo priemonėmis (Civilinio proceso kodekso 173 straipsnio 1 dalis). Advokatai, notariai, antstoliai, valdžios institucijos, akcinės bendrovės ir viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos privalo nurodyti saugias perdavimo priemones dokumentams įteikti. Elektroninis dokumentas kitam asmeniui gali būti įteikiamas tik tuo atveju, jeigu jis, būdamas fizinis asmuo, sutiko su elektroninių dokumentų įteikimu atitinkamoje byloje arba, būdamas juridinis asmuo, davė bendrą sutikimą įteikti elektroninius dokumentus (Civilinio proceso kodekso 173 straipsnio 4 dalies pirmas ir trečias sakiniai).

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Taip, teismo sprendimas gali būti perduodamas elektronine forma, kaip aprašyta atsakyme į 13 klausimą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taikomos pirmiau aprašytos bendrosios elektroninių dokumentų perdavimo ir įteikimo taisyklės (žr. atsakymus į 1 ir 13 klausimus).

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Kaip aprašyta atsakyme į 1 klausimą, elektroninėmis priemonėmis taip pat gali būti siunčiami vykdomieji dokumentai antstoliams ir vykdymo prašymai sprendimus vykdančioms teismams. Tam tikri siuntėjai, visų pirma advokatai ir valdžios institucijos, netgi privalo savo pareiškimus ar nurodymus teikti elektroniniu būdu (Civilinio proceso kodekso 753 straipsnio 5 dalis ir 130d straipsnis). Pridedamą medžiagą galima arba privaloma taip pat siųsti elektroniniu būdu, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose numatyta, kad turi būti pateikiamas rašytinis dokumentas. Vykdytino dokumento kopija paprastai turi būti siunčiama raštu. Išimties tvarka, jeigu vykdytinas dokumentas yra sprendimas dėl vykdymo, kuriam nereikalingas vykdomasis dokumentas, o reikalavimas neviršija 5 000 EUR, vykdomasis dokumentas tam tikromis sąlygomis gali būti siunčiamas elektroniniu būdu. Tai taikoma, pavyzdžiui, elektroniam vykdomo prašymui, susijusiam su piniginiu reikalavimu areštu ir perdavimu (Civilinio proceso kodekso 829a straipsnis). Ši nuostata taip pat taikoma elektroniniu būdu pateikto piniginiu reikalavimu vykdomajam dokumentui (Civilinio proceso kodekso 754a straipsnis).

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, koku būdu?

Paprastai tai neįmanoma. Kai kuriais atvejais elektroniniu būdu galima susipažinti su žemės registro / registracijos bylų informacija ir informacija apie paskirtus teismo posėdžių terminus.

Paskutinis naujinimas: 29/08/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprešiuoja atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Estija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, teismo procesą galima inicijuoti naudojantis e. bylų tvarkymo informacine sistema „e-File“ (toliau – *e-File sistema*).

Sistema prieinama šiuo adresu: <https://etoimik.rik.ee/>.

Vaizdo įrašas apie tai, kaip naudotis *e-File sistema*, galite rasti čia: https://www.youtube.com/watch?v=Qu9azQs_Ctc&t=3s.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

e-File sistema gali naudojama civilinio ir administracinio proceso šalių ir vykstant baudžiamajam ir baudžiamųjų nusižengimų procesui. Vykstant civiliniam ir administraciniam teismo procesui, sistemoje galima inicijuoti procesą ir pateikti dokumentus bei apeliacinius skundus. Vykstant baudžiamajam ir baudžiamųjų nusižengimų procesui, galima pateikti tam tikrą kiekį dokumentų, susijusių su pradėtu teismo procesu.

Prašymai skubos tvarka išduoti skolos arba išlaikymo mokėjimo įsakymus gali būti pateikiami tik internetu.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Taip, šia priemone galima naudotis bet kuriuo metu.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Kad teisme būtų pradėta byla, turėsite nurodyti informaciją, tam naudodami pateiktas formas ir jose užpildydami teksto ir duomenų laukus. Jos skiriasi pagal proceso ir peticijos rūšį, tačiau visos yra panašaus formato: turėsite pateikti bendrą informaciją apie bylą, informaciją apie proceso šalis, visus prie peticijos pridedamus dokumentus ir visą informaciją, susijusią su valstybinės rinkliavos sumokėjimu.

Prašymo skubos tvarka išduoti mokėjimo įsakymą forma yra išsamesnė ir visas prašymas turėtų būti įvestas kaip metaduomenys.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Kad sistema atpažintų prisijungiantį asmenį, asmuo turi prisijungti prie *e-File* sistemos naudodamasis savo ID kortele arba *Mobile-ID*. Portalas yra apsaugotas. Prisijungdami prie portalo (su ID kortele arba *Mobile-ID*), naudotojai gaus prieigą tik prie su jais susijusių procesų ir duomenų. Asmenys, nedalyvaujantys procese, neturi prieigos prie kitų asmenų teismo procesų. Duomenys perduodami naudojant nacionalinių informacinių sistemų keitimosi duomenimis terpę *X-Road*. Tai – techninė ir organizacinė aplinka, kurioje galima saugiai perduoti internetinius duomenis iš vienos valstybinės informacinės sistemos į kitą.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Jeigu įstatyme reikalaujama pasirašyti tam tikrų tipų dokumentus, jie pasirašomi elektroniniu būdu, naudojantis ID kortele. Procesinius dokumentus galima paduoti per *e-File* sistemą, naudojantis skaitmeniniu parašu. Jeigu byla perduodama teismui, *e-File* sistema automatiškai išsaugo dieną, kurią iškeliami byla teisme. Asmeniui, kuris per *e-File* sistemą teismui perduoda dokumentą, kuriuo teisme iškeliami byla, arba kitą procesinį dokumentą, e. paštu nusiunčiamas automatinis gavimo patvirtinimas, kuriame nurodoma data ir laikas, kada teismas gavo dokumentą.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Valstybinė rinkliava turi būti mokama už veiksmus, kuriems pagal įstatymą taikoma valstybinė rinkliava. Paprastai valstybinė rinkliava turi būti sumokėta prieš prašant atlikti veiksmą. Valstybinę rinkliavą galima sumokėti per *e-File* sistemoje esančią bankų sąsają, taip pat ne sistemoje, naudojantis internetine bankininkyste arba bankų filialuose.

8 Ar galima atsilimti internetu pareikštą ieškinį?

Ieškovas iki ikiteisminio proceso pabaigos gali atšaukti reikalavimą pateikdamas teismui prašymą dėl ieškinio atsiėmimo. Sutikus atsakovui, ieškinį galima atsiimti tol, kol nėra įsigaliojęs teismo sprendimas dėl ieškinio. Teismas apie ieškinio atsiėmimą turėtų būti informuotas raštu arba turėtų būti padarytas įrašas protokole. Prašymas taip pat gali būti pateiktas per *e-File* sistemą.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepti į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Pareigos atsiliepti internetu nėra. Atsakovas gali atsiliepti internetu, elektroniniu būdu arba raštu.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsilieptimą į ieškinį?

Internetu pradėtas procesas niekuo nesiskiria nuo pradėto bet kuriuo kitu būdu. Tolesnė proceso eiga priklauso nuo to, kokių veiksmų imasi procesui vadovaujantis organas, ir gali skirtis pagal proceso ir reikalavimo tipą.

Jeigu, taikant skubos tvarką dėl mokėjimo įsakymų, skolininkas pareiškia prieštaravimą, teismas toliau nagrinėja bylą arba nutraukia procesą. Tai priklauso nuo ieškovo prašymo.

Civilinės bylos gali būti nagrinėjamos rašytinio proceso tvarka, jeigu proceso šalys pateikia atitinkamą prašymą, arba teismas gali nuspręsti, kad byla bus nagrinėjama teismo posėdyje. Kuri procedūra bus pasirinkta, priklausys nuo bylos rūšies ir atsakovo pateiktų prieštaravimų.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsilieptimo į ieškinį?

Taikant skubos tvarką dėl mokėjimo įsakymų, jeigu atsakovas neatsiliepti į pasiūlymą sumokėti, t. y. nepateikia prieštaravimo, teismas išduoda įsakymą sumokėti atitinkamą sumą. Tas įsakymas yra nedelsiant vykdytinas, todėl teismas turi būti įsitikinęs, kad atsakovas gavo pasiūlymą sumokėti.

Kitose civilinėse bylose, jeigu teismas nurodė atsakovui atsakyti per tam tikrą laikotarpį, bet atsakovas to nepadarė, teismas tam tikrais atvejais gali ieškovo prašymu priimti sprendimą už akių. Jeigu teismas nemano, kad tai įmanoma, jis gali nustatyti naują terminą atsakovui pateikti atsakymą arba gali skirti naują teismo posėdžio datą. Prašymą dėl teismo sprendimo už akių galima pateikti kartu su ieškiniu. Įstatymų numatytais atvejais teismas sprendimų už akių nepriima.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Kreipimaisi į teismą ir dokumentai gali būti pateikti elektroniniu būdu e. paštu arba per specialiai sukurtą informacinę sistemą (*e-File* sistema).

Per *e-File* sistemą galima pateikti visus dokumentus civiliniuose ir administraciniuose teismo procesuose, o tam tikrus dokumentus – ir baudžiamuosiuose procesuose bei procesuose dėl baudžiamųjų nusižengimų. Per *e-File* sistemą procesinius dokumentus galima pateikti juos pasirašant skaitmeniniu parašu.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Teismo sprendimai, nutartys ir šaukimai proceso dalyviams gali būti įteikiami arba elektroniniu būdu per *e-File* sistemą, arba pagrindiniu proceso dalyvio e. pašto adresu, arba bet kuriuo kitu e. pašto adresu, apie kurį pranešta teismui. Dokumento gavėjas turi pranešti teismui apie gavimą, jeigu dokumentas išsiųstas e. paštu, o jeigu dokumentas pristatomas per *e-File* sistemą, automatiškai užregistruojama data, kada gavėjas gauna ir atidaro dokumentą.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Civiliniame ir administraciniame procese teismas gali priimti sprendimą elektroniniu būdu, apsaugodamas jį skaitmeniniu teisėjo parašu, arba kitu techniškai apsaugotu būdu.

Taikant skubos tvarką dėl mokėjimo įsakymų, visi teismo dokumentai, įskaitant sprendimus, rengiami automatiškai informacinėje sistemoje.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Per *e-File* sistemą civilinių ir administracinių bylų procese įmanoma pateikti apeliacinį skundą ir priimti dėl jo atitinkamą sprendimą.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Per *e-File* sistemą gali būti inicijuojami teismo procesai. *e-File* sistemoje galima atlikti Vykdyto užtikrinimo akto 2 skirsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytų papildomų dokumentų paiešką, tuomet užpildyti vykdymo užtikrinimo prašymą ir pririnkus pridėti papildomų rinkmenų. Ieškovas skaitmeniniu parašu turi pasirašyti užpildytą vykdymo užtikrinimo prašymą. Tuomet prašymas kartu su papildomu atrinktu dokumentu ir papildomomis rinkmenomis el. paštu išsiunčiamas teismo antstoliui.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokiu būdu?

Bylų nagrinėjimą galima sekti internetu per *e-File* sistemą. Naudotojas prie sistemos turi prisijungti naudodamasis savo tapatybės kortele arba mobiliojo tapatybės nustatymo programėle, kad jo tapatybė būtų patikrinta. Visi civilinio ir administracinio proceso dokumentai, kurie nepažymėti konfidencialumo (dėl asmens tapatybės duomenų) žyma, sistemoje yra matomi visoms proceso šalims.

Visą skubos tvarką dėl mokėjimo įsakymų galima sekti per *e-File* sistemą.

Baudžiamojo proceso ir proceso dėl baudžiamųjų nusižengimų atveju *e-File* sistemoje galima matyti tik tam tikrą informaciją.

Susijusios nuorodos

e-File sistema:

<https://www.e-toimik.ee/>

Teisinės pagalbos portalas. Kreipimasis į teismą:

<https://v1.juristaitab.ee/et/oigusnoustamine>

Estijos teismų sistema:

<https://www.kohus.ee/en/estonian-courts/estonian-court-system>

Valstybinis leidinys (*Riigi Teataja*):

<https://www.riigiteataja.ee>

Paskutinis naujinimas: 31/01/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Airija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip. Tam tikrus procesus įmanoma pradėti internetu, pvz., galima pateikti ieškinius dėl nedidelių sumų.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Ieškovai, teikiantys ieškinius dėl nedidelių sumų (t. y. tam tikrus iki 2 000 EUR vertės ieškinius), gali pasirinkti galimybę savo ieškinį teikti elektroniniu būdu.

[Ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūra](#) yra alternatyvus būdas pradėti ir vykdyti civilinį ieškinio dėl nedidelės sumos nagrinėjimo procesą. Ši paslauga teikiama apylinkės teismo kanceliarijose ir yra taikoma nagrinėjant vartotojų ieškinius, patiriant nedideles išlaidas ir nedalyvaujant solisitoriumi.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Šia priemone galima naudotis bet kuriuo metu.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Ne. Vienintelė nuostata yra ta, kad informacija apie ieškinį neturėtų viršyti 1 500 žodžių.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Informacija apsaugoma naudojant ugniasienes, ryšiams skirtą SSL (angl. *Secure Socket Layer*) protokolą, įsilaužimo aptikimo sistemą prieglobos svetainėje, vartotojo paskyros apsaugos priemonės ir kt.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Ne.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Teismo rinkliavos už ieškinius dėl nedidelių sumų sumokamos kredito ar debeto kortele, o rinkliava (2012 m. – 25 EUR) yra tokia pati ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūras vykdant ir elektroniniu, ir neelektroniniu būdu.

8 Ar galima atsilimti internetu pareikštą ieškinį?

Taip. Jeigu ieškinyje dar neužregistruotas teismo posėdžiui, ieškinį galima atsilimti el. paštu nusiunčiant ieškinių dėl nedidelių sumų registratoriui prašymą dėl ieškinio atsiėmimo.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsilipti į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Taip, atsakovas gali pateikti atsiliepiamą internetu.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Ieškinių dėl nedidelių sumų registratorius turi imtis visų įmanomų priemonių, kad iki ieškinio užregistravimo teismo posėdžiui dėl jo būtų pasiektas susitarimas.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepiamo į ieškinį?

Ieškinyje laikomas neįnėjamu ir ieškovas gali kreiptis dėl sprendimo už akių.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Ne. Pateikti dokumentų teismui elektroniniu būdu neįmanoma.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Ne.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Ne.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Ne.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Ne.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Ieškinio šalys savo ieškinio būklę gali sekti internetu.

Susijusios nuorodos

<https://www.csol.ie/ccms/welcome.html>

Paskutinis naujinimas: 26/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Graikija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Buvo įdiegta ir jau veikia taikomoji programa, kuria elektroniniu būdu galima pateikti teisinius dokumentus Graikijos valstybės tarybai ir Atėnų pirmosios instancijos teismui. Papildomai suteiktos šios galimybės: a) galimybė stebėti informaciją apie teisinius dokumentus, elektroniniu būdu ir tradiciniu būdu pateiktus Atėnų pirmosios instancijos teismui, b) galimybė Pirėjo ir Salonikų pirmosios instancijos teismų svetainėse elektroniniu būdu stebėti teisinio dokumento apdorojimo eigą, net jeigu jis pateiktas tradiciniais būdais. Be to, įdiegta taikomoji programa, kuria elektroniniu būdu galima pateikti teisinius dokumentus administraciniams teismams (gr. *διοικητικά δικαστήρια*), panašią taikomąją programą planuojama įdiegti Auditų Rūmams (gr. *Ελεγκτικό Συνεδριό*).

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Elektroniniu būdu teisinius dokumentus galima pateikti visose bylose, susijusiose su visų rūšių civiliniais procesais – jie yra laipsniškai įtraukiami į internetines funkcijas. Elektroniniu būdu galima stebėti visų procesų dokumentų apdorojimo raidą. Šiuo metu nėra procesų, kuriuos būtų galima pradėti tik internetu.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Teisinių dokumentų apdorojimo raidą elektroniniu būdu galima stebėti visą parą. Šiuo metu teisinius dokumentus elektroniniu būdu galima pateikti Atėnų pirmosios instancijos teismui darbo dienomis ir darbo metu, tačiau netrukus šia galimybe bus galima naudotis visą parą kasdien.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Norėdamas elektroniniu būdu pateikti teisinį dokumentą, sistemos naudotojas (advokatas) užpildo elektroninę formą ir ją pateikia teismui kartu su visu ieškinio tekstu WORD laikmenoje. Užbaigus pateikimo procedūrą, dokumentas nusiunčiamas atgal siuntėjui tuo pačiu „užrakintu“ formatu ir būna pažymėtas žyma „pateiktas“.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Norint prisijungti prie sistemos naudojami specialūs slaptažodžiai ir elektroniniai parašai – taip yra ir dabar, ir bus tada, kai pradės veikti visos sistemos funkcijos.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Sistemoje yra numatyta galimybė naudoti elektrinius parašus.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip ji galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektrinei procedūrai nustatytų mokesčių?

Teismo rinkliavos paprastai sumokamos elektroniniu būdu – tai yra į teisinio dokumento elektrinio pateikimo taikomąją programą įtrauktas etapas. Rinkliavos yra tokios pačios, kokios mokamos dokumentus pateikiant tradiciniu būdu.

8 Ar galima atsiimti internetu pareišką ieškinį?

Ne. Atsiimti teisinį dokumentą įmanoma tik vadovaujantis nuostatomis, taikomomis tradiciniu būdu pateiktiems teisiniams dokumentams, kaip nurodyta Civilinio proceso kodekso taisyklėse.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Prezidento dekretu Nr. 142/2013 numatytas elektrinis pasiūlymų ir susijusių dokumentų teikimas civiliniams teismams. Ši galimybė dar nėra techniškai įgyvendinta. Šiuo metu darbo grupė rengia tinkamą techninę sistemą. Atsakovams nėra privaloma pateikti atsiliepiamą tik internetu.

10 Kokia tvarka taikoma elektrinės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Visi teisiniai ir kiti bylos dokumentai teismui pateikiami per posėdį.

11 Kokia tvarka taikoma elektrinės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Jeigu atsakovas nė vienu iš būdų nepateikia jokių pasiūlymų, byla nagrinėjama jam nedalyvaujant (lot. *in absentia*).

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Prezidento dekretu Nr. 142/2013 numatytas ne tik elektrinis pasiūlymų teikimas, bet ir elektrinis susijusių dokumentų teikimas civiliniams teismams.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Dar ne. Ši galimybė nagrinėjama.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektrine forma?

Dar ne. Ši galimybė nagrinėjama.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Dar ne. Ši galimybė nagrinėjama.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Ne.

17 Ar šalis arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, koku būdu?

Žr. atsakymą į klausimą Nr. 1.

Paskutinis naujinimas: 03/05/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([es](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Automatizuotas tvarkymas - Ispanija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, iš dalies.

Tai privaloma teismo procedūriniais atstovams (isp. *procuradores*) ir kitiems teisiniams atstovams, išskyrus atvejus, kai jie priklauso teritorinei jurisdikcijai, kurioje tokios galimybės teisiniai atstovai kol kas neturi.

Kai kuriose teritorinėse jurisdikcijose tai taip pat privaloma kai kuriems juridiniams asmenims. Tačiau kitose teritorinėse jurisdikcijose tokios galimybės nėra dėl techninių kliūčių, nes sistema dar tik plėtojama, todėl procedūrą įmanoma ir (arba) privaloma taikyti tik dėl tam tikrų bylų.

Nors nuo 2017 m. sausio 1 d. privatūs asmenys gali pasirinkti šią galimybę, dėl techninių kliūčių ja kol kas galima naudotis ne visose teritorinėse jurisdikcijose, nes kai kuriose iš jų sistema dar tik plėtojama.

Teisingumo ministerija turi ELEKTRONINĘ TEISMO SVETAINĘ ([LE](#) svetainės nuoroda), kurioje yra elektroniniu būdu prieinamas registras su informacija ir su atitinkamomis priemonėmis bei adresais.

Turi būti naudojamas registruotas elektrinis parašas, kuriuo užtikrinamas turinio autentiškumas ir nenuginčijami išsiuntimo ir gavimo įrodymai.

Galisioje buvo įdiegta naujovė – profesionalūs teisininkai ir fiziniai asmenys jau gali inicijuoti mokėjimo įsakymo procedūras civilinėse ir darbo bylose, o tai netrukus bus įmanoma ir žodinio proceso tvarka.

Andalūzijoje fiziniai ir juridiniai asmenys prašymus ir dokumentus pagal mokėjimo įsakymo procedūrą gali teikti tik žodinio ir civilinio procesų tvarka ir pagal mokėjimo įsakymo procedūrą, taikomą su darbo santykiais susijusiose bylose.

Baskų krašte negalima inicijuoti bylos naudojantis internetu.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Ji naudojama visuose civiliniuose procesuose su tam tikrais apribojimais, taikomais teritorijoms ir kai kurioms procedūroms, ir yra gana plačiai taikoma su mokėjimo įsakymo procedūra susijusiose ir žodine tvarka nagrinėjamos bylose.

Kai kuriose teritorinėse jurisdikcijose internetu galima pateikti dokumentą, kuriuo remiantis inicijuojama Europos mokėjimo įsakymo procedūra ir ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūra; kitose teritorinėse jurisdikcijose ši sistema dar tik plėtojama.

Tačiau privačių asmenų prieiga vis dar įgyvendinama: kai kuriose teritorinėse jurisdikcijose ji gali būti laikinai ribojama ir taikoma tik mokėjimo įsakymams, žodinei procedūrai arba pagal socialinio draudimo įstatymus pareikštiems ieškiniams. Naudojantis šia prieiga negalima teikti procesinių dokumentų.

Teismo procedūriniais atstovams ir kitiems teisiniais atstovams dėl bet kokios bylos iškelimo privaloma kreiptis internetu, o apskritai ši sistema, su kuriomis išimtimis, diegiama visoje šalyje, kaip Baskų krašte.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Paprastai šia galimybe galima naudotis kiekvieną dieną bet kuriuo paros metu. Tačiau kai kurios dienos yra nedarbo dienos, tad jei procedūra pradeda tokia dieną, ji baigiama tik atėjus naujai darbo dienai.

Be to, dėl techninių priežasčių ar priežiūros sistema kartais gali neveikti nedarbo dienomis, ypač rugpjūčio mėnesį.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Rekomenduojama naudoti šiuos formatus: .pdf, .rtf, .jpeg, .jpg, .tiff, .odt, .zip.

Suspaustose .zip rinkmenose gali būti tik šių formatų dokumentų: .pdf, .rtf, .jpeg, .jpg, .tiff, .odt.

LexNET nesuteikia galimybių pateikti garso, vaizdo įrašus ar suspaustas rinkmenas, kuriose yra pirmiau nurodytų formatų dokumentų.

Jeigu elektroninis dokumentas yra per didelis ir sistema jo negali priimti, dokumentą reikės pateikti popieriuje. Draudžiama dirbtinai sukurti vieną skaitmeninį dokumentą sujungiant kelis dokumentus.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Už tinkamų elektroninių sistemų įrengimą yra atsakingos kompetentingos valdžios institucijos. Saugumas užtikrinamas taikant išankstinio teisiniu atstovų ir privačių asmenų elektroninių parašų autentiškumo patvirtinimo sistemą, o prieiga įgaliojiesiems pareigūnams suteikiama naudojantis kriptografinėmis kortelėmis ir skaitmeniniais sertifikatais. Sistema turi užtikrinti turinio autentiškumą ir pateikti išsiuntimo ir gavimo įrodymą.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Taip, naudojantis išankstinio autentiškumo patvirtinimo sistema.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip ji galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Žyminiai mokesčiai mokami teikiant juridinių asmenų ieškinius, bet ne fizinių.

Sumokėti galima elektroniniu būdu internete, o kartu su ieškiniu reikia pateikti mokėjimo įrodymą (šį reikalavimą leidžiama įvykdyti ir vėliau).

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Pateikto ieškinio atsiimti neleidžiama.

Tačiau jį galima atsiimti pateikus elektroninį pranešimą apie oficialų atsiėmimą.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Ne, kiekviena šalis atsakymą pateiks nustatyta tvarka, atsižvelgiant į konkrečias su ta šalimi susijusias aplinkybes, kaip nurodyta pirmiau.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Netaikoma. Elektroninė procedūra taikoma tik dokumentų pateikimui ir šalių teisiniams atstovams įteikiamais pranešimams. Teismo procesas nėra vykdomas automatiškai.

Teismas dokumentą pateikia elektronine forma ir (arba) popieriuje, nelygu, kokios taisyklės yra taikomos ir kokį būdą pasirinko šalys.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Netaikoma. Teismo procesas nėra vykdomas automatiškai. Teismas dokumentą pateikia elektronine forma ir (arba) popieriuje ir išsiunčia elektroninį arba popierinį pranešimą, nelygu, kokios taisyklės yra taikomos ir kokį būdą pasirinko šalys.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Taip, procesinių dokumentų pateikimo ir dokumentų įteikimo reikalavimai yra tokie patys kaip 1 dalyje nurodytos procedūros inicijavimo. Vieninteliai taikomi apribojimai yra susiję su dokumento rūšimi ir dydžiu.

Sistema galima naudotis bet kokiaje byloje, nors privačių asmenų prieiga vis dar diegiama ir kai kuriose teritorinėse jurisdikcijose, kuriose sistema dar tik plėtojama, ji dėl techninių kliūčių gali būti laikinai ribojama arba apskritai negalima.

Baskų krašte visi dokumentai, išskyrus pirmuosius konkrečios šalies rašytinius pareiškimus, teismo procedūriniais atstovams ir advokatams turi būti pateikiami elektroniniu būdu. Fiziniai asmenys negali vykdyti procesinių veiksmų elektroniniu būdu.

Reikalaujama, kad iš anksto būtų patvirtintas autentiškumas teisinio atstovo elektroniniu parašu.

Dokumento originalas turi būti pateiktas tuo atveju, jeigu jo prašo teismas, – tada jį galima atsiųsti paštu.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Taip. Šalių teisiniams atstovams tai yra privaloma.

Kai kuriose teritorinėse jurisdikcijose tai taip pat privaloma ir kai kuriems juridiniams asmenims. Tačiau kitose teritorinėse jurisdikcijose, kuriose sistema dar tik plėtojama, tokios galimybės gali nebūti dėl techninių kliūčių.

Privatiems asmenims po autentiškumo patvirtinimo ši galimybė yra laisvai pasirenkama tose teritorinėse jurisdikcijose, kuriose sistema jau įdiegta.

Jei šalys savo ieškinius ir dokumentus pateikė internetu, apie teismo sprendimus joms bus pranešta tokiu pačiu būdu.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Taip. Šalių teisiniams atstovams tai yra privaloma.

Kai kuriose teritorinėse jurisdikcijose tai taip pat privaloma ir kai kuriems juridiniams asmenims. Tačiau kitose teritorinėse jurisdikcijose, kuriose sistema dar tik plėtojama, tokios galimybės gali nebūti dėl techninių kliūčių.

Privatiems asmenims po autentiškumo patvirtinimo ši galimybė yra laisvai pasirenkama tose teritorinėse jurisdikcijose, kuriose sistema jau įdiegta.

Jei šalys savo ieškinius ir dokumentus pateikė internetu, apie teismo sprendimus joms bus pranešta tokiu pačiu būdu.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip. Šalių teisiniams atstovams tai yra privaloma.

Kai kuriose teritorinėse jurisdikcijose tai taip pat privaloma ir kai kuriems juridiniams asmenims. Tačiau kitose teritorinėse jurisdikcijose, kuriose sistema dar tik plėtojama, tokios galimybės gali nebūti dėl techninių kliūčių.

Privatiems asmenims po autentiškumo patvirtinimo ši galimybė yra laisvai pasirenkama tose teritorinėse jurisdikcijose, kuriose sistema jau įdiegta.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Taip. Kaip nurodyta 1 dalyje dėl procedūros inicijavimo.

Šalių teisiniais atstovams tai yra privaloma daugelyje teritorinių jurisdikcijų.

Kai kuriose teritorinėse jurisdikcijose tai taip pat privaloma ir kai kuriems juridiniams asmenims. Tačiau kitose teritorinėse jurisdikcijose, kuriose sistema dar tik plėtojama, tokios galimybės gali nebūti dėl techninių kliūčių.

Po autentiškumo patvirtinimo privatus asmenys gali laisvai naudotis šia galimybe tose teritorinėse jurisdikcijose, kuriose sistema jau įdiegta.

Baskų krašte procedūros neįmanoma inicijuoti internetu, o prašymus užtikrinti vykdymą reikia pateikti popieriuje.

Teisingumo ministerija turi ELEKTRONINĘ TEISMO SVETAINĘ ([le¹ svetainės nuoroda](#)), kurioje yra elektroniniu būdu prieinamas registras su informacija ir su atitinkamomis priemonėmis bei adresais.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokiu būdu?

Tik tam tikroje šalies teritorijos dalyje.

Šalių teisiniai atstovai gali internetu susipažinti su teismo dokumentais Aragono, Navaros, Kantabrijos ir Valensijos regionuose.

Kitose teritorinėse jurisdikcijose, pavyzdžiui, Balearų salų ar Katalonijos regionuose, sistema yra įgyvendinama ir teisiniai atstovai ja galės naudotis artimiausiu metu.

Andalūzijos regione šalys ar jų teisiniai atstovai gali susipažinti su kai kuria informacija, kaip antai informacija apie šalis, bylos stadiją ir teismo dienos bylų sąrašą.

Baskų krašte profesionalūs teisininkai gali tik naudotis vaizdo įrašais, kuriuose yra teisėjai.

Kitose teritorinėse jurisdikcijose tokios priegios neketinama suteikti net profesionaliems teisininkams.

Privatus asmenys šiuo metu negali susipažinti su teismo bylos medžiaga.

Paskutinis naujinimas: 18/11/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([hr](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas: [en](#).

Automatizuotas tvarkymas - Kroatija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Tai neįmanoma.

Ieškiniai, atsiliepimai į ieškinius ir kiti ne teismo posėdyje teikiami pareiškimai, siūlymai ir pranešimai yra teikiami raštu (pareiškimai). Galiausiai pareiškimus pasirašo šalis, t. y. jos teisinis atstovas.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Netaikytina.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Netaikytina.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Netaikytina.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Netaikytina.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Netaikytina.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Netaikytina.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Netaikytina.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Netaikytina.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Netaikytina.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Netaikytina.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Civilinio proceso įstatyme (kroat. *Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys) Nr. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 ir 70/19) numatyta galimybė teikti dokumentus elektroniniu būdu per IT sistemą. Elektroniniu būdu pateikti dokumentai turi būti pasirašyti naudojant kvalifikuotą elektroninį parašą pagal specialius teisės aktus. Tačiau valdžios institucijos, prokuratūra, advokatai, notarai, teismo ekspertai, teismo vertintojai, teismo vertėjai žodžiu, bankroto administratoriai, teismo pareigūnai ir juridiniai asmenys dokumentus visada privalo pateikti elektroniniu būdu.

13 Ar galima teismo sprendimus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Parengta ir įdiegta elektroninė pranešimų platforma (kroat. *e-Oglasna ploča*), kuria naudojantis tapo įmanoma teismo proceso dalyviams įteikti teisinius dokumentus – tai daroma per pranešimų platformą naudojantis IT sprendimais.

Teismų sprendimai elektroninėje pranešimų platformoje skelbiami Civilinio proceso įstatymo (kroat. *Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys), Nr. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 ir 70/19) 335 straipsnyje nustatytais sąlygomis, o visi dokumentai – pagal Vykdymo įstatymo (kroat. *Ovršni zakon*) (*Narodne Novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys), Nr. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 ir 73/17) 8 straipsnį.

Be to, elektroninėje pranešimų platformoje skelbiami visi dokumentai, kurie pagal procesines taisykles skelbiami teismo pranešimų lentoje.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Tai neįmanoma.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Apeliacinio skundo internetu pateikti neįmanoma, o šalis apie sprendimą gali būti informuojama elektroninėje pranešimų platformoje, jeigu yra įvykdytos teisiškai būtinos sąlygos.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Tai neįmanoma.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Netaikytina.

Paskutinis naujinimas: 21/12/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Italija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, tokiu būdu civilinį procesą galima pradėti visuose teismuose ir apeliacinuose teismuose. Toks būdas privalomas atliekant ikiteisminį tyrimą bet kuriame teisme.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Teisme ir apeliaciniame teisme ginčo ir ne ginčo tvarka nagrinėjant civilinius ieškinius ir atliekant vykdymo užtikrinimo procedūras, pirmiau sudarytų šalių teisinis atstovas procedūrinius aktus ir dokumentus gali pateikti tik elektroninėmis priemonėmis. Tokiu pat būdu aktus ir dokumentus pateikia teisminių institucijų paskirti arba įgalioti asmenys. Visus kitus aktus visada galima pateikti ir elektroninėmis priemonėmis.

Ikiteisminis tyrimas atliekamas tik elektroninėmis priemonėmis.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Dokumentus elektroniniu būdu galima pateikti visą parą.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Taip, techniniai reikalavimai, kurių reikia laikytis, yra nustatyti 2014 m. balandžio 16 d. dokumente. Juos galima rasti spustelėjus šią nuorodą:

<http://pst.giustizia.it/PST/resources/cms/documents/SpecificheTecnicheTestoCoordinatoArticolato.pdf>

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

„IT vokas“ (it. *busta telematica*), kuriame pateikiamas teismo dokumentas ir bet kokie jo priedai, yra užšifruojamas, siekiant užtikrinti, kad jo turinį galėtų perskaityti tik jį gavęs teismas.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Reikalaujama turėti elektroninį parašą; laiko žyma nėra būtina.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Vienkartinis įstatyme nustatytas mokestis (it. *contributo unificato*) gali būti sumokėtas elektroniniu būdu naudojant specialią internetinę procedūrą, per kurią reikalaujama tapatybę patvirtinti naudojant Italijos išmaniąją kortelę. Mokesčio dydis yra toks pat, kaip ir vykdant įprastą procedūrą.

8 Ar galima atsilimti internetu pareikštą ieškinį?

Taip, tai galima padaryti pateikiant elektroninį dokumentą, kuris yra prilyginamas popieriniam dokumentui.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsilipti į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Kai pateikiama paraiška, atsakovas gali elgtis savo nuožiūra, tačiau dokumentus pateikti elektroninėmis priemonėmis yra privaloma, kai procesas jau nagrinėjamas teisme arba apeliaciniame teisme.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliptį į ieškinį?

Taikomos tokios pat taisyklės, kaip ir įprastoje procedūroje. Atsakovas gali pareikšti priešieškinį elektroniniu būdu tik tuo atveju, jeigu teismas yra įgaliotas nagrinėjant konkrečios rūšies bylą gauti atitinkamos rūšies dokumentą elektroniniu būdu.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsilipti į ieškinį?

Taikomos tokios pat taisyklės, kaip ir įprastoje procedūroje.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Žr. atsakymus į 1 ir 2 klausimus.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Dokumentai ir pranešimai šalių advokatams siunčiami tik internetu (sertifikuotu elektroniniu paštu (*PEC*), kuriam taikomos Italijos taisyklės).

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Taip. Ikiteisminių tyrimų rezultatai pateikiami tik elektronine forma (nuo 2014 m. birželio 30 d.).

Kas mėnesį elektronine forma civiliniai teismai priima apie 300 000 sprendimų.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip, internetu galima paduoti apeliacinį skundą. Apie sprendimą dėl apeliacinio skundo pranešama tik internetu (sertifikuotu elektroniniu paštu (*PEC*), kuriam taikomos Italijoje galiojančios taisyklės).

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Taip.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Taip, jos tai gali daryti patvirtintoje prieigos vietoje arba Teisingumo ministerijos internetinių paslaugų portale patvirtindamos savo tapatybę (naudodamos Italijos išmaniąją kortelę).

Susijusios nuorodos

<https://pst.giustizia.it/PST/>

Paskutinis naujinimas: 21/07/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Kipras

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Ne.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Netaikoma.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Netaikoma.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Netaikoma.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Netaikoma.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Netaikoma.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Netaikoma.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Netaikoma.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Netaikoma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Netaikoma.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Netaikoma.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Netaikoma.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Netaikoma.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Netaikoma.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Netaikoma.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Netaikoma.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokiu būdu?

Netaikoma.

Paskutinis naujinimas: 13/09/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([lv](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas: [en](#).

Automatizuotas tvarkymas - Latvija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Latvijoje nėra specialios sistemos, kuria naudojantis būtų galima iškelti bylas ir pareikšti civilinius ieškinius internetu. Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

Elektroninius dokumentus galima siųsti internetu.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Latvijoje numatyta galimybė siųsti elektroninius dokumentus.

Pagal 1999 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 1999/93/EB dėl Bendrijos elektroninių parašų reguliavimo sistemos teismai privalo priimti elektroniniu būdu pasirašytus dokumentus.

Latvijos vidaus teisės akte, kuriuo reglamentuojama elektroninių dokumentų naudojimo tvarka, Elektroninių dokumentų įstatyme, nustatyta, kad autentifikuojant elektroninį dokumentą būtina išsiaiškinti dokumento autentifikavimo duomenis ir pasirašančiojo asmens duomenis; be to, kad būtų pripažinta, jog dokumentą pasirašė atitinkamas asmuo, dokumentas turi būti pasirašomas naudojant saugų elektroninį parašą. Naudojant elektrinius dokumentus duomenų saugumą, laikydamiesi Elektroninių dokumentų įstatymo ir Latvijoje galiojančių asmens duomenų apsaugos taisyklių, užtikrina saugaus elektroninio parašo paslaugų teikėjai. Asmuo turi duoti specialų sutikimą, kad galėtų su teismu susirašinėti naudodamas elektroninį parašą. Tai reiškia, kad teismo parengti dokumentai bus siunčiami elektronine forma.

Reikėtų paminėti, kad bet kokios rūšies ieškinius galima pareikšti naudojant dokumentus, kurių autentiškumas patvirtinamas saugiu elektroniniu parašu, išskyrus atvejus, kai įstatyme nustatyta speciali bylos pradėjimo procedūra. Keitimosi elektroniniais dokumentais procedūra netaikoma tam tikrų rūšių sutartims, susijusioms su nekilnojamoju turtu, šeimos ir paveldėjimo teise, ir tam tikrų rūšių garantijų sutartimis.

Teisės aktuose kartais nurodoma, kad, be kitų sąlygų, konkretus dokumentas teisinę galią įgauna tik jei jis antspauduojamas: teikiant elektroninį dokumentą šis reikalavimas įgyvendinamas, jeigu elektroninis dokumentas pasirašomas saugiu elektroniniu parašu su laiko žyma arba pasirašomas tik elektroniniu parašu, jeigu šalys raštu sutiko, kad elektroniniai dokumentai gali būti pasirašomi elektroniniu parašu pagal Elektroninių dokumentų įstatyme nustatytas procedūras.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Latvijoje neveikia speciali svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti bendroje elektroninėje aplinkoje.

Teismo dokumentai gali būti įteikiami elektroniniu būdu, jeigu pareiškėjas prašyme nurodė, kad susirašinėjimui su teismu yra pasirengęs naudoti elektroninį paštą ir įprastą paštą.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Teismo dokumentai, įskaitant teismo sprendimus, gali būti įteikiami elektroniniu būdu, jeigu pareiškėjas prašyme nurodė, kad susirašinėjimui su teismu yra pasirengęs naudoti elektroninį paštą ir įprastą paštą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Latvijoje neveikia speciali svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti bendroje elektroninėje aplinkoje.

Asmuo turi duoti specialų sutikimą, kad galėtų su teismu susirašinėti naudodamas elektroninį parašą. Tai reiškia, kad teismo parengti dokumentai bus siunčiami elektronine forma.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Latvijoje neveikia speciali svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti bendroje elektroninėje aplinkoje.

Asmuo elektroniniu būdu pasirašytus dokumentus gali naudoti susirašinėdamas su antstoliu.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Latvijoje neveikia speciali svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti bendroje elektroninėje aplinkoje. Bylos eigą galima stebėti naudojantis internetiniu teismų portalu, kuriame pateikiama viešai prieinama informacija.

Bylos šalys gali klausyti teismo posėdžio garso įrašo, kurį gali rasti teismų portalo <https://tiesas.lv> skiltyje „Mano bylos“ (*Manas lietas*), jeigu teismas garso įrašo failą įkėlė į teismo informacinę sistemą; failus įkėlus į teismo informacinę sistemą ir suvienodinus duomenis, jie į portalo <https://tiesas.lv> duomenų paskirstymo sistemą įkeliami kas 24 valandas. Užsiregistravęs portale, naudotojas gali susipažinti tik su tų bylų informacija, kuriose jis įregistruotas kaip šalis, ir tokiose bylose jis gali atverti ir klausytis prie bylos dokumentų pridėtų garso įrašo failų. Bylos šalis gali pateikti į skiltį „Mano bylos“ (*Manas lietas*) portale <https://tiesas.lv> pasinaudodama e. parašu arba elektronine tapatybės kortele arba nusiųsdamas Teismų administracijai (*Tiesu administrācija*) prašymą suteikti prieigos teises.

Paskutinis naujinimas: 24/03/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Lietuva

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Nuo 2013 m. liepos 1 d. galima pateikti civilinius ieškinius elektroniniu būdu prisijungiant prie Lietuvos teismų informacinės sistemos (toliau – LITEKO) Viešųjų elektroninių paslaugų posistemiu (toliau - VEP) interneto svetainėse <https://www.teismai.lt/lt> ir <http://www.epaslaugos.lt/> pasirinkus Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalo nuorodą.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Civilinėse bylose įvairūs ieškiniai ir administracinėse bylose skundai dėl individualių aktų ir pareiškimai gali būti teikiami elektroniniu būdu. Teismui teikti elektrinius dokumentus galima tiek naujoms, tiek jau pradėtoms popierinėms byloms. Teikiant el. dokumentus į pradėtas popierines bylas, teikėjas turėtų kartu pateikti ir reikiamą kiekį popierinių kopijų (vieną kopiją teismui įsisegti į popierinę bylą, ir po kopiją kitoms proceso šalims, kad teismas galėtų joms persiųsti dokumentus).

Nuo 2014 m. sausio 1 d., vien elektronine forma tvarkomos: civilinės bylos dėl teismo įsakymo išdavimo apylinkių teismuose, kuriose pareiškimas, kurio pagrindu teisme inicijuojama byla, teismui yra pateiktas 2013 m. liepos 1 d. ar vėliau naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas;

1.2. civilinės bylos apylinkių teismuose, kuriose procesinis dokumentas, kurio pagrindu inicijuojama byla teisme, teismui yra pateiktas 2014 m. sausio 1 d. ar vėliau naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas;

1.3. civilinės bylos apygardų teismuose, kaip pirmosios instancijos teismuose, administracinės bylos administraciniuose teismuose, kaip pirmosios instancijos teismuose, kuriose procesinis dokumentas, kurio pagrindu inicijuojama byla teisme, teismui yra pateiktas 2013 m. liepos 1 d. ar vėliau naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas;

1.4. bendrosios kompetencijos ir specializuotuose teismuose, nagrinėjančiuose bylas apeliacine ar kasacine tvarka, visos bylos pagal 2014 m. sausio 1 d. ar vėliau teisme gautus skundus dėl sprendimų ar nutarčių priimtų bylose, kurios buvo tvarkytos vien elektronine forma.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Ši paslauga prieinama visuomet.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Procesiniai dokumentai gali būti pateikiami pildant LITEKO VEP posistemyje esančias procesinių dokumentų formas (šablonus) arba į ją gali būti įkeliami jau parengti procesiniai dokumentai tais formatais, kuriuos palaiko sistema. Tekstinių dokumentų formatai: doc, docx, odt, rtf, txt.; skaičiuoklių formatai: xls,.xlsx, ods; pateikčių formatai: ppt, pptx, ppsx, odp; vektorinės grafikos vaizdų ir teksto formatai: pdf, application/pdf, ADOC; taškines grafikos vaizdų formatai: tif, tiff, jpg, jpeg, jfif, png, gif, bmp; video formatai: avi, mpg, 3gp, 3g2, asf, asx, swx, swf, flv, vob, wmv, mov, rm.; audio formatai: wav, aif, mp3, mid, wma, flac, aac.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Su teismo proceso bylomis susiję elektroniniai duomenys teismuose yra tvarkomi, įtraukiami į apskaitą ir saugomi naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos vyriausioju archyvaru.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Prie elektroninių paslaugų portalo galima prisijungti elektroninių valdžios vartų teikiamomis priemonėmis: naudojant elektroninę bankininkystę, naudojant asmens tapatybės kortelę, naudojant elektroninį parašą. Sistemoje taip pat įdiegta laiko žyma.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Gyventojams, teikiant el. dokumentus taikoma 25 proc. žyminio mokesčio lengvata, nereikia spausdinti, siųsti paštu arba pristatyti procesinio dokumento į teismą, nereikia vykti į banką sumokėti žyminio mokesčio ir vežti į banką tai įrodančių dokumentų.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Internetu pateiktiems ieškiniams galioja tos pačios civilinio proceso normos kaip ir įprastiems ieškiniams. Civilinio proceso kodekso 139 str. 1 d. numato, kad ieškovas tol, kol teismas neišsiuntė ieškinio kopijos atsakovui, turi teisę atsiimti pareikštą ieškinį. Vėliau ieškinį atsiimti galima tik turint atsakovo sutikimą ir ne vėliau kaip iki pirmosios instancijos teismo sprendimo priėmimo. Iki ieškinio registravimo, norint atsiimti ieškinį, jį tiesiog galima ištrinti. Po registravimo, atsiimti ieškinį sistemoje galima teikiant prašymą atsiimti ieškinį.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Teismui galima pateikti tiek popierinius dokumentus, tiek elektroninius.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Taikant elektronines ryšio priemones civilinio proceso metu, civilinio proceso normos nesikeičia.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Taikant elektronines ryšio priemones civilinio proceso metu, civilinio proceso normos nesikeičia.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Elektroninius dokumentus galima pateikti tie jau pradėtose popierinėse bylose, tiek elektroninėse.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Taip.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Bylos dėl teismo įsakymo išdavimo, taip pat kitos Teisėjų tarybos nustatytos bylos ir su teismo procesu susijusi informacija gali būti tvarkomos vien elektronine forma. Kai vedama elektroninė byla, teismų gaunama ir siunčiama rašytinės formos informacija yra skaitmeninama, o rašytiniai dokumentai tvarkomi, saugomi ir sunaikinami Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos vyriausioju archyvaru.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip, paduoti skundą elektroniniu būdu galima civilinėse ir administracinėse bylose. Teismas gali įteikti sprendimą dėl jo tiek elektroniniu, tiek kitais įstatymuose numatytais būdais.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Nuo 2013 m. liepos 1 d. Civilinio proceso kodekse atsirado pakeitimas reglamentuojantis informacinių ir elektroninių ryšių technologijų naudojimo antstolio veikloje, tačiau vykdymo proceso inicijavimas internetu dar tik diegiamas. Elektroninė antstolių informacinė sistema turėtų pradėti veikti nuo 2015 m. balandžio mėn.

17 Ar šalis arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Nuo 2013 m. liepos 1 d. advokatai, advokatų padėjėjai gali gauti teismo procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis.

Paskutinis naujinyimas: 21/10/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktingos įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šio dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Liuksemburgas

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Ne, pagal Liuksemburgo teisę visi su bylos iškilimu susiję dokumentai turi būti pateikiami popierine forma.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Netaikoma.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Netaikoma.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Netaikoma.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Netaikoma.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Netaikoma.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Netaikoma.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Netaikoma.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Netaikoma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Netaikoma.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Netaikoma.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Ne.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Ne. Atsižvelgiant į konkrečią bylą, juos turi įteikti teismo antstolis (asmeniškai arba paštu) arba apie juos turi pranešti teismo pareigūnas (paštu).

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Ne, apie teismo sprendimus šalis informuoja jų advokatai. Paprastai apie teismo sprendimą informuojama, kai teismo pareigūnas įmeta sprendimą į atitinkamo teismo dokumentams skirtą dėžutę (pranc. *case*). Visi miesto teismų sistemai priklausantys teismai turi rakinamą teismo dokumentams skirtą dėžutę. Šalių apie sprendimus negalima informuoti tiesiogiai paštu.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Ne.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Ne.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, koku būdu?

Ne.

Susijusios nuorodos

<http://www.legilux.lu/>

Paskutinis naujinimas: 09/01/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Vengrija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, tai įmanoma. Išsamios ryšio palaikymo su teismais elektroninėmis priemonėmis taisyklės pateiktos adresu <https://birosag.hu/e-per-2018/e-kapcsolattartas-altalanos-tajekoztato> ir per susijusias nuorodas.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Svarbus pokytis, palyginti su ankstesnėmis bylų, kurias galima iškelti internetu, reglamentavimo nuostatomis, – tam tikrose ginčo ir ne ginčo tvarka nagrinėjamos bylose, iškeltose 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, šalys ne tik turi galimybę savo reikalus tvarkyti elektroniniu būdu, bet ir turi pareigą tai daryti. Taigi, paprastai bet kuris ekonominės veiklos vykdytojas, valstybė, savivaldybė, biudžetinė įstaiga, prokuroras, notaras, viešojo sektoriaus įstaiga, kita administracinė įstaiga, veikiantys kaip klientai ir kaip tokių klientų teisiniai atstovai, privalo savo reikalus tvarkyti elektroniniu būdu.

Be to, tam tikrų rūšių bylų gali būti nagrinėjamos tik elektroniniu būdu, neatsižvelgiant į tai, ar šalys veikia kaip pirmiau nurodyti subjektai. Pavyzdžiui, įmonės registravimas (arba įmonės duomenų pakeitimo) procedūra gali būti inicijuojama tik elektroniniu būdu, o atliekant civilinės registracijos procedūras pareiškimą galima pateikti tik elektroniniu būdu, jeigu, pavyzdžiui, pareiškėjas prašo taikyti supaprastintą registracijos (duomenų pakeitimo) procedūrą arba organizacija pateikia prašymą būti įregistruota kaip viešoji įstaiga, o įstaigos, kurios jau yra viešosios, savo dokumentus nuo šios datos gali teikti tik elektroniniu būdu.

Jeigu pareiškėjas neprivalo naudoti elektroninių priemonių, jis vis tiek gali pasirinkti teikti pareiškimą elektroniniu būdu.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Taip, ši priemonė prieinama visą laiką, išskyrus suplanuotų priežiūros darbų ir nenumatytų sistemos veikimo gedimų laikotarpius. Teisės aktuose arba teismo sprendimu nustatyti dienomis ir darbo dienomis apskaičiuoti terminai neapima bet kurios dienos, o mėnesiais ir metais skaičiuojami terminai – termino pabaigos dienos, kurią gedimas arba paslaugos teikimo sutrikimas, kaip apibrėžta teisės aktuose, truko ilgiau negu keturias valandas. Jeigu valandomis nustatytas terminas turėjo pasibaigti paslaugos gedimo ar teikimo sutrikimo laikotarpiu, kaip apibrėžta teisės aktuose, terminas baigiasi pasibaigus kitos darbo dienos pirmajai darbo laiko valandai. Jeigu elektroninių paslaugų teikimo sutrikimas tęsiasi ilgiau negu vieną darbo dieną, įstaiga, teikianti elektroninio administravimo paslaugas, turi pasirūpinti, kad klientų dokumentai būtų priimami ir tvarkomi taip, kad nereikėtų elektroninių priemonių, net ir tais atvejais, kai atitinkamuose teisės aktuose tos rūšies procedūrą leidžiama atlikti tik elektroniniu būdu.

4 Ar ieškinių turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Jeigu pareiškimui (dokumentui) arba jo priedams užpildyti numatyta standartinė forma, jos negalima pakeisti, todėl taip pat negalima modifikuoti ir duomenų formato. Formas galima peržiūrėti adresu <https://birosag.hu/> ir užpildyti naudojantis programa *Általános Nyomtatványkitöltő* (bendrąja formų pildymo programa). Kaip numatyta 2016 m. gruodžio 19 d. Vyriausybės nutarime Nr. 451/2016 dėl išsamių elektroninio administravimo taisyklių ir Nacionalinės teismų administracijos darbo tvarkos, rinkmenų formatai, kuriuos galima įterpti į konkrečias teismo e. rinkmenas, yra šie: .odt, .doc, .docx, .pdf, .txt, .xlsx, .ods, .tif, .tiff, .bmp, .jpg, .jpeg, .png, .mp4, .m4a, .avi, .mp3, .wav. Prie formų galima pridėti .dosszie, .dossirt, .es3, .etv, .eak, .et3, .nsack., .pdf, .asic arba .asice formatų priedus. Svarbu tai, kad prie formų pridėdamų pavienių rinkmenų dydis negali viršyti 150 MB, o bendras visų prie formų pridėdamų priedų dydis negali viršyti 300 MB. Jeigu bendras prie formos ar dokumento pridėtinų priedų dydis vis dėlto viršija 300 MB dydžio ribą, pridėtinai rinkmenas galima pateikti laikmenoje kaip priedą prie šiam tikslui skirtos specialios formos Nr. 28 – pateikti tiek laikmenos kopijų, kad jų būtų viena daugiau negu byla suinteresuotų šalių. Teismas priima tik CD R-, CD R+, DVD R-, DVD R+ ir USB raktų laikmenas.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Atliekant elektronines procedūras, saugus duomenų perdavimas ir laikymas užtikrinami IT priemonėmis, kuriomis apsaugomi ryšiai, pristatymas ir vidaus administracinės sistemos. Iš anksto užsiregistravus, procedūros internetu gali būti atliekamos per kliento tinklų sąsają (vengr. *ügyfélkapu*), įmonės tinklų sąsają (*cégkapu*) arba oficialią tinklų sąsają (*hivatali kapu*). Duomenų perdavimas ir laikymas užtikrinami, pavyzdžiui, elektroninėmis identifikavimo paslaugomis, saugaus pristatymo paslaugomis ir elektroninio parašo paslaugomis, taip pat griežtomis nuostatomis, nustatytomis 2013 m. Įstatyme L dėl valstybės ir vietos valdžios elektroninės informacijos saugumo ir kituose atitinkamuose teisės aktuose.

Pavyzdžiui, elektroninėmis priemonėmis ryšį palaikantys asmenys turi galimybę savo dokumentus teismui siųsti užšifruotus nuosavu užšifravimo raktu ir kartu naudoti teismo išduotą užšifravimo raktą. Užšifravimo raktas teismui siunčiamas kaip elektroninėmis priemonėmis ryšį palaikančio asmens pateikiamų dokumentų dalis ir tokiais atvejais teismas tam elektroninėmis priemonėmis ryšį palaikančiam asmeniui teismo dokumentus įteikia užšifruotus to asmens užšifravimo raktu.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Elektroninėmis priemonėmis teismui pateikiamas dokumentas turi būti parengtas taip, kad:

jį pasirašęs asmuo būtų pridėjęs savo kvalifikuotą elektroninį parašą arba pažangųjį elektroninį parašą arba spaudą, grindžiamą kvalifikuotu sertifikatu elektroniniame dokumente, ir teisės aktuose reikalaujamais atvejais būtų prie jo pridėjęs laiko žymą,

ji pasirašęs asmuo patvirtintų elektroninio dokumento autentiškumą naudodamas identifikavimu pagrįstą dokumento autentiškumo patvirtinimo paslaugą arba elektroninis dokumentas būtų sukurtas naudojantis paslauga, kurios teikėjas dokumentą priskyre jį išdavusiam asmeniui identifikuodamas dokumentą išdavusį asmenį, ir dokumento priskyrimas tokiam asmeniui buvo autentiškai patvirtintas pateikiant informaciją, kurią galima aiškiai atsekti iki paties dokumentą išdavusio asmens rankinio parašo, arba remiantis tokia informacija, ir paslaugos teikėjas išdavė sertifikatą, kad jis aiškiai priskyre dokumentą asmeniui, pateikdamas nuostatą, kuri yra neatskiriama nuo elektroninio dokumento, ir paslaugos teikėjas šią nuostatą kartu su dokumentu pažymėjo elektroniniu spaudu ir bent jau pažangiąja laiko žyma.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip ji galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Popierinėse ir elektroninėse bylose mokami žyminiai mokesčiai ir procedūrų mokesčiai yra vienodi.

Jeigu galioja prievolė sumokėti mokesčių, reikia tai ne tik nurodyti pareiškime, tačiau (pateiktinoje formoje) turi būti užpildytas ir laukas „Mokėtinas mokesčiai“, jame nurodant atitinkamą sumą, ir tada mokesčiai gali būti sumokamas pagal gavimo patvirtinimą, kuris automatiškai gaunamas pateikvus formą. Mokesčiai gali būti sumokamas per Elektroninę mokėjimų ir atsiskaitymų sistemą (vengr. *Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer* – EFER), kurioje leidžiama mokėjimo prievolę įvykdyti Teismų mokėjimų portale (*Igazságügyi Fizetési Portál*) iš VPOS arba namų bankininkystės sąsajos. Dar vienas mokesčių sumokėjimo būdas yra pervesti mokesčius į apygardos teismo sąskaitą, kurią šiuo tikslu tvarko Vengrijos valstybės išdas.

Įmonių registravimo (arba įmonės duomenų keitimo) procedūrose elektroninėmis priemonėmis prieš pateikiant registracijos (arba duomenų keitimo) pareiškimą reikia sumokėti procedūros mokesčius ir apmokėti paskelbimo išlaidas; šiuo atveju nurodomas mokesčio arba išlaidų identifikacinis numeris, kurį galima atsisiųsti iš Įmonių informacinės sistemos svetainės. Mokesčius reikia sumokėti atliekant pervedimą į šiuo tikslu Vengrijos valstybės išde komercinio teismo atidarytą sąskaitą, o paskelbimo išlaidas reikia apmokėti atliekant pervedimą į teisingumo ministro vadovaujamos ministerijos išdo sąskaitą.

8 Ar galima atsilimti internetu pareiškimą ieškini?

Techniškai pateikto dokumento atsilimti negalima. Byla gali būti nutraukta (arba kiti pareiškimai ar skundai gali būti atsiimami) griežtai laikantis civilinio proceso taisyklių. Elektroninę procedūrą pasirinkusios šalys turi tokias pat teises ir pareigas, kaip ir popierinius pareiškimus teikiančios šalys.

9 Jeigu ieškovas ieškini pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsilipti į ieškini pateikti taip pat internetu?

Elektroninis administravimas nepriklauso nuo formos, kurią ieškovas pasirinko savo reikalams tvarkyti; jis labiau priklauso nuo to, ar atsakovas privalo savo reikalus tvarkyti elektroniniu būdu. Jeigu atsakovas yra asmuo, privalantis savo reikalus tvarkyti elektroniniu būdu pagal 2 klausimą, paprastai jis gali pareiškimą dėl ieškinio paskelbti tik internetu teisės aktuose nustatytais sąlygomis, kitaip jo pateiktas pareiškimas negalios. Kitais atvejais atsakovas gali laisvai nuspręsti, ar jis atsilipti pateiks popierine forma, ar elektroninėmis priemonėmis. Jeigu atsakovas nusprendžia atsilipti pateikti elektroninėmis priemonėmis (pateikti dokumentus elektroniniu būdu), jis privalo procedūros metu su teismu palaikyti ryšį elektroninėmis priemonėmis, o teismas visus teismo dokumentus tai šaliai taip pat įteiks elektroninėmis priemonėmis. Jeigu šalis, atliekanti procesinius veiksmus be teisinio atstovo, arba šalies atstovas, neturintis teisinio atstovo statuso, pradėjo ryšį su teismu palaikyti elektroniniu būdu, vėliau teismo galima paprašyti leisti pereiti prie popierinės procedūros tuo pačiu metu, kai pateikiamas popierinis dokumentas. Pareiškime turi būti argumentuojama, kad, pasikeitus šalies arba jos atstovo padėčiai, tolesnis procedūros vykdymas elektroninėmis priemonėmis būtų neproporcinga našta.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsilipti į ieškini?

Elektroniniais ir popieriniais dokumentais pagrįstose procedūrose taikomos vienodos taisyklės.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsilipti į ieškini?

Žr. atsakymą į 9 ir 10 klausimus.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Jeigu konkrečiu atveju elektroninis administravimas šaliai yra privalomas arba jeigu šalis pasirinko šią administravimo formą, dokumentas ir jo priedai privalo būti pateikiami standartine forma, jei ji yra priinama, ir šiuo atveju naudojama forma yra neredaguojama. Jeigu standartinės dokumentų arba priedų formos nėra, šalys privalo pateikti tokius dokumentus ir priedus formatu, atitinkančiu bet kokius dokumento formatus, kuriuos patvirtino Nacionalinės teismų administracijos pirmininkas ir kurie išvardyti atsakant į 4 klausimą, pagal ten aprašytas taisykles. (Dokumentų pateikimo elektroninėmis priemonėmis išimtis yra nurodytos teisės aktuose, taigi, šiuo metu prievolės pateikti dokumentą elektroninėmis priemonėmis išimtis taikoma, jeigu dokumentas pagal procedūrą turi būti pateiktas ir apžiūrėtas popierine forma, o tai visų pirma gali būti daroma, jeigu ginčijamas popierinio dokumento autentiškumas.)

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Taip, tai įmanoma. Šalims, procesinius veiksmus atliekančioms elektroniniu būdu pagal atsakymuose į 2 ir 9 klausimus aprašytas taisykles, teismas teismo dokumentus įteikia elektroniniu būdu. Elektroniniu būdu įteikiami teismo dokumentai siunčiami į siuntėjo internetinę dokumentų laikymo priemonę, esančią kliento tinklą sąsajos, oficialios tinklų sąsajos arba įmonės tinklų sąsajos ribose, o iš ten dokumentą galima atsisiųsti atidarant internetinę nuorodą į šį dokumentą. Dokumentas laikomas įteiktu, kai jis atidaromas ir sistema sugeneruoja elektroninį paslaugos patvirtinimą, kuris automatiškai siunčiamas teismui. Oficialiu adresu siunčiamas paštas laikomas įteiktu atsakymo patvirtinime nurodytu laiku, net jeigu oficialaus adreso paslaugų teikėjas patvirtina, kad adresatas atsakė pašto pristatymo, arba penktą darbo dieną nuo datos, nurodytos antrajame pranešime, jeigu oficialaus adreso paslaugų teikėjas patvirtina, kad adresatas neperėmė pašto siuntos, nors jam buvo pranešta du kartus.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Taip, žr. atsakymą į 13 klausimą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Šalis, privalanti palaikyti ryšį elektroninėmis priemonėmis arba anksčiau pasirinkusi elektroninį ryšio palaikymo būdą, apeliacinį skundą taip pat turi teikti elektroninėmis priemonėmis, o bet kuri šalis, iki apeliacinio skundo pateikimo naudojusi popierinius dokumentus, gali pereiti prie elektroninio administravimo net ir apeliacinio skundo pateikimo metu. Šaliai, privalančiai ryšį palaikyti elektroninėmis priemonėmis arba pasirinkusiai šį ryšio palaikymo būdą, teismo sprendimas dėl apeliacinio skundo taip pat įteikiamas elektroniniu būdu, kaip numatyta atsakyme į 13 klausimą aprašytose taisyklėse.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Taip, tai įmanoma. Jeigu elektroninis administravimas yra privalomas pagal teisės aktus, žinoma, bylą iškelti taip pat privaloma šiuo būdu. Šalis, kuriai tokia prievolė netaikoma, taip pat turi teisę iškelti bylą elektroniniu būdu; tačiau ji pirmiausia turi raštu sutikti su Vengrijos teismo pareigūnų rūmų paslaugų sistemos naudojimo sąlygomis.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Tam tikrose bylose, pvz., įmonių bylose – taip.

Paskutinis naujinimas: 03/09/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Malta

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, galima, tačiau tai priklauso nuo teismo, kuriame turi būti keliama byla.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Bylos, kurias galima pradėti pareiškiant ieškinį internetu:

procesas ieškinių dėl nedidelių sumų teisme;

procesas Administracinės priežiūros teisme ir

procesas Maltos magistratų teisme arba Goco magistratų teisme (žemesniosios instancijos).

Tokių bylų, kurios gali būti pradedamos tik internetu, nėra.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Ši tarnyba veikia 24 valandas per parą, septynias dienas per savaitę, tačiau ieškiniai ir prašymai nagrinėjami tik teismų darbo valandomis, t. y. nuo 9:00 iki 15:00 val. (nuo spalio 1 d. iki birželio 15 d.) ir nuo 8:00 iki 12:00 val. (nuo birželio 16 d. iki rugsėjo 30 d.). Jei ieškiny ar prašymas pateikiamas ne šiomis valandomis, laikoma, kad jis patektas kitą darbo dieną pirmiau nurodytomis valandomis.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Reiškiant ieškinį ieškinių dėl nedidelių sumų teisme, tam užpildoma atitinkama internete skelbiama forma, kurioje nurodoma visa reikiama informacija, kad jis būtų priimtas nagrinėti.

Jei procesas pradedamas Administracinės priežiūros teisme, taip pat Maltos magistratų teisme arba Goco magistratų teisme (žemesniosios instancijos), informaciją pirmiausia reikia pateikti užpildant nustatytą elektroninę formą ir pridėti įstatymų nustatyto formato ieškinio ir dokumentų (jei teikiami) skenuotą kopiją.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Duomenys perduodami *užšifruoti*, o jų saugojimas apibrėžtas Vyriausybės gairėmis.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Reiškiant ieškinį ieškinių dėl nedidelių sumų teisme nebūtinai joks elektroninis parašas. Tačiau šiam teismui teikiami atsiliepimai, atsiliepimai į priešieškinius ir skundai turi būti pasirašomi elektroniniu parašu, nes šiais atvejais reikia prisijungti prie sistemos pateikiant elektroninius tapatybės duomenis.

Jei ieškiny reikiamas Administracinės priežiūros teisme, taip pat Maltos magistratų teisme arba Goco magistratų teisme (žemesniosios instancijos), jis automatiškai pasirašomas elektroniniu parašu, nes šia paslauga gali naudotis tik advokatai ir teisės prokuristai, kuriems ši paslauga teikiama prieš tai užsiregistravus ir pateikus savo elektroninius tapatybės duomenis.

Pateikus ieškinį ar prašymą, pateikimo laikas ir data užfiksuojami automatiškai.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Taip, mokesčiai už internetu pateiktą dokumentą taip pat sumokamas internetu. Mokesčiai yra tokie patys, kaip ir teikiant dokumentus ne elektroniniu būdu.

8 Ar galima atsilimti internetu pareikštą ieškinį?

Internetu to padaryti neįmanoma. Norint nutraukti bylą, reikia asmeniškai atvykti į teismo raštinę.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Jei procesas vyksta Administracinės priežiūros teisme, taip pat Maltos magistratų teisme arba Goco magistratų teisme (žemesniosios instancijos), internetu galima pateikti tik ieškinį, kuriuo byla pradeda. Kol kas tokiam procese nėra galimybės internetu teikti atsiliepimus.

Jei procesas vyksta ieškinių dėl nedidelių sumų teisme, internetu galima ne tik pareikšti ieškinį, bet ir pateikti atsiliepimą, atsiliepimą į priešieškinių ar skundą. Atsakovas neprivalo teikti atsiliepimo internetu.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Byla nagrinėjama neatsižvelgiant į tai, ar pateiktas atsiliepimas į ieškinį.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Praėjus atsiliepimo į ieškinį pateikimo terminui, byla nagrinėjama neatsižvelgiant į tai, ar atsiliepimas pateiktas.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Elektroniniu būdu pateikti dokumentus galima tuo atveju, jei jie teikiami kartu su pirminiu ieškiniu, kuris taip pat reiškiamas elektroniniu būdu.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Pagal Maltos teisę teismo sprendimų įteikimas nėra būtinas.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Visi preliminarūs ir galutiniai sprendimai paskelbiami teismo posėdyje, o jų kopijos įteikiamos posėdyje dalyvaujantiems bylos šalims arba jų teisiniams atstovams. Tačiau, kaip paaiškinta toliau, įmanoma gauti ir elektroninę teismo sprendimo kopiją.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Pateikti skundą internetu galima tik tuomet, jei juo skundžiamas ieškinių dėl nedidelių sumų teismo sprendimas, tačiau priimtas sprendimas negali būti pateiktas internetu.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Tokios galimybės nėra.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokiu būdu?

Interneto paslaugų svetainėje [Teisingumo paslaugos](#) teisininkai ir visuomenė gali nemokamai susipažinti su teismo sprendimais.

Teisininkai, be šios svetainės, dar gali su savo elektroniniais tapatybės duomenimis užsiregistruoti e. teismų paslaugų sistemoje <https://ecourts.gov.mt/online-services/>, kurioje galima susipažinti su bylomis, teismų dokumentais ir orderiais.

Paskutinis naujinimas: 06/03/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Nyderlandai

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. procesai civilinėse bylose, kuriose privalomas teisinis atstovavimas (bylos dėl daugiau kaip 25 000 EUR) ir kurios iškeltos Centrinii Nyderlandų ir Gelderlando apylinkių teismuose, turi būti vykdomi elektroniniu būdu (žr. svetainę [De Rechtspraak](#)).

Nuo 2019 m. spalio 1 d. elektroninis procesas galimas tik tais atvejais, kai bylos buvo pateiktos elektroniniu būdu Centrinii Nyderlandų ir Gelderlando apylinkių teismams po 2017 m. rugsėjo 1 d. Nuo 2019 m. spalio 1 d. naujų bylų pateikti elektroniniu būdu teismams nebegalima.

Administratoriai ir (arba) gavėjai gali elektroniniu būdu pateikti pranešimus apie sąskaitas ir mokėjimus per Parajonių skaitmeninių paslaugų tarnybą (*Digitale loket kanton*). Metinį pranešimą apie sąskaitas ir mokėjimus (praėjusių metų pajamų, išlaidų, turto, reikalavimų ir skolų apžvalgą) galima užpildyti naudojant

elektroninę formą ir elektroniniu būdu nusiųsti parajonio teismui, nebent pastarasis nusprendžia kitaip. Formai pateikti reikalingas skaitmeninis identifikavimas („DigID“ prisijungimo kodas).

Nuo 2017 m. lapkričio mėn. įvairių sričių administratorių paprašyta elektroniniu būdu susisiekti su teismais dėl administracinių bylų. Šis elektroninis metodas palaipsniui diegiamas visoms tarnyboms (žr. svetainę [De Rechtspraak](#)).

Aukščiausiąjame teisme (*Hoge Raad*) civiliniai kasaciniai skundai visada turi būti teikiami elektroniniu būdu (žr. svetainę [Hoge Raad der Nederlanden](#)).

2 Jeigu taip, kokių rūšių byloje ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. spalio 1 d. elektroninis procesas buvo privalomas civilinėms byloms, kuriose privalomas teisinis atstovavimas ir kurios iškeltos Centrinųjų Nyderlandų ir Gelderlando apylinkių teismuose. Bylų negalima perduoti kitiems teismams elektroninėmis priemonėmis. Iš esmės pirmiau minėtu laikotarpiu Centrinųjų Nyderlandų ir Gelderlando apylinkių teismuose iškeltos bylos bus baigtos elektroniniu būdu. (Taip pat žr. 3–16 punktus.)

Nyderlandų teisminės institucijos (de Rechtspraak) siekia suteikti naują skaitmeninę priegią prie civilinių bylų. Pažangos atskaitos bus pateiktos adresu [De Rechtspraak](#).

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Civilinių bylų, kuriose privalomas teisinis atstovavimas, iškeltos Centrinųjų Nyderlandų ir Gelderlando apylinkių teismuose 2 punkte nurodytu laikotarpiu, elektroniniai procesai vykdomi 24 valandų per parą, 7 dienas per savaitę. Su teismų pagalbos tarnyba (rechtsspraakservicecentrum) galima susisiekti elektroniniu būdu ir telefonu 8.00–20.00 val.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Taip, byla pradedama per teismų interneto portalą pateikiant pradinį dokumentą (*procesinleiding*).

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Žr. Darbo tvarkos taisyklės svetainėje [De Rechtspraak](#).

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Taip, dokumentams pateikti reikalinga elektroninė atpažintis. Advokatai šiuo tikslu naudojami turimu advokato leidimu, o piliečiai gali naudotis „DigID“ prisijungimo kodu arba elektroninės atpažinties kodu (verslo subjektams). Įstatyme nustatyta, kurias atpažinties priemones leidžiama naudoti.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Taip, teismo rinkliavos yra mokėtinos visuose procesuose. Advokatai teismų sistemoje turi einamąją sąskaitą. Elektroninių procesų atveju teismo rinkliavos sumokamos elektroniniu būdu. Jeigu mokėjimas negautas, negalima atlikti (tolesnių) veiksmų procesui pradėti.

8 Ar galima atsilimti internetu pareikštą ieškinį?

Taip, įstatyme ir teismų sistemos procesinėse taisyklėse numatyta, kaip atsiimti ieškinį.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Taip, jeigu taikomi elektroninio proceso reglamentavimo teisės aktai, atsakovas gali internetu pateikti atsiliepiamą į ieškinį. Jeigu atsakovas turi advokatą, atsiliepiamas į ieškinį turi būti pateiktas internetu. Jeigu atsakovas turi teisę veikti savo vardu, atsiliepiamą į ieškinį taip pat leidžiama pateikti popierine forma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Visas elektroninis procesas vykdomas internetu. Atsakovui el. paštu pranešama apie kiekvieną elektroninėje byloje pateiktą naują dokumentą. Atsakovai gali elektroniniu būdu pridėti savo dokumentus ir susipažinti su savo byla. Teismo sprendimas paskelbiamas elektroniniu būdu.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepiamo į ieškinį?

Jeigu bylos dokumentai buvo tinkamai įteikti kitai šaliai, byla gali būti nagrinėjama jai nedalyvaujant. Kita šalis apie procesinius veiksmus informuojama raštu.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių byloje ir kokiomis sąlygomis?

Žr. atsakymą į klausimą Nr. 1. Pranešimų ir dokumentų el. paštu pateikti neleidžiama, nes negalima garantuoti tinkamo saugumo.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Ne, teismo dokumentai internetu negali būti įteikiami ir internetu negali būti apie juos pranešama. Tačiau daugelis teismo sprendimų skelbiami svetainėje [De Rechtspraak](#) ir jiems suteikiamas ECLI numeris, todėl juos galima lengvai atsisiųsti. Posėdžio pirmininkas paprastai nusprendžia, ar teismo sprendimas turi būti skelbiamas minėtoje svetainėje. Internetu skelbiami ne visi teismų sprendimai, o tik teismo praktikai aktualūs arba didelį (žiniasklaidos) susidomėjimą keliantys sprendimai.

Sprendime minimų asmenų vardai ir pavardės privatumo tikslu anoniminami. Verslo subjektų ir profesiniais tikslais procese dalyvaujančių asmenų duomenys neanoniminami.

Tais atvejais, kai procesas gali arba turi būti elektroninis, teismo sprendimas paskelbiamas elektroninėje byloje. Tokiu būdu apie teismo sprendimą pranešama šalims.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Ne, sprendimas internete skelbiamas po to, kai apie jį pranešama šalims, taigi, vėlesnę negu sprendimo priėmimo dieną. Taip pat žr. atsakymą į klausimą Nr. 13.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Ne, skundo pateikti elektroniniu būdu negalima. Tik tais atvejais, kai procesas vykdomas elektroniniu būdu, skundą galima pateikti elektroninėmis priemonėmis.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Ne.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, koku būdu?

Ne, tais atvejais, kai procesas vykdomas elektroniniu būdu, bet kuriuo metu susipažinti su bylos dokumentais gali tik advokatai.

Kai kurias formas galima atsisiųsti iš svetainės [De Rechtspraak](#) PDF formatu, tačiau norint, kad šie dokumentai būtų įtraukti į bylą, jie teismui taip pat turi būti siunčiami paprastu paštu. Šie dokumentai – tai, be kita ko, formos dėl turto atskyrimo ir senatvės pensijos padalijimo, tėvų valdžios pakeitimo, suaugusiojo globos, turto administravimo patikėjimo teise ir mentorystės, deklaracijų formos ekspertams ir vertėjams žodžiu, formos dėl nemokumo, formos dėl Europos mokėjimo įsakymo procedūrų, formos dėl Europos ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūrų ir apeliacinio proceso skundų formos.

Informacija, kuri gali būti aktuali teismo procese ir informacija, kuria garantuojamas teisėjų nepriklausomumas, registruojama centriniu lygmeniu ir internetu skelbiama plačiąjai visuomenei svetainėje [De Rechtspraak](#). Internetu galima pasitikrinti šią informaciją: pateikiamą Centrinio suaugusiųjų globos registre (*Centraal Curateleregister*), Centrinio nemokumo registre (*Centraal Insolventieregister*), Sutuoktinių turto registre (*huwelijksgoederenregister*) ir Teismų papildomų pozicijų registre (*register met nevenfuncties Rechterlijke Macht*).

Paskutinis naujinimas: 09/02/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([de](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Automatizuotas tvarkymas - Austrija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, teismo procesą galima pradėti internetu, naudojantis Austrijos e. teisingumo (vok. ERV) platforma. Tačiau tam reikia užsiregistruoti vienuose iš kelių tarpuskaitos namų, perduodančių įvestą informaciją teisingumo sistemai. Registracija nėra nemokama. Bazinis mokestis yra maždaug 20,00 EUR per mėnesį, dar taikomas maždaug 0,30 EUR mokestis už informacijos įkėlimą. Registruotas laiškas Austrijoje kainuoja apie 3,00 EUR.

Įkelti informaciją taip pat galima per nemokamą informacijos įkėlimo sistemą naudojantis piliečio kortele. Tačiau, kitaip negu Austrijos e. teisingumo platformoje, joje teikiama tik vienakryptė paslauga.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Austrijos e. teisingumo sistemoje yra sudaryta galimybė teismams ir prokuratūroms palaikyti internetinį ryšį su proceso šalimis taip pat, kaip ir popierine forma. Ši sistema gali būti naudojama visų rūšių procesui. Tokio proceso, kurį visada būtų privaloma pradėti internetu, nėra.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ją galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Paslauga prieinama 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Ieškinio pagrindai ir visi ieškiniui reikaujami procesiniai duomenys turi būti įkelti nurodytu XML formatu (arba kaip šio formato PDF priedėlis).

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Duomenų perdavimas per Austrijos e. teisingumo platformą apsaugotas https protokolu. Visų dalyvaujančių proceso šalių autentiškumui nustatyti naudojami sertifikatai. Serverių tarpusavio ryšys taip pat grindžiamas sertifikatais. Papildomas saugumas užtikrinamas reikalaujant, kad vartotojai užsiregistruotų tam tikroje prieigos vietoje (žr. 1 punktą).

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Žr. 5 punktą (sertifikatai). Elektroninių parašų nereikalaujama. Centrinė laiko žyma prieinama tik įvesties įrašams į žemės registrą, patvirtinant, kad dokumentas gautas ir pateikimas galioja.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Teismo mokesčiai už duomenų įkėlimą internetu sumokami tiesioginio debeto būdu. Paprastai mokesčiai ir už internetu, ir už popierine forma pradedamą procesą yra vienodi. Tam tikrais atvejais duomenų pateikimui elektroniniu būdu taikoma nuolaida.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Internetinio ir popierinio varianto skirtumų nėra. Civilinio proceso teisės normos vienodai taikomos ir Austrijos e. teisingumo platformoje vykdomam procesui. Net jeigu ieškiniai ir nebuvo pateikti internetu, atsiimti juos galima internetu.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Taip, internetu galima pateikti atsiliepimus į ieškinį, apeliacinius skundus ir kt. Naudotis Austrijos e. teisingumo platforma apskritai nėra privaloma, tačiau ja privalo naudotis advokatai, notarai, bankai, draudimo bendrovės, socialinės apsaugos fondai, Federalinė finansų agentūra (vok. *Finanzprokuratur*) ir advokatų tarybos.

Tam tikromis aplinkybėmis e. teisingumo platforma naudotis privalo ekspertai ir vertėjai.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Civilinio proceso teisės normos vienodai taikomos ir Austrijos e. teisingumo platformoje vykdomam procesui.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Civilinio proceso teisės normos vienodai taikomos ir Austrijos e. teisingumo platformoje vykdomam procesui.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Taip, visų rūšių dokumentai teismams gali būti teikiami per Austrijos e. teisingumo sistemą. Oficialių dokumentų originalus elektroniniu būdu netgi galima pateikti su žemės registru ir įmonių registru susijusiuose procesuose.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Taip, per Austrijos e. teisingumo platformą.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Taip, per Austrijos e. teisingumo platformą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip, per Austrijos e. teisingumo platformą.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Taip, per Austrijos e. teisingumo platformą.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Taip, proceso šalys ir jų teisiniai atstovai gali internetu peržiūrėti bylų registre esančius visų civilinių ir vykdymo užtikrinimo procesų duomenis, tačiau tik savo bylų. Peržiūros teisės patikrinamos naudojant kiekvienam peržiūros teisės turinčiam asmeniui priskirtą unikalų adresą kodą.

Paskutinis naujinimas: 11/03/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Lenkija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Procedūrą, žinomą kaip elektroninė procedūra, galima pradėti mokėjimo įsakymu (lenk. *elektroniczne postępowanie upominawcze*, EPU), internetu. Pirmasis procedūros etapas atliekamas nedalyvaujant skolininkui. Skolininkai atsiliepimą į ieškinį gali pateikti tik po to, kai išduodamas ir jiems įteikiamas mokėjimo įsakymas.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Elektroninė procedūra mokėjimo įsakymu gali būti pradedama bylose, susijusiose su piniginiiais reikalavimais, neatsižvelgiant į ginčo dalyko vertę.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Taikant elektroninę mokėjimo įsakymo procedūrą, ieškiny s. teismui (lenk. *e-sąd*) gali būti pateikiamas bet kuriuo metu.

4 Ar ieškinis turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

E. teismui sukurta specializuota programinė įranga teksto rinkmeną, kurioje išdėstytas ieškiny s, automatiškai pakeičia į e. teismo reikalaujamą formatą ir duomenų struktūrą.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Duomenys apsaugomi tam tikrais pažangiais IT sprendimais, įskaitant CAPTCHA (angl. *Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart*) sistemą. CAPTCHA yra tam tikra technologija, naudojama kaip svetainių saugumo funkcija, leidžianti perduoti tik žmonių įvestus duomenis. Šiuo atveju CAPTCHA apsaugo interneto portalą nuo robotų kuriamų paskyrų. Sistema šį faktą patikrina pareikaludama vartotojo įvesti paveikslėlyje rodomą tekstą. Tekstas specialiai iškreipiamas, kad jo nebūtų galima perskaityti pasitelkiant OCR (angl. *Optical Character Recognition*) (tam tikras technologijas arba [programinę įrangą](#), naudojamas simboliams ir ištisiems tekstams atpažinti [rinkmenoje](#) [kompiuterinės grafikos](#) arba [taškinės grafikos](#) forma), tačiau jis būtų vis tiek pakankamai įskaitomas žmonėms. Iš paveikslėlio perskaitytas kodas įvedamas į laukelį mažosiomis arba didžiosiomis raidėmis.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Taikant elektroninę mokėjimo įsakymo procedūrą teikiami ieškiniai, rašytiniai pareiškimai ir dokumentai turi būti pasirašomi elektroniniu parašu. Gali būti naudojami tokie parašai:

a) įprastas elektroninis parašas, kurį galima nemokamai gauti iš EPU svetainės.

Prieš tai pirmiausia reikia susikurti paskyrą. Kai paskyra aktyvinama, reikia kreiptis dėl sertifikato, kurį išduoda EPU sertifikavimo centras, ir tada laukti patvirtinimo, kad sertifikatas išduotas (apie 2 valandas). Tada sertifikata reikia atsisiųsti. Kad sertifikatas būtų tinkamai įdiegtas operacinėje sistemoje, reikalingas sertifikato slaptažodis. Slaptažodis atsiunčiamas el. paštu. Jeigu atsisiųstas sertifikatas prarandamas, reikia sugeneruoti naują prašymą išduoti sertifikatą. Įprastą elektroninį parašą galima naudoti tik e. procedūroms. Įprasto elektroninio parašo sertifikatas galioja vienus metus;

b) kvalifikuotas elektroninis parašas. Užregistravus vartotojo paskyrą, automatiškai atsiranda galimybė naudoti kvalifikuotą elektroninį parašą. Vis dėlto pirmiausia reikia gauti savo kvalifikuotą elektroninį parašą.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriamas nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Teismo rinkliava, mokama pagal elektroninę mokėjimo įsakymo procedūrą, gali būti sumokėta tik elektroninėmis priemonėmis per mokėjimo paslaugų teikėją. Ji sudaro ketvirtadalį rinkliavos, mokėtinos pagal tradicinę mokėjimo įsakymo procedūrą.

8 Ar galima atsiimti internetu pareiškta ieškinį?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, ieškovas gali atsiimti ieškinį, kol procedūra nėra baigta galutiniu sprendimu. Šiuo tikslu turi būti pateiktas rašytinis pareiškimas.

Tokiam rašytiniame pareiškime turi būti nurodyta, kad ieškovas atsiima ieškinį, ir turi būti nurodytas banko sąskaitos numeris. Ieškovas gali atsiimti visą ieškinį – šiuo atveju ieškovas atsisako teisinės visų reikalavimų (visų sumų) apsaugos, kurios prašoma ieškinyje. Ieškiny s taip pat gali būti atsiimamas iš dalies, tai laikoma daliniu ieškiniu atsiėmimu. Atsiimdamas ieškinį, ieškovas tuo pačiu metu gali atsisakyti reiškiamo reikalavimo. Rašytiniame pareiškime, kuriuo atsiimamas ieškiny s, turi būti nurodytas banko sąskaitos numeris teismo rinkliavai grąžinti. Teismo rinkliava grąžinama, jeigu ieškiny s atsiimamas iki mokėjimo įsakymo išdavimo.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, atsakovas internetu pateikti atsiliepimo į ieškinį negali. Pirmasis dokumentas, įteikiamas atsakovui vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, yra mokėjimo įsakymas. Atsakovas gali jį apskųsti pateikdamas prieštaravimą (tradicine arba elektronine forma).

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, atsakovas negali pateikti atsiliepimo į ieškinį. Vienintelė mokėjimo įsakymo apskundimo apeliacine tvarka forma yra prieštaravimo pateikimas teismui (tradicine arba elektronine forma). Tuo atveju mokėjimo įsakymas netenka galios ir neturi teisinio poveikio. Bylą e. teismas perduoda atsakovo nuolatinės gyvenamosios vietos teritorinės jurisdikcijos teismui ir ji toliau nagrinėjama kitame procese.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai išduotas mokėjimo įsakymas tampa galutiniu praėjus dviem savaitėms nuo jo įteikimo atsakovui.

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai išduotas ir į IT sistemą įtrauktas galutinis mokėjimo įsakymas yra vykdomasis raštas. Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai išduotą mokėjimo įsakymą vykdytinu skelbia teismas, išduodamas elektroninį vykdomąjį dokumentą.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, prie elektroninėmis priemonėmis teikiamų rašytinių pareiškimų dokumentų pridėti negalima.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, teismo procesinius dokumentus ieškovas gauna elektroninėmis priemonėmis. Pradėjęs procedūrą – e. teismo svetainėje pateikęs ieškinį, ieškovas gauna priegią prie specialios e. teismo svetainės skilties, kurioje iš teismo gali gauti korespondenciją. Teismo procesiniai dokumentai ieškovui įteikiami per duomenų perdavimo sistemą, per kurią vykdoma elektroninė mokėjimo įsakymo procedūra (elektroninis teismo procesinių dokumentų įteikimas). Teismo procesiniai dokumentai atsakovui elektroniniu būdu įteikiami tik tuo atveju, jeigu atsakovas sutiko su šia teismo procesinių dokumentų įteikimo forma.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, teismo sprendimai yra elektroniniai.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip, tik naudojantis elektronine mokėjimo įsakymo procedūra.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Jeigu vykdomasis dokumentas susijęs su teismo sprendimu, priimtu pagal elektroninę mokėjimo įsakymo procedūrą, prašymas pradėti vykdymo procesą gali būti pateikiamas elektroninėmis priemonėmis.

Jis turi būti pateikiamas per duomenų perdavimo sistemą, per kurią vykdoma elektroninė mokėjimo įsakymo procedūra.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, koku būdu?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, šalys turi visą priegią prie jų bylose vykdomos procedūros rinkmenų. Tokia priega suteikiama per duomenų perdavimo sistemą, skirtą procedūrai vykdyti. Dokumentus, su kuriais leidžiama susipažinti, taip pat galima išsispausdinti. Vykstant procesui, kuris nėra elektroninė mokėjimo įsakymo procedūra, tai neįmanoma.

Paskutinis naujinimas: 01/09/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės dėl šio dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Portugalija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, Portugalijoje galima pareikšti ieškinį internetu ir tam yra sukurtos specialios IT programos: *Citius* (teismų veiklos palaikymo IT platforma) ir Apyrašo proceso valdymo platforma.

Daugiau informacijos apie minėtąsias platformas galima rasti per šias nuorodas:

<https://www.citius.mj.pt/portal/default.aspx>

<https://www.inventarios.pt/>

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Citius

Dabar visos teisminės bylos, t. y. pagrindinės bylos, laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros, papildomos bylos, asmeninių teismo pranešimų procedūros ir visi kiti tiek sujungti, tiek atskiri procesai, įskaitant apeliacinius procesus, **paprastai yra elektroniniai ir jie tvarkomi platformoje *Citius* (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 1 straipsnis).**

Teismuose iškeltose bylose platforma *Citius* sudaro galimybę inicijuoti ir tvarkyti:

- civilinius ieškinius dėl pripažinimo, laikinųjų apsaugos priemonių taikymą ir asmeninius teismo pranešimus, išskyrus bylas dėl vaiko apsaugos ir baudžiamosiose bylose pareikštus civilinius ieškinius dėl nuostolių atlyginimo arba jose atliekamas vykdymo procedūras civilinio proceso tvarka;
- civilines vykdomąsias bylas ir visas papildomas bylas, susietas su vykdymo procesu (tokiu atveju vykdymo procesas turėtų vykti ir visi esminiais laikomi dokumentai turėtų būti atspausdinti tik kai teismas gauna prašymą arba informacijos dėl būtinybės jam įsikišti).

Tos pačios nuostatos taikomos ir mokėjimo įsakymo procedūrai. Žr. atitinkamą informacijos suvestinę.

Apyrašo proceso valdymo platforma

Kai notarui pateikiamas prašymas dėl apyrašo proceso, kiek įmanoma, visi prieštaravimai turi būti pareikšti ir vėlesni veiksmai turi būti atlikti per Apyrašo proceso valdymo platformą (Notarinio apyrašo teisinės sistemos, paskelbtos 2019 m. rugsėjo 13 d. Įstatymo Nr. 117/2019 priede, 2 straipsnio 2 dalis).

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Aprašytos paslaugos teikiamos 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę (nebent neveikia serveris).

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Citius

Rašytiniai pareiškimai turėtų būti teikiami užpildant atsakyme į 1 klausimą minėtame tinklalapyje pateiktas formas ir prie jų turėtų būti pridėta:

- rinkmenos su kita teisės aktuose nurodyta reikalaujama informacija, pareiškimo materialusis turinys ir kita informacija, kuri, teisinio atstovo manymu, yra svarbi, tačiau negali būti įtraukta į jokią kitą formos laukelį (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 6 straipsnio 1 dalies a punktas);
- atsižvelgiant į konkretų atvejį – dokumentai, kurie turi būti pateikti kartu su pareiškimu (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 6 straipsnio 1 dalies b punktas).

Kai pareiškimai ir dokumentai pateikiami tokiu būdu, jie turi būti platformoje *Citius* pasirašyti skaitmeniniu būdu naudojant elektroninio parašo sertifikatą, kuris nepertraukiamai garantuoja pasirašiusio asmens profesionalų statusą (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 6 straipsnio 3 dalis).

Rinkmenos ir dokumentai turi būti *portatyvaus dokumento formato* (.pdf), pageidautina PDF/A versijos, ir, kai teikiami rašytiniai dokumentai, jų turinyje turi būti galima atlikti paiešką (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 8 straipsnio a punktas).

Mokėjimo įsakymo procedūroje naudojamos rinkmenos turėtų būti *.xml* (angl. *extensive markup language*) formato, kurio specifikacija pateikta adresu <https://www.citius.mj.pt/portal/consultas/injuncoes/injunformato.aspx>

<https://www.citius.mj.pt/portal/consultas/injuncoes/injunformato.aspx>

Apyrašo proceso valdymo platforma

Prašymą pradėti apyrašo procesą gali pateikti:

- suinteresuotoji šalis arba teisinis atstovas – užpildydamas platformoje pateiktą prašymo pradėti apyrašo procesą elektroninę formą ir nustatyta tvarka bei pagal pateiktus nurodymus pridėdamas susijusius dokumentus (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 5 straipsnio 1 dalies a punktas);
- suinteresuotoji šalis notaro biure popierine forma – pateikdama ankstesniame straipsnyje nurodytą prašymo dėl apyrašo formą kartu su atitinkamais dokumentais (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 5 straipsnio 1 dalies b punktas).

Šia interneto svetaine galima naudotis su elektroniniu sertifikatu toliau nurodyta tvarka:

- piliečiams – per elektroninį sertifikatą, įdiegtą į jų asmens tapatybės kortelę (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 2 straipsnio 4 dalies a punktas);
- advokatams – per elektroninį sertifikatą, patvirtinantį jų profesinį statusą (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 2 straipsnio 4 dalies b punktas).

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Asmens duomenys, kuriuos teismai renka vykdydami teisines funkcijas, tvarkomi *Citius* IT platformoje, kurią sukūrė ir valdo **Teisminių paslaugų finansų ir turto valdymo institutas** (port. *Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça, I.P.*) (toliau – „IGFEJ, I.P.“), kuris yra pavaldus Teisingumo ministerijai ir veikia kaip aukščiausios įstaigos teisinėje sistemoje, t. y. Aukščiausiosios teismų tarybos (port. *Conselho Superior da Magistratura*), tvarkytojas (pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) 4, 8 ir 28 straipsnius).

Reikalaujama, kad „IGFEJ, I.P.“ būtinais įgyvendintų visas tinkamas technines ir organizacines priemones, siekdamas užtikrinti, kad duomenys būtų tvarkomi pagal reglamentą ir kad būtų apsaugotos duomenų subjektų teisės, kaip nurodyta Aukščiausiosios teismų tarybos, kuri teisėją paskyrė duomenų apsaugos pareigūnu.

Kita vertus, pagal BDAR 37 straipsnį Teisingumo ministerija paskyrė vieną duomenų apsaugos pareigūną, kuris veikia jai pavaldžių įstaigų, įskaitant „IGFEJ, I.P.“, vardu. (vide [2018 m. birželio 7 d. Įstatyminis dekretas Nr. 5643/2018](#)).

Teisminėse bylose būtent bylą nagrinėjantis teisėjas priima sprendimą dėl galimybės susipažinti su asmens duomenimis ir jų perdavimu. Bylą nagrinėjantis teisėjas šį sprendimą priima laikydamasis konkrečioje byloje taikomų procesinių įstatymų, taip pat vadovaudamasis BDAR: teismams tvarkant asmens duomenis reglamentą galima taikyti tik konkrečioms operacijoms ir procedūroms, kurių reikia laikytis (BDAR 23 straipsnio 1 dalies d ir f punktai); kontrolės

institucija negali kontroliuoti teismų vykdomų duomenų tvarkymo operacijų, susijusių su teisinių pareigų vykdymu (BDAR 55 straipsnio 3 dalyje nustatytas apribojimas). Nacionalinėje teisėje nustatytas apeliacijų procesas taikomas teisiniams sprendimams dėl bylos esmės.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Citius

Pareiškimai ir dokumentai, kuriuos teikia teisiniai atstovai, turi būti pasirašyti skaitmeniniu būdu naudojant elektroninio parašo sertifikatą, kuris visam laikui garantuoja pasirašiusio asmens profesionalų statusą (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 6 straipsnio 3 dalis).

Platforma *Citius* užtikrina:

- a) pateikimo datos ir laiko patvirtinimą (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 13 straipsnio a punktas);
  - b) kad siuntėjas gautų pateikto pareiškimo ir dokumentų kopijas su nurodyta patvirtinto pateikimo data ir laiku (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 13 straipsnio b punktas);
  - c) kad, jeigu priimti pareiškimo arba dokumentų neįmanoma, siuntėjui būtų nusiunčiamas pranešimas apie tai, kad pateikti pareiškimą arba dokumentus platformoje buvo neįmanoma (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 13 straipsnio c punktas).
- Teisėjai ir prokurorai oficialius dokumentus visada teikia elektroniniu būdu per IT sistemą *Citius* ir juos pasirašo kvalifikuotu arba pažangiuoju elektroniniu parašu (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 19 straipsnis).
- Tais atvejais, kai teisinis atstovavimas nebūtinis ir kai šalis neturi advokato, pareiškimas galima teikti ir teisme vienu iš toliau nurodytų būdų (Civilinio proceso kodekso (port. *Código de Processo Civil*) 144 straipsnio 7 dalis):

- a) įteikiant asmeniškai teismo kancleriui – dokumentų įteikimo diena laikoma pareiškimo pateikimo data (Civilinio proceso kodekso 144 straipsnio 7 dalies a punktas);
  - b) registruotu paštu – registravimo pašte diena laikoma pareiškimo pateikimo data (Civilinio proceso kodekso 144 straipsnio 7 dalies b punktas);
  - c) faksu – dokumentų išsiuntimo diena laikoma pareiškimo pateikimo data (Civilinio proceso kodekso 144 straipsnio 7 dalies c punktas).
- Jeigu šalis turi teisinį atstovą ir yra pateisinamų kliūčių pateikti dokumentus elektroniniu būdu, juos galima pateikti vienu iš pirmiau nurodytų būdų (Civilinio proceso kodekso 144 straipsnio 8 dalis).

Apyrašo proceso valdymo platforma

Pateikus prašymą pagal nustatytus reikalavimus, platforma arba notaras pareiškėjui išduoda pateikimo patvirtinimą, kuriame nurodoma:

- a) prašymo pateikimo data ir laikas (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 5 straipsnio 2 dalies a punktas);
- b) prisijungimo prie interneto svetainės <https://www.inventarios.pt>, kurioje galima gauti informacijos apie bylą, kodas ir instrukcijos (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 5 straipsnio 2 dalies b punktas);
- c) duomenys notaro mokesčių pirmajai įmokai sumokėti per *Multibanco* bankomatą ir atitinkama suma (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 5 straipsnio 2 dalies c punktas);
- d) numeris, kuris bus suteiktas bylai po to, kai bus sumokėta notaro mokesčių pirmoji įmoka (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 5 straipsnio 2 dalies d punktas).

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Citius

Taip, teismo mokesčiai turi būti sumokėti.

Pirmiausia turi būti išduotas „bendrasis atskaitymo dokumentas“ (port. *Documento Único de Cobrança* – DUC), su juo galima susipažinti IGFEJ interneto svetainėje adresu <https://justica.gov.pt/Servicos/Custas-processuais/DUC-Documento-Unico-de-Cobranca>.

DUC galima apmokėti:

per *Multibanco* bankomatą arba naudojant internetinę bankininkystę (paspaudus nuorodą *Pagamentos ao Estado*);
teismo kanceliarijoje *Multibanco* kortele;
banko skyriuje.

(2009 m. balandžio 17 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 419-A/2009 17 straipsnis).

Daugiau informacijos pateikta tinklalapyje

„Paslaugos. Bylinėjimosi išlaidos“ adresu <https://justica.gov.pt/Servicos/Custas-processuais>.

Bylose, kuriose elektroninėmis priemonėmis naudotis neprivaloma, šaliai, kuri visus pareiškimus teikia elektroninėmis priemonėmis, teismo mokesčiai sumažinami iki 90 proc. jų dydžio (Bylinėjimosi išlaidų reglamento (port. *Regulamento das Custas Processuais*), paskelbto 2008 m. vasario 26 d. Įstatyminio dekreto Nr. 34/2008 priede, 6 straipsnio 3 dalis).

Dėl mokėjimo įsakymų žr. atitinkamą informacijos suvestinę.

Portugalijoje taip pat priimami per užsienio banką pavedimu sumokėti teismo mokesčiai.

Teismo mokesčio skaičiuoklė pateikta adresu

<https://justica.gov.pt/en-gb/Servicos/Simulador-Taxas-de-Justica>

Apyrašo proceso valdymo platforma

Apyrašo proceso išlaidos apima notaro atlyginimą ir išlaidas (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 15 straipsnis). Šios išlaidos apmokamos per *Multibanco* bankomatą suvedus kodą, sukurtą prašymo pateikimo metu (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 20 straipsnis).

8 Ar galima atsiimti internetu pareiškimą ieškinį?

Taip, bylą galima nutraukti arba prašymą galima atsiimti kiekvienai bylai taikytinose nacionalinės procesinės teisės nuostatose nustatyta tvarka.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Paprastai per teismo procesą atsakovo pareiškimai teismui teikiami elektroniniu būdu ir dokumentų pateikimo data laikoma pareiškimo pateikimo data (Civilinio proceso kodekso 144 straipsnio 1 dalis).

Bylose, kuriose teisinis atstovavimas neprivalomas ir kuriose šalis neturi advokato, pareiškimai taip pat gali būti įteikiami asmeniškai teismo kancleriui arba siunčiami registruotu paštu arba faksu (Civilinio proceso kodekso 144 straipsnio 7 dalis).

Dėl apyrašo proceso žr. atsakymus į 4 ir 6 klausimus.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiimą į ieškinį?

Citius

Jeigu atsakovas pageidauja pateikti atsiliepiimą, ieškiny vis tiek tvarkomas elektroniniu būdu, nors kai kurie dokumentai atspausdinami.

Fizinėje byloje turi būti tik pareiškimai ir procesiniai dokumentai, kurie yra svarbūs norint priimti sprendimą dėl bylos esmės, kaip kiekvienoje byloje nurodo teisėjas, priimdamas motyvuotą sprendimą. Daroma prielaida, kad toliau nurodyti dokumentai nėra svarbūs (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 28 straipsnio 1 dalis):

- a) prašymai pakeisti posėdžio datą;
- b) administracinis susirašinėjimas ir pranešimai dėl vykdymo, susiję tik su proceso organizavimu, taip pat atsakymai, kaip antai:
- i) pranešimai, susiję su šalių šaukimu arba dokumentų joms įteikimu;
  - ii) pranešimai, kuriais numatomi posėdžiai;
  - iii) pranešimai apie bylos išsiuntimą prokurorui;
  - iv) pranešimai apie tyrimą, kurį atlieka įvairios institucijos, kaip antai kriminalinės policijos įstaigos, registro tarnybos, Portugalijos nacionalinis teismo medicinos ir teismo ekspertizės institutas (port. *Instituto Nacional de Medicina Legal e Ciências Forenses I. P.*), Įkalinimo įstaigų ir socialinės reabilitacijos direktoratas (port. *Direcção-Geral de Reinserção e Serviços Prisionais*) arba Socialinės apsaugos generalinis direktoratas (port. *Direcção-Geral da Segurança Social*);
  - v) prokuroro ir teisėjo tvirtinamieji antspaudai;
- c) už vykdymą atsakingo pareigūno sutikimas būti paskirtam įteikti teismo šaukimą;
- d) vidaus susirašinėjimas;
- e) neigiami sertifikatai, gauti iš vyriausybės departamentų duomenų bazių;
- f) už vykdymą atsakingo pareigūno konkretūs veiksmai, siunčiama informacija arba pranešimai.

Apyrašo proceso valdymo platforma

Notaras privalo užregistruoti visus byloje atliktus veiksmus platformoje, kad būtų galima nustatyti kiekvieną veiksmą ir rasti susijusių dokumentų bei lydimųjų dokumentų kopijas (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 12 straipsnio 1 dalis).

Notaras turi nuskenuoti visus ne elektroniniu būdu pateiktus dokumentus, kuriais įforminami byloje dalyvaujančio asmens atlikti teisiniai veiksmai, ir juos įregistruoti susijusioje apyrašo byloje (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 12 straipsnio 2 dalis).

Jeigu pirmiau nurodytų dokumentų nuskenuoti neįmanoma dėl pareiškimų arba bet kurio kito suinteresuotos šalies pateikto dokumento pobūdžio, notaras privalo įregistruoti dokumentą, kuriuo įforminamas teisinis veiksmas, apyrašo bylų platformoje ir nurodyti, kad su atitinkamu dokumentu galima susipažinti notaro biure (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 12 straipsnio 3 dalis).

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo, ieškinyje nagrinėjamas taikytina tvarka ir tvarkomas elektroniniu būdu tol, kol byla baigiama. Kai kurie dokumentai atspausdinami taip, kaip paaiškinta atsakyme į ankstesnį klausimą.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Žr. atsakymus į 2 ir 4 klausimus.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Citius

Siekiant išsiaiškinti, kokiais atvejais pagal teisės aktus dokumentus leidžiama įteikti internetu, žr. informacijos suvestinę „Dokumentų įteikimas. Portugalija“, visų pirma joje pateiktus atsakymus į 5 ir 6 klausimus.

Kai dokumentus leidžiama įteikti elektroniniu būdu, tai daroma per platformą *Citius*, kurioje automatiškai užtikrinama, kad dokumentai būtų pateikti ir su jais būtų galima susipažinti adresu

<https://citius.tribunaisnet.mj.pt/habilus/myhabilus/login.aspx>

(2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 25 straipsnio 1 dalis).

Apyrašo proceso valdymo platforma

Notaras įteikia procesinius dokumentus šalių, kurios jau dalyvauja byloje, teisiniams atstovams per apyrašo proceso platformą sistemos ribotos prieigos erdvėje, skirtoje teisiniam atstovui. Laikoma, kad dokumentai buvo įteikti trečią dieną po to, kai jie buvo įkelti į teisiniam atstovui skirtą ribotos prieigos erdvę sistemoje arba kitą darbo dieną, jeigu ta diena yra ne darbo diena (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 9 straipsnio 1 dalis). Kai dokumentas įkeliamas į teisiniam atstovui skirtą platformos erdvę, tuo pat metu anksčiau nurodytu e. pašto adresu išsiunčiamas elektroninis laiškas, kuriuo pranešama, kad platformoje galima susipažinti su atitinkamu dokumentu (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 9 straipsnio 2 dalis).

Jeigu dokumentai įteikiami tiesiogiai šalims, jie įteikiami popierinės formos Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 9 straipsnio 3 dalis) ir įregistruojami apyrašo proceso platformoje pridėdam atitinkamo raštinės darbuotojo elektroninį parašą (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 9 straipsnio 4 dalis).

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Siekiant išsiaiškinti, kokiais atvejais pagal teisės aktus internetu leidžiama įteikti teismų sprendimus, žr. informacijos suvestinę „Dokumentų įteikimas. Portugalija“, visų pirma joje pateiktus atsakymus į 5 ir 6 klausimus.

Teismo sprendimai įkeliami į sistemą *Citius-Magistrados Judiciais* ir su jais galima susipažinti platformoje *Citius*.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip, elektroniniu būdu galima pateikti: prašymus leisti pateikti apeliacinį skundą, apeliacinio skundo pagrindus ir atsiliepimus, taip pat skundus dėl atsisakymo priimti apeliacinį skundą arba dėl jo perdavimo nagrinėti kitai institucijai (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 15 straipsnis).

Dėl sprendimo dėl apeliacinio skundo įteikimo žr. atsakymą į 13 klausimą.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Taip, vykdymo procesą galima inicijuoti internetu.

17 Ar šalis arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Citius

Bet kuri bylos šalis – ieškovas, atsakovas, kreditorius (šalis, siekianti teismo sprendimo vykdymo būdu išieškoti skolą), skolininkas (šalis, kurios atžvilgiu išduotas vykdomasis dokumentas), kaltinamasis, bendrininkas, bet kuri kita proceso šalis ir t. t. – gali susipažinti su teisme, administracinėse ar mokestinėse institucijose nagrinėjamos bylos, kurios šalis ji yra, medžiaga, tai galima padaryti iš namų ar bet kurios kitos interneto ryšį turinčios vietos, tapatumo nustatymui naudojant piliečio kortelę arba mobilųjį skaitmeninį kodą. (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 280/2013 27-A straipsnis). Taip susipažinti su bylos medžiaga galima laikantis įstatymais nustatytų proceso viešumo apribojimų (pvz., laikantis teisės normų dėl teismo proceso konfidencialumo).

Su dokumentais galima susipažinti internete adresu

<https://processos.tribunais.org.pt>

Tam tikri bendrieji klausimai ir atsakymai apie naudojimąsi susipažinimo su teismo dokumentais paslauga pateikiami adresu

<https://processos.tribunais.org.pt/perguntas-frequentes>

Apyrašo proceso valdymo platforma

Šalys ir jų teisiniai atstovai gali gauti informaciją apie apyrašo procesą apyrašo proceso platformoje (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 13 straipsnio 1 dalis).

Šalys gali prisijungti prie šios sistemos tik tam, kad gautų informacijos, įvedę kodą, kurį joms suteikia notaras pirmą kartą įteikdamas dokumentus atitinkamai šaliai (2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 278/2013 13 straipsnio 2 dalis).

Taikytini teisės aktai

📄 [2013 m. birželio 26 d. Įstatymas Nr. 41/2013](#) – Civilinio proceso kodeksas

📄 [2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymas Nr. 280/2013](#) – teismo bylų tvarkymas elektroniniu būdu

📄 [2019 m. rugsėjo 13 d. Įstatymas Nr. 117/2019](#) – Notarinio apyrašo teisinė sistema

📄 [2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinimo įsakymas Nr. 278/2013](#) – dėl dokumentų tvarkymo ir apyrašo proceso sąlygų

📄 [2016 m. balandžio 27 d. reglamentas \(ES\) Nr. 679/2016](#) – ES Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (BDAR)

📄 [2009 m. balandžio 17 d. Ministro įgyvendinimo įsakymas Nr. 419-A/2009](#) – dėl bylinėjimosi išlaidų, baudų ir kitų nuobaudų

📄 [2008 m. vasario 26 d. Įstatyminis dekretas Nr. 34/2008](#) – Bylinėjimosi išlaidų reglamentas

Naudingos nuorodos

📄 [Portalas Citius](#)

📄 [Teisingumo portalas](#)

📄 [Teisingumo vykdymo generalinis direktoratas](#)

📄 [Teisingumo politikos generalinis direktoratas](#)

📄 [Teisminių paslaugų finansų ir turto valdymo institutas](#)

Pastaba:

Europos teismo tinklo civilinėse ir komercinėse bylose kontaktinis asmuo, teismai ir kitos įstaigos bei institucijos šioje informacijos suvestinėje pateikta informacija vadovautis neprivalo. Ir toliau būtina susipažinti su galiojančiais teisės aktų tekstais. Ši informacija nuolat atnaujinama ir ją vertinant reikia atsižvelgti į aiškinimo teismų praktikoje raidą.

Paskutinis naujinimas: 31/08/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Rumunija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Pagal Civilinio proceso kodekso 199 straipsnio 1 dalį prašymą galima pateikti asmeniškai arba per atstovą, paštu, per pasiuntinių tarnybą, faksu arba nuskenuoti ir atsiųsti el. paštu arba pateikti elektroniniu būdu.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Civilinėse bylose prašymai gali būti pateikiami nuskenuoti ir nusiųsti el. paštu arba pateikiami elektroniniu būdu. Tik internetu prieinamų procesų nėra.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ją galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Ši paslauga prieinama visą laiką.

Pagal Civilinio proceso kodekso 199 straipsnį prašymas pradėti teismo procesą (rum. *cererea de chemare în judecată*), pateiktas asmeniškai arba per atstovą, paštu, per pasiuntinių tarnybą, faksu arba nuskenuotas ir nusiųstas el. paštu arba kaip elektroninis dokumentas, užregistruojamas ir antspauduojamas gavimo data. Užregistruotas prašymas ir prie jo pridėti dokumentai, prireikus kartu su įrodymais, kaip jie perduoti teismui, perduodami teismo pirmininkui arba jo paskirtam asmeniui, o šis nedelsdamas imasi veiksmų, kad pagal teisės aktus atsitiktine tvarka būtų paskirta teismo kolegija.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Civilinio proceso kodekse nenumatyta, kad teikiant ieškinius turi būti naudojamos standartinės formos. Tam tikrų civilinės teisės pareiškimų (pvz., prašymo pradėti teismo procesą, atsiliepimo į ieškinį, priešieškinio) turinys nustatytas bendrosiomis civilinio proceso taisyklėmis.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Saugus duomenų perdavimas ir laikymas užtikrinami naudojantis pačios el. pašto sistemos IT priemonėmis, pvz., ugniasienėmis, sertifikatais, antivirusinėmis programomis, pagal funkciją taikomomis prieigos kontrolės priemonėmis ir kt., be to, taikoma geriausia sektoriaus praktika.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Pagal Civilinio proceso kodekso 148 straipsnio 2 ir 5 dalis teismams prašymai gali būti pateikiami ir elektroniniu būdu, jeigu laikomasi teisės aktuose nustatytų sąlygų. Prašyme taip pat turi būti prašymą teikiančio asmens parašas. Parašas gali būti pridėtas prie el. paštu siunčiamo nuskenuoto dokumento. Parašas gali būti elektroninis, jeigu prašymas yra el. paštu siunčiamas elektroninis dokumentas.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriamas nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Taip, teismo mokesčiai mokami pagal Vyriausybės neeilinį įsakymą Nr. 80/2013 dėl teismo žyminių mokesčių, tačiau jų suma nesiskiria. Teismo žyminius mokesčius privalantis sumokėti asmuo juos sumoka grynaisiais pinigais, banko pavedimu arba internetu į atskirą teritorinio administracinio vieneto, kuriame yra fizinio asmens nuolatinė gyvenamoji vieta arba gyvenamoji vieta arba, atitinkamai atvejais, juridinio asmens registruotoji buveinė, vietos biudžeto pajamų sąskaitą „Teismo žyminiai mokesčiai ir kiti žyminiai mokesčiai“. Jeigu mokesčių privalantis mokėti asmuo Rumunijoje neturi nei nuolatinės gyvenamosios vietos, nei gyvenamosios vietos, nei, atitinkamai atveju, registruotosios buveinės, teismo žyminis mokesčių turi būti sumokamas į teritorinio administracinio vieneto, kuriame yra ieškinį arba prašymą gavęs teismas, vietos biudžeto sąskaitą.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Taip, tokiomis pat sąlygomis, kokiomis ieškovas gali atsisakyti teismui pateikto ieškinio. Pagal Civilinio proceso kodekso 406 straipsnį ieškovas gali bet kuriuo metu atsisakyti ieškinio žodžiu per teismo posėdį arba pateikdamas rašytinį prašymą.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Atsakovui naudotis internetu neprivaloma.

Pagal Civilinio proceso kodekso 149 straipsnio 4 dalį ir 154 straipsnio 6 dalį ir 6 dalies 1 punktą teismo šaukimus ir visus procesinius dokumentus *ex officio* įteikia atitinkamo teismo įgaliotiniai arba kiti to teismo darbuotojai, taip pat kitų teismų, kurių jurisdikcijai priklauso dokumento gavėjo gyvenamoji vieta, įgaliotiniai arba darbuotojai. Teismo kanceliarijos darbuotojas teismo šaukimus ir kitus procesinius dokumentus gali įteikti faksu, el. paštu arba kitomis priemonėmis, kuriomis užtikrinama, kad būtų perduotas dokumento turinys ir patvirtintas jo gavimas, jeigu atitinkama šalis tuo tikslu teismui nurodė savo kontaktinius duomenis. Procesiniai dokumentai įteikiami su teismo išplėstuoju elektroniniu parašu, kuriuo pakeičiamas teismo antspaudas ir teismo posėdžio sekretoriaus parašas kaip privalomos teismo šaukimų nuorodos. Kiekvienas teismas turi atskirą išplėstąjį elektroninį parašą teismo šaukimams ir

procesiniams dokumentams. Tokie dokumentai laikomi įteiktais, jeigu naudojamoje sistemoje gaunamas pranešimas, kad dokumentai pristatyti gavėjui pagal jo pateiktą informaciją.

Teismo sprendimai įteikiami el. paštu *ex officio*, jeigu šalis tuo tikslu yra teismui pateikusi atitinkamus duomenis tiesiogiai arba kai gavo aiškų teismo prašymą vykstant teismo procesui. Dokumentai įteikiami su teismo išplėstuojų elektroniniu parašu, kuriuo pakeičiamas teismo antspaudas ir teismo posėdžio sekretoriaus parašas. Teismo sprendimai laikomi įteiktais, jeigu naudojamoje sistemoje gaunamas pranešimas, kad dokumentai pristatyti gavėjui pagal jo pateiktą informaciją.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Apie atsiliepimą į ieškinį pranešama tokiu pat būdu, koku pateikiamas procedūrinis dokumentas. Žr. atsakymą į 9-ą klausimą.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Pagal Civilinio proceso kodekso 208 straipsnį nepateikus atsiliepimo į ieškinį per teisės aktuose nustatytą laiką taikoma vienoda sankcija, neatsižvelgiant į dokumento pateikimo būdą. Nepateikęs atsiliepimo į ieškinį atsakovas netenka teisės pateikti įrodymus ir pagrindus, išskyrus su viešąja tvarka susijusius pagrindus, nebent teisės aktuose nustatyta kitaip.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Žr. atsakymą į 9-ą klausimą.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Žr. atsakymą į 9-ą klausimą.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Žr. atsakymą į 9-ą klausimą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Žr. atsakymus į 1-ą ir 9-ą klausimus.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Vykdymo procese išduotiems teismo dokumentams taikomos tos pat bendrosios teisinės nuostatos kaip ir procesinių dokumentų įteikimui. Žr. atsakymą į 1-ą klausimą.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Netaikoma. Tačiau [Teismų portale](#) arba teismų patalpose veikiančiose informacijos skyriuose galima susipažinti su bylų santraukomis pagal bylos numerį, bylos dalyką ir šalių pavardes arba pavadinimus. Planuojama, kad ateityje visuomenė galės už mokestį susipažinti su teismo bylomis iš namų.

Paskutinis naujinimas: 01/09/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismų tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Slovėnija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, pagal Civilinio proceso įstatymą (slov. *Zakon o pravdnem postopku*, ZPP) civilinėse bylose pareiškimus galima teikti elektronine forma, o teismo procesą galima pradėti internetu.

Tiksliu tariant, 105b straipsnyje nustatyta, kad civilinėse bylose pareiškimai teikiami raštu, t. y. teikiami ranka surašyti arba išspausdinti ir pareiškėjo ranka pasirašyti pareiškimai (fizinė pareiškimo forma), arba pateikiami elektroniniai pareiškimai, pasirašyti saugiu elektroniniu parašu, kuris yra lygiavertis ranka parašytam parašui. Fizinės formos pareiškimas siunčiamas paštu, naudojantis ryšių technologijomis, įteikiamas tiesiogiai įstaigai arba jį įteikia profesionalus pareiškimus pristatantis asmuo (verslo kurjeris, slov. *poslovni ponudnik*). Elektroninis pareiškimas pateikiamas jį nusiunčiant į teismų informacinę sistemą, kuri automatiškai patvirtina, kad pareiškimas buvo gautas.

Nepaisant galiojančių teisės nuostatų (įstatymų ir įgyvendinimo aktų), susijusių su visomis civilinėmis ir komercinėmis bylomis, šiuo metu internetu arba elektroniniu būdu galima atlikti tik e. teisingumo (slov. *eSodstvo*) svetainėje numatytus veiksmus: vykdymo procese galima elektronine forma teikti vykdymo prašymus ir kitus pareiškimus, taip pat išduoti ir pristatyti teismo dokumentus, o kai kuriems adresatams (notarams, advokatams) elektroninis įteikimas yra privalomas; be to, galima teikti pareiškimus ir skelbti sprendimus nemokumo bylose, teikti prašymus žemės registrui ir skelbti sprendimus žemės registro bylose.

Šiuo tikslu Slovėnijoje veikia e. teisingumo svetainė, kurioje rašytinę medžiagą galima pateikti elektronine forma: <https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Civiliniame procese ir kitose teismo nagrinėjamos civilinėse bylose teikti elektroninius pareiškimus ir elektroniniu būdu įteikti dokumentus galima tais atvejais, kai taikomos ZPP normos.

Žemės registro procedūra gali būti pradėta tik internetu, nes Žemės registro įstatymo (slov. *Zakon o zemljiški knjigi*, ZZK-1) 125a straipsnyje nustatyta privaloma dokumentų pateikimo elektroniniu būdu tvarka; vis dėlto pareiškėjas taip pat gali pateikti prašymą teismo registre jo naudai įregistruoti nuosavybės teisę prašymo pateikimo pirmenybės tvarka, asmeniškai atvykdamas į vietas, kurioje yra turtas, dėl kurio teikiamas prašymas, žemės registro teismą jo darbo valandomis, jeigu pareiškėjas žemės registro teismui pateikia visus šio įstatymo 142 straipsnio 1 dalyje nurodytą prašymą įregistruoti nuosavybės teisę pagrindžiančius dokumentus ir jeigu tuo pat metu jis sumoka prašymo žyminį mokestį. Elektroninį prašymą žemės registrui savarankiškai pateikęs pareiškėjas ir notaras, advokatas, nekilnojamojo turto bendrovė arba žemės registro procedūros šaliai atstovaujantis prokuroras visus tos šalies pareiškimus turi pateikti elektroniniu būdu (ZZK-1 125a straipsnio 4 dalis).

Dėl kitų procedūrų, kurias galima pradėti elektroniniu būdu, teisės aktuose numatyta, kad pareiškimus vis tiek galima teikti fizine (t. y. popierine) forma.

Vykdymas. Reikalavimų vykdymo ir užtikrinimo įstatymo (slov. *Zakon o izvršbi in zavarovanju*, ZIZ) 29 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad teisingumo ministras nustato vykdymo procesų, kuriuose siūlymai dėl vykdymo ir kiti pareiškimai gali būti teikiami elektroninėmis priemonėmis ir automatiškai tvarkomi informacinėje sistemoje, rūšis ir tokių procesų eigą. Remiantis šiuo straipsniu, Vykdymo proceso formų ir rūšių ir automatizuoto vykdymo proceso taisyklių 5 priede nurodyti elektroniniai pareiškimai, kuriuos pareiškėjas gali teikti per e. teisingumo svetainę (e. vykdymo, slov. *e-Izvršba*, skiltis). Per e. teisingumo svetainės e. vykdymo skiltį šalys visus pareiškimus gali teikti elektronine forma.

Nemokumo bylos. Oficialus administratorius turi pareigą savo ataskaitas, patvirtintų reikalavimų sąrašus ir kitus dokumentus teismui teikti elektronine forma ir pasirašyti šiuos dokumentus saugiu elektroniniu parašu, kurio autentiškumas patvirtinamas kvalifikuotu sertifikatu (Finansinių operacijų, nemokumo ir priverstinio likvidavimo įstatymo, slov. *Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju*, ZFPPIPP, 98 straipsnis). Šaliai nemokumo byloje atstovaujantis advokatas turi pareigą šalies reikalavimus ir kitus pareiškimus teikti elektronine forma ir pasirašyti jas saugiu elektroniniu parašu, kurio autentiškumas patvirtinamas kvalifikuotu sertifikatu (ZFPPIPP 123a straipsnis); priešingu atveju teismas pareiškimą atmets. Visi dokumentai šaliai nemokumo byloje atstovaujantiui advokatui ir oficialiam administratoriui įteikiami elektronine forma juos išsiunčiant saugiu e. pašto adresu.

Panašiai teismas nemokumo byloje sprendimą arba nutartį priima elektronine forma ir teisėjas šiuos dokumentus pasirašo saugiu elektroniniu parašu, kurio autentiškumas patvirtinamas kvalifikuotu sertifikatu. (ZFPPIPP 124 straipsnis).

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

E. teisingumo informacinės sistemos administratorius turi pareigą sudaryti sąlygas atlikti elektrinius veiksmus kiekvieną darbo dieną nuo 8 val. ryto iki 20 val. vakaro. Iš esmės e. teisingumo informacinės sistemos naudotojai elektrinius veiksmus gali atlikti bet kurią savaitės dieną ir bet kuriuo metu, nes minėti apribojimai taikomi tais atvejais, kai vykdomi techniniai sistemos atnaujinimo darbai.

ZPP 112 straipsnyje nustatyta, kad tais atvejais, kai pareiškimas siunčiamas elektroninėmis priemonėmis, laikas, kurį jis gaunamas informacinėje sistemoje, laikomas šio pareiškimo įteikimo atitinkamam teismui laiku. Elektrinių dokumentų pateikimo civiliniame teismo procese taisyklėse, kurios yra įgyvendinimo tvarką nustatantis teisės aktas, nurodyta, kad jeigu elektroninis pareiškimas turi būti pateiktas per konkretų terminą, šis pareiškimas laikomas įteiktu tuo metu, kai jis gaunamas serveryje, kuriame veikia e. teisingumo informacinės sistemos, per kurią atitinkamos rūšies civiliniame procese pateikiamas pareiškimas, e. registravimo modulis (taisyklių 18 straipsnis).

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Jeigu nestandartinė elektroninio pareiškimo teksto dalis iš pradžių parengiama kaip elektroninis dokumentas, ji turi būti pridėdama prie elektroninio dokumentų rinkinio PDF/A formatu. Naudotojas turi nestandartinę elektroninio pareiškimo dalį, kuri iš pradžių buvo parengta kaip rašytinis dokumentas, ir bet kokį rašytinio dokumento priedą nuskenuoti ir taip sukurti elektroninį dokumentą, kad galėtų jį pridėti prie elektrinių dokumentų rinkinio. Taip sukurtas elektroninis dokumentas turi atitikti šiuos reikalavimus:

turi būti pateikiamas nespalvotu PDF/A formatu;

jo raiška turi būti nuo 240dpi iki 300dpi;

jeigu rašytinį dokumentą sudaro keli puslapiai, jie visi turi būti matomi viename PDF faile ir jame neturi būti tarpinių tuščių lapų;

jeigu pridėdami du ar daugiau dokumentų, kiekvienas dokumentas turi būti pateikiamas atskirame PDF faile.

Jeigu prie elektrinių dokumentų rinkinio pridėdamas elektroninis dokumentas neatitinka šių reikalavimų, elektroninis pareiškimas yra laikomas neišsamiu. (Elektrinių dokumentų pateikimo civiliniame teismo procese taisyklių 19 straipsnis).

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

E. teisingumo informacinė sistema veikia saugiaiame vyriausybės tinkle (HKOM), o duomenys saugomi centriniame HKOM tinklo serveryje.

Teisės susipažinti su duomenimis sudaro teisių sistemos, kurią pagal Elektrinių dokumentų pateikimo civiliniame teismo procese taisyklės tvarko Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo (slov. *Vrhovno sodišče Republike Slovenije*) Informacinių technologijų centras, dalį. Kiekvienas e. teisingumo informacinės sistemos ir kitų trijų skilčių naudotojas turi prisiregistruoti saugumo sistemoje, kad galėtų elektriniu būdu pateikti dokumentus. Naudotojų grupės viena nuo kitos atskiriamos pagal informacinėje sistemoje turimų atstovavimo teisių lygį (įprasti naudotojai, registruotieji naudotojai ir kvalifikuoti naudotojai). Teisių, kuriomis svetainėje ir jos skiltyse gali pasinaudoti naudotojai, kiekis (t. y. galimybės pateikti elektrinius dokumentus) priklauso nuo grupės, kuriai priklauso naudotojas, rūšies.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Pareiškėjas kiekvieną elektroninį pareiškimą turi patvirtinti elektroniniu parašu (kvalifikuotu skaitmeniniu sertifikatu). E. teisingumo informacinėje sistemoje kiekvienam gautam elektroniniam pareiškimui suteikiamas laiko, kai pareiškimas buvo gautas, spaudas, o pareiškėjas automatiškai gauna elektroninį sertifikatą, kuriame nurodomas paraiškos pateikimo e. teisingumo informacinėje sistemoje laikas.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Bendro pobūdžio teisės aktas, kuriuo reglamentuojama žyminių mokesčių sumokėjimo tvarka, yra Žyminių mokesčių įstatymas (slov. *Zakon o sodnih taksah, ZST-1*), kuriame nustatyta, kad žyminiai mokesčiai Slovėnijos teismams mokami pagal šio įstatymo nuostatas. Įstatyme iš esmės nėra skirtingai reglamentuojamos elektroninės ir neelektroninės procedūros, tačiau jame skatinama pareiškimus vykdymo procese teikti elektrine forma, nes mokestis už elektroninį pateikimą yra 20 proc. mažesnis negu mokestis už fizine forma teikiamą pareiškimą.

Vykdyto bylos.

Elektriniu būdu pateikus pareiškimą yra išduodamas **mokėjimo įsakymas**, kuriame pareiškėjui nurodoma per aštuonias dienas nuo įsakymo įteikimo sumokėti žyminį mokesį, perdant sumą į atitinkamą sąskaitą ir nurodant įsakyme pateiktą identifikacinį numerį. Mokėjimo įsakymas dėl žyminio mokesčio yra laikomas įteiktu, kai pareiškėjas arba jo atstovas elektriniu būdu pateikia pareiškimą.

Jeigu pareiškėjas pagal mokėjimo įsakymą per aštuonias dienas nuo įsakymo gavimo nesumoka žyminio mokesčio ir nevykdomos atleidimo nuo žyminių mokesčių, leidimo juos sumokėti vėliau arba jų mokėjimo sąlygos, pareiškimas laikomas atsiimtu. Vienintelė išimtis yra susijusi su elektriniu prašymu dėl vykdymo veiksnių remiantis autentišku dokumentu; šiuo atveju pareiškėjas sumokėti mokesį atsiranda tuomet, kai paraiška gaunama informacinėje sistemoje. Pareiškėjui mokėjimo įsakymas nėra išduodamas, tačiau jis gauna išsamią informaciją, kuri reikalinga žyminiam mokesčiui sumokėti. Jei pareiškėjas per aštuonias dienas nuo prašymo pateikimo nesumoka nustatyto Centrinio dokumentų autentifikavimo departamento (slov. *centralni oddelek za verodostojno listino*, COVL) administruojamo žyminio mokesčio už elektroninį prašymą dėl vykdymo veiksnių remiantis autentišku dokumentu, prašymas laikomas nepateiktu.

Žyminių mokesčių sumokėjimas apskritai ir žyminių mokesčių sumokėjimas už elektrinius pareiškimus, kuriuose nėra prašoma atlikti vykdymo veiksnių remiantis autentišku dokumentu, nėra reglamentuojamas skirtingai. Jeigu prašymas atlikti vykdymo veiksmus remiantis autentišku dokumentu pateikiamas fizine (popierine) forma ir jeigu pareiškėjas nesumoka prašymo formoje nurodytų žyminių mokesčių, teismas išsiunčia pareiškėjui mokėjimo įsakymą.

Procedūra žemės registre. Jeigu žyminį mokesį reikia sumokėti už prašymą žemės registrai arba kitą elektroninį pareiškimą, elektriniu būdu pateikus pareiškimą yra išduodamas įsakymas, kuriame pareiškėjui nurodoma per aštuonias dienas nuo įsakymo įteikimo sumokėti žyminį mokesį perdant sumą į atitinkamą sąskaitą ir nurodant įsakyme pateiktą identifikacinį numerį. Mokėjimo įsakymas dėl žyminio mokesčio yra laikomas įteiktu, kai pareiškėjas arba jo atstovas elektriniu būdu pateikia pareiškimą. Jeigu pareiškėjas pagal mokėjimo įsakymą per aštuonias dienas nuo įsakymo gavimo nesumoka žyminio mokesčio, pareiškimas laikomas atsiimtu.

8 Ar galima atsiimti internetu pareiškimą ieškinį?

Atsiimant elektriniu būdu pateiktą prašymą arba pareiškimą taikomos tokios pat taisyklės, kaip ir rašytinio pareiškimo atsiėmimo atveju. Kompiuterizuotose vykdymo, nemokumo ir žemės registro procedūrose pateiktą prašymą taip pat galima atsiimti elektriniu būdu.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Kaip nurodyta atsakyme į 1 klausimą, nepaisant galiojančių elektrinių pareiškimų pateikimo tvarką reglamentuojančių teisės nuostatų, dar ne visose civilinėse bylose galima naudotis šia tvarka.

Vykdyto proceso formų ir rūšių ir automatizuoto vykdymo proceso taisyklėse pateikiamas pareiškimų ir kitų dokumentų, kuriuos vykdymo procese galima atsiųsti elektrinėmis priemonėmis, sąrašas. Jeigu skolininkas vykdymo procese nori, pasinaudodamas e. teisingumo svetaine (e. vykdymo skiltimi), pateikti atsakymą arba elektroninį pareiškimą, jis turi tenkinti sąlygas, kurios taikomos kvalifikuotam e. teisingumo informacinės sistemos išorės naudotojui (atvira

saugi elektroninė pašto dėžutė, su mokesčių mokėtoju susietas kvalifikuotas skaitmeninis sertifikatas, kurį išduoda Slovėnijos sertifikavimo įstaiga), taip pat kitas sąlygas, kurios priklauso nuo to, kuriai naudotojų grupei priklauso skolininkas (Elektroninių dokumentų pateikimo civiliniame teismo procese taisyklių 12 straipsnis).

Dėl kai kuriems byloje dalyvaujantiems asmenims taikomų pareigų, susijusių su dokumentų pateikimu elektronine forma, ir nemokumo bylose dalyvaujančių šalių pareigų žr. atsakymą į 2 klausimą.

Žemės registro bylose ir tam tikrų rūšių vykdymo bylose internetu taip pat galima pareikšti prieštaravimą arba pateikti kitokį prašymą dėl teisių gynimo priemonių. Kai kurie byloje dalyvaujantys asmenys (advokatai, notarai, valstybės įstaigos, nekilnojamojo turto bendrovės) turi pareigą žemės registro bylose visus dokumentus pateikti elektroniniu būdu.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Tuo atveju, jeigu priešinga šalis nepateikia atsiliepimo, elektroninė procedūra tęsiama tokiu pat būdu, kaip ir rašytinis procesas. Pasibaigus terminui, per kurį atsakovas arba skolininkas turėjo pateikti atsiliepimą, teismas priima sprendimą.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Žr. tokį pat 10 klausimą.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

ZPP 16a straipsnyje nustatyta, kad elektroninis dokumentas turi tokią pat galią, kaip ir rašytinis dokumentas, jeigu elektroniniame dokumente pateiktas duomenis galima tvarkyti teisme, su jais galima susipažinti ir naudoti vėliau, ir kad negalima teigti, jog elektroniniai duomenys neturi jokios įrodomosios vertės vien todėl, kad jie pateikti elektronine forma. Ši taisyklė taip pat nustatyta Elektroninių sandorių ir elektroninio parašo įstatyme (slov. *Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu*, 13 straipsnio 1 dalis).

Dokumentus ir įrodymus elektronine forma galima pateikti vykdymo procese ir siekiant užtikrinti reikalavimus. Kalbant apie atitiktą techniniams reikalavimams, pažymėtina, kad tais atvejais, kai juose pateikiama nuoroda ne į elektroninį pareiškimą, o į elektroninį dokumentą (priedą), *mutatis mutandis* taikomos Elektroninių dokumentų taisyklių 19 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos. Taip pat žr. atsakymą į 4 klausimą.

Dokumentai taip pat gali būti pateikiami elektronine forma. Elektroninis pareiškimas – tai elektroninis dokumentas, kuriame pateikiamas civilinės teismo bylos šalies pareiškimas (Elektroninių dokumentų pateikimo civiliniame teismo procese taisyklės). Šiose taisyklėse taip pat apibrėžiama elektroninio priedo sąvoka, t. y. elektronine forma išsaugotas rašytinis dokumentas, kuris pridedamas prie elektroninio pareiškimo.

Naudotojas elektroninį pareiškimą pateikia e. teisingumo svetainėje pasirinkdamas atitinkamą elektroninę funkciją elektroniam pareiškimui pateikti ir ekrane pateikiamos (internetinės) formos laukelyje įrašo standartizuotos pareiškimo teksto dalies informaciją. Jeigu elektroniniame pareiškime pateikiama aiškinamoji dalis, kurią užpildyti reikalaujama pagal įstatymą arba kuri pildoma pareiškėjo nuožiūra, naudotojas sukuria atskirą elektroninį dokumentą, kuriame įrašo pareiškimo aiškinamąją dalį (nestandartinė elektroninio pareiškimo teksto dalis), kuri atitinka Elektroninių dokumentų pateikimo civiliniame teismo procese taisyklių 19 straipsnyje nurodytus reikalavimus, ir prideda šį elektroninį dokumentą prie e. vykdymo veiksmo. Naudotojas šį dokumentą pasirašo naudodamas savo saugų elektroninį parašą. Ši taisyklė taikoma ir elektroninio pareiškimo elektroniniams priedams. Taip pat žr. atsakymus į pirmiau pateiktus klausimus.

Žemės registro procedūroje galioja speciali taisyklė, kuria siekiama užtikrinti teisinį saugumą ir, atsižvelgiant į tai, kad elektronine forma išsaugoto dokumento įrodomoji vertė prilyginama originaliam dokumentui, privačius dokumentus (sutartis) elektronine forma gali išsaugoti tik notaras, kaip visuomenės pasitikėjimą turintis pareigūnas. Vadovaudamasis notarų pasaulio taisyklėmis, notaras taip pat turi pareigą saugoti šį dokumentą, iki elektroninis dokumentas bus galutinai pateiktas. Šalis (pareiškėjas) kitus dokumentus, kurie yra teikiami (teismo sprendimus ir kitus valstybės įstaigos sprendimus) elektronine forma gali išsaugoti pati (pats).

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Pagal Elektroninių dokumentų pateikimo civiliniame teismo procese taisyklės elektroninis teismo sprendimas turi tokią pat galią, kaip ir originalus teismo sprendimas. Elektroniniu būdu įteikiant teismo sprendimą, jo kopija nusiunčiama kaip elektroninis dokumentas. Įteikiant teismo sprendimą paštu, siunčiama spausdinta elektroninio teismo sprendimo kopija.

* Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad praktikoje, nepaisant galiojančių teisės nuostatų, šiuo metu dar nėra galimybės civilinėse ir komercinėse bylose siųsti dokumentų elektroninėmis priemonėmis, išskyrus nemokumo ir žemės registro bylas. Nuo 2014 m. balandžio 10 d. teismo dokumentai advokatams ir vykdytojams įteikiami elektronine forma, t. y. elektroninėmis priemonėmis.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Taip. Elektronine forma priimtą sprendimą arba nutartį, naudodamas saugų savo elektroninį parašą ir saugų teismo elektroninį parašą, kurio autentiškumas patvirtinamas kvalifikuotu sertifikatu, pasirašo teisėjų kolegijos pirmininkas. Jeigu teisėjų kolegijos pirmininko saugus elektroninis parašas autentifikuojamas kvalifikuotu sertifikatu, kuriame, be kita ko, nurodomas teismas, sprendimo arba nutarties nebūtina pasirašyti saugiu teismo elektroniniu parašu. Informacinėje sistemoje tvarkomų sprendimų parašo ir antspaudo vietoje gali būti automatiškai pateikiama faksimilė.

Fizine arba elektronine forma priimti sprendimai šalims gali būti įteikiami arba kaip patvirtinta kopija, arba kaip elektroninė (skenuota) kopija, arba elektronine forma. Taip pat žr. pastabą atsakyme į 13 klausimą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Kaip jau nurodyta, nepaisant galiojančių teisės nuostatų, elektroninių pareiškimų, įskaitant apeliacinius skundus, negalima pateikti visose bylose, nors jeigu pareiškėjas atitinka e. teisingumo informacinės sistemos naudotojui keliamus reikalavimus, dokumentus elektroniniu būdu galima pateikti vykdymo, nemokumo ir žemės registro bylose. Taip pat žr. atsakymus į pirmiau pateiktus klausimus.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Taip, e. teisingumo svetainėje taip pat galima pasinaudoti elektroninio vykdymo (e. vykdymo) funkcija. Pareiškėjas, jei jis yra registruotas kvalifikuotas išorės naudotojas, per e. teisingumo svetainę (e. vykdymo skiltį) gali pateikti prašymą dėl vykdymo remiantis autentišku dokumentu. Pareiškėjas prašymą dėl vykdymo remiantis vykdomuoju dokumentu ir pareiškimą dėl reikalavimų užtikrinimo per e. vykdymo skiltį gali pateikti tik tuo atveju, jei jis yra kvalifikuotas išorės naudotojas. Šiuo atveju reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad ši vykdymo ir reikalavimų užtikrinimo procedūra vykdoma laikantis nacionalinių reglamentavimo nuostatų (ZIZ).

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokiu būdu?

Šalys turi teisę susipažinti su informacinėje sistemoje pateikiamais failais ir daryti jų kopijas, jeigu jos, naudodamos elektroninį parašą, kurio autentiškumas patvirtinamas kvalifikuotu sertifikatu, gali nurodyti savo tapatybę.

Apylinkių teismuose (slov. *okrajna sodišča*) nagrinėjamosis vykdymo ir reikalavimų užtikrinimo bylose naudotojai, kurie per e. vykdymo skiltį pateikė elektroninį pareiškimą, gali susipažinti su savo dokumentais, taip pat su procesiniais bylos dokumentais, dėl kurių jie pateikė elektroninį pareiškimą ir kuriuose jie nurodomi kaip byloje dalyvaujantys asmenys. Vykdymo proceso formų ir rūšių ir automatizuoto vykdymo proceso taisyklėse nustatyta, su kokiais dokumentais gali susipažinti konkrečios naudotojų grupės naudotojas.

Žemės registro byloje taip pat leidžiama susipažinti su dokumentacija. Vienas skirtumas tarp žemės registro ir vykdymo bylų yra tas, kad su dokumento failu, iki jis bus galutinai pateiktas žemės registru, leidžiama susipažinti visiems registruotiems naudotojams (t. y. ne tik pareiškėjams ir kitiems byloje dalyvaujantiems asmenims). Visi asmenys gali susipažinti tik su procesiniais dokumentais (pareiškimu, teismo sprendimu ir kt.), o ne su jų priedais, t. y. dokumentais, su kuriais neleidžiama susipažinti atsižvelgiant į būtinybę apsaugoti byloje dalyvujančių asmenų asmens duomenis.

Susijusios nuorodos

- <https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>
- <http://www.pisrs.si/Pis.web/>
- <https://www.uradni-list.si/>
- <http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>
- <http://www.sodisce.si/>

Paskutinis naujinimas: 10/02/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Slovakija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Teismo procesą galima pradėti internetu arba, tiksliau, ieškinius ir kitus pareiškimus galima pateikti elektroniniu būdu, jeigu jie patvirtinti sertifikuotu elektroniniu parašu.

2 Jeigu taip, kokių rūšių byloje ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Elektroniniu būdu galima pateikti visų rūšių ieškinius ir visus pareiškimus. Jeigu ieškinyje elektronine forma pateikiamas be leidimo (sertifikuoto elektroninio parašo), jis vėliau per 10 dienų turi būti pristatomas popierine forma arba elektronine forma su sertifikuotu elektroniniu parašu, priešingu atveju teismas pareiškimo nenagrinėja. Teismas konkrečiai neragina dokumentų pateikėjo juos pristatyti dar kartą.

Rungimosi principu negrindžiamose byloje pareiškimas gali būti pateiktas bet kuriam apylinkės teismui, kuris privalo įrašyti pareiškimą į registrą ir nedelsdamas perduoti jį jurisdikciją turinčiam teismui. Toks pareiškimas turi tokį patį poveikį, tarsi būtų pateiktas jurisdikciją turinčiam teismui.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Visą laiką.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Konkretaus formato nereikalaujama; dėl ieškinių sprendžiama pagal jų turinį. Jeigu ieškinyje trūksta konkrečių duomenų, teismas priima nutartį paragindamas pašalinti ieškinio trūkumus arba jį papildyti per laikotarpį, kuris neturi būti trumpesnis nei 10 dienų.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Duomenų saugojimo ir perdavimo sąlygos išdėstytos Įstatyme Nr. 543/2005 dėl apylinkių teismų, apygardų teismų, Specialiojo teismo ir karinių teismų administracinių ir darbo tvarkos taisyklių (slovak. *zák. č. 543/2005 Z. z. v znení neskorších zmien doplnení – Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy*) (toliau – PaOR) su pakeitimais.

a) Pareiškimų teikimo internetu su sertifikuotu elektroniniu parašu procedūra reglamentuojama Įstatymu Nr. 215/2002 dėl elektroninio parašo ir tam tikrų aktų pakeitimo su pakeitimais, padarytais Įstatymu Nr. 679/2004 (slovak. *zák. č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 679/2004 Z. z.*) ir NBU Reglamentu Nr. 542/2002 dėl elektroninių parašų naudojimo verslo ir administracinių santykių srityje (slovak. *vyhláška NBÚ č. 542/2002 z. z. o spôsobe a postupe používania elektronického podpisu v obchodnom*). Tokiu būdu gautas pareiškimas perduodamas į raštinę, kurioje jis toliau apdorojamas pagal PaOR 129 straipsnį. Teismo raštinėje naudojama programinė įranga pareiškimams registruoti.

b) Pareiškimai, gauti be sertifikuoto elektroninio parašo, iš karto perduodami į raštinę, kurioje jie toliau apdorojami pagal PaOR 129 straipsnį.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Jeigu pareiškimas internetu pateikiamas be sertifikuoto elektroninio parašo, jis vėliau per 10 dienų turi būti pristatomas popierine forma arba elektronine forma su sertifikuotu elektroniniu parašu, priešingu atveju teismas jo nenagrinėja. Jeigu pareiškimas pateikiamas su sertifikuotu elektroniniu parašu, jo papildyti nereikia. Pažymimas ir įrašomas tikslus pareiškimo pristatymo laikas.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Taip, teismo rinkliavos yra mokėtinos už ieškinio ir jo priedėlių, sudarančių teismo bylą, kopiją ir už ieškinio ir jo priedėlių, kurie pristatomi šalims, kopiją, jeigu ieškinyje buvo pateiktas elektroninės priemonės ir pasirašytas sertifikuotu elektroniniu parašu pagal Įstatymą Nr. 215/2002 dėl elektroninio parašo ir tam tikrų aktų pakeitimo su pakeitimais, padarytais Įstatymu Nr. 679/2004 ir NBU Reglamentu Nr. 542/2002 dėl elektroninių parašų naudojimo verslo ir administracinių santykių srityje, – 0,1 EUR už puslapį, tačiau mažiausiai 10 EUR už pareiškimą, kuris yra ieškinyje arba prašymas pradėti procesą, ir jo priedėlius, ir 3 EUR už visus kitus pareiškimus ir jų priedėlius (Įstatymo Nr. 71/1992 dėl teismo rinkliavų (slovak. *zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších zmien a doplnení*) su pakeitimais priedo 20a punktas).

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Taip, kiekvieną pareiškimą galima atsiimti, nesvarbu, kokių būdu jis pateiktas, – tai yra dalinis arba visiškas ieškinio atsiėmimas.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepti jį ieškinį pateikti taip pat internetu?

Atsakovas turi šią galimybę, bet neprivalo ja naudotis.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsilieptimą jį ieškinį?

Elektroniniams pareiškimams skirta procedūra išdėstyta Įstatyme Nr. 543/2005 dėl apylinkių teismų, apygardų teismų, Specialiojo teismo ir karinių teismų administracinių ir darbo tvarkos taisyklių su pakeitimais.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsilieptimo jį ieškinį?

Elektroniniams pareiškimams skirta procedūra išdėstyta Įstatyme Nr. 543/2005 dėl apylinkių teismų, apygardų teismų, Specialiojo teismo ir karinių teismų administracinių ir darbo tvarkos taisyklių su pakeitimais.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių byloje ir kokiomis sąlygomis?

Įrodymai – tai bet kurios ir visos priemonės, iš kurių galima nustatyti bylos aplinkybes, įrodinėjimo priemonės gali būti bet kurios priemonės, kuriomis galima nustatyti bylos aplinkybes. Jie leidžiami visų rūšių procesuose. Dokumentus teismui galima pateikti vadovaujantis Civilinio proceso kodekso (slovak. *Civilný sporový poriadok*) 125 straipsniu.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Pagal Civilinio proceso kodekso 105 straipsnį rašytinius dokumentus galima įteikti internetu. Teismo dokumentas laikomas pristatytu penktą dieną nuo išsiuntimo, net jeigu adresatas jo neskaitė.

Tačiau internetu negalima įteikti teismo sprendimų, kitų rūšių teismo nutarimų, teismo šaukimų dalyvauti procese ir kitų rašytinių dokumentų, kuriuos pagal įstatymus būtina įteikti asmeniškai. Teismo sprendimą galima įteikti tik asmeniškai; įteikimas internetu neleidžiamas.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Ne. Sprendimas skelbiamas naudojantis kompiuterinėmis technologijomis ir šablonu, kuriame iš anksto išspausdintas Slovakijos Respublikos herbas ir šis tekstas: „Sprendimas Slovakijos Respublikos vardu“. Rašytinį sprendimą pasirašo teisėjų kolegijos pirmininkas arba vienas posėdžiaujantis teisėjas.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Apeliacinį skundą galima pateikti internetu. Jeigu apeliacinis skundas elektronine forma pateikiamas be sertifikuoto elektroninio parašo, jis vėliau per 10 dienų turi būti pristatomas popierine forma arba elektronine forma su sertifikuotu elektroniniu parašu. Jeigu apeliacinio skundo teikėjas to nepadaro, apeliacinis skundas laikomas nepateiktu. Nutartis dėl apeliacinio skundo negali būti priimama internetu; ji turi būti priimama tik popierine forma.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Prašymas dėl sprendimo vykdymo gali būti pateikiamas internetu. Jeigu jis elektronine forma pateikiamas be sertifikuoto elektroninio parašo, jis vėliau per 10 dienų turi būti pristatomas popierine forma arba elektronine forma su sertifikuotu elektroniniu parašu. Jeigu šalis to nepadaro, prašymas laikomas nepateiktu.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Šalys ir jų teisiniai atstovai gali su bylomis susipažinti tik asmeniškai ir tik dalyvaujant teismo darbuotojui.

Paieškas teismo sprendimų duomenų bazėje galima lengviau atlikti iš Slovakijos Respublikos Teisingumo ministerijos (slovak. *Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) svetainės. Teismų sprendimų ieškoti ir su jais susipažinti gali bet kas, sprendimo paiešką galima atlikti pagal sprendimo priėmimo datą, jį priėmusį teismą, bylos numerį, sprendimo formą, sprendimo pobūdį, teisinio reguliavimo sritį, taikytas įstatymų nuostatas, sprendimą priėmusio teisėjo arba teismo pareigūno vardą ir pavardę arba pagal sprendime vartotus žodžius (vadinamąjį visą tekstą).

Paskutinis naujinimas: 22/04/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Suomija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Automatinis administravimas galimas, kai teikiami prašymai išduoti šaukimus dėl neginčijamų reikalavimų, teisinės pagalbos prašymai (ir prašymai paskirti advokatą arba valstybės skirtą teisinę pagalbą teikiantį advokatą, taip pat advokatų prašymai valstybei kompensuoti mokesčius ir išlaidas), prašymai užtikrinti vykdymą (privatinės teisės prašymai užtikrinti, kad remiantis apygardos teismo (suom. *käräjäoikeus*) nutartimi arba sprendimu būtų išieškomos skolos). Suomijoje nėra proceso, kuris būtų prieinamas tik internetu.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Ši priemonė prieinama visą laiką.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

XML šablonu gali naudotis įmonės ir organizacijos, dažnai teikiančios prašymus išduoti šaukimą. Piliečiai ir verslo subjektai gali naudotis atskira elektronine internetine forma.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Suomijos teismų automatinio administravimo priemonė apsaugota koduotu https perdavimo protokolu. Teismų pateikiami duomenys laikomi saugiamame serveryje, iš kurio suinteresuotosios šalys gali atsisiųsti savo dokumentus.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Norėdami atsisiųsti bylas iš saugaus serverio, vartotojai turi prisijungti.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Už elektroninius procesus imami tie patys mokesčiai kaip ir už neelektroninius. Kiekvieno proceso pabaigoje apygardos teismai paima mokesčius iš prašymų teikėjų ir ieškovų. Mokesčio dydis priklauso nuo bylos pobūdžio ir proceso sudėtingumo.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Elektroniniams procesams taikomi tie patys principai kaip ir tradicinėmis, neelektroninėmis, priemonėmis pateiktiems ieškiniams.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepti į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Atsakovai gali pateikti atsiliepimus internetu, tačiau naudoti interneto neprivaloma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Civilinėse bylose elektroniniai ir neelektroniniai procesai nesiskiria.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Civilinėse bylose elektroniniai ir neelektroniniai procesai nesiskiria.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Taip. Prašymai išduoti šaukimą, atsiliepimai į ieškinius ir kiti teismo dokumentai taip pat gali būti teismams siunčiami e. paštu.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Dokumentai, kurių gavimo nereikia patvirtinti (atsiliepimai į ieškinius, šaukimai į parengiamuosius ir pagrindinius posėdžius, supaprastinto arba pagreitinto proceso sprendimai), suinteresuotosioms šalims gali būti siunčiami e. paštu.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Pateikus prašymą, teismo sprendimai suinteresuotosioms šalims gali būti siunčiami elektroniniu būdu. Gavėjas arba jo atstovas turi prisijungti, kad atsisiųstų teismo sprendimus iš internetinės sistemos.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Elektroniniu būdu teikti apeliacinių skundų šiuo metu neįmanoma.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Prašymai išieškoti priteistas skolas gali būti teikiami elektroniniu būdu. Automatinis administravimas galimas, kai teikiami privatinės teisės prašymai remiantis apygardos teismo nutartimi arba sprendimu išieškoti skolas.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Taip. Jeigu procesas buvo pradėtas internetu, ieškovai savo bylų nagrinėjimo eigą gali stebėti prisijungę prie internetinės sistemos.

Paskutinis naujinimas: 10/05/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Švedija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Šiuo metu nėra galimybės civilinę bylą iškelti internetu. Prašymą įteikti ieškinį ieškovas arba jo atstovas turi pateikti raštu ir asmeniškai pasirašyti.

Reikalavimas pasirašyti reiškia, kad prašymo įteikti ieškinį negalima pateikti elektroniniu būdu.

Supaprastintame teismo procese [Švedijos vykdomajai institucijai \(Kronofogdemyndigheten\)](#) galima internetu pateikti prašymą dėl mokėjimo įsakymo.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Kaip matyti iš atsakymo į pirmą klausimą, tai įmanoma tik supaprastinto teismo proceso atveju.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Galimybės iškelti bylą internetu nėra.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Galimybės iškelti bylą internetu nėra.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimas ir laikymo apsauga?

Galimybės iškelti bylą internetu nėra.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Galimybių pareikšti ieškinį internetu nėra.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Galimybės iškelti bylą internetu nėra.

Švedijos vykdomajai institucijai internetu teikiami prašymai dėl mokėjimo įsakymo turi būti pasirašyti saugiu elektroniniu parašu, kaip nustatyta 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, 3 straipsnyje.

Jei asmuo ketina saugiu ir techniškai priimtiniu būdu pateikti didelį kiekį prašymų, Švedijos vykdomoji institucija gali išimties tvarka netaikyti pasirašymo reikalavimo. Jei prašymas dėl mokėjimo įsakymo perduodamas nagrinėti teismui įprasto proceso tvarka, internetu pateikus prašymą nebereikia jo patvirtinti parašu.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Galimybės iškelti bylą internetu nėra.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Galimybės iškelti bylą internetu nėra. Tačiau, kaip matyti iš atsakymo į 12 klausimą, paprastai internetu galima pateikti atsiliepiamą arba kitą procesinį dokumentą, kuris neturi būti patvirtintas asmens parašu.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Galimybės iškelti bylą internetu nėra.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Galimybės iškelti bylą internetu nėra.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Dokumentai, kurių nebūtina patvirtinti asmens parašu, gali būti pateikiami elektroniniu būdu. Tai reiškia, kad iš esmės elektroniniu būdu galima pateikti visus dokumentus, išskyrus ieškinį. Tačiau konkrečiu atveju teismas gali nuspręsti, kad elektroniniu būdu pateiktas dokumentas turi būti siuntėjo patvirtintas pateikiant originalų pasirašytą dokumentą.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Nėra jokių kliūčių, dėl kurių teismas negalėtų siųsti dokumentų elektroniniu būdu ir prašyti patvirtinti jų gavimą e. paštu, pvz., jeigu tai laikoma tinkamu būdu pagal galiojančias asmens duomenų apsaugos nuostatas.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Sprendimas siunčiamas įprastu paštu, išskyrus atvejus, kai šalis pageidauja kitaip. Kai tinkama, pvz., remiantis galiojančiomis asmens duomenų apsaugos nuostatomis, dokumentai, užuot juos siuntus įprastu paštu, gali būti siunčiami faksu ar e. paštu arba įteikiami naudojant kitokį elektroninį formatą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Apeliacinį skundą galima pateikti e. paštu. Teismas prireikus gali paprašyti, kad apeliacinio skundo siuntėjas jį patvirtintų pateikdamas originalų pasirašytą dokumentą.

Dėl įteikimo žr. atsakymą į 13 klausimą.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Prašymą dėl vykdymo žodžiu arba raštu gali pateikti teisę turinti šalis arba jos atstovas. Norėdamas pateikti žodinį prašymą, pareiškėjas (šalis, kuri siekia, kad būtų atlikti vykdymo veiksmai) turi kreiptis į Švedijos vykdomąją instituciją. Rašytinį prašymą turi pasirašyti pareiškėjas arba jo atstovas. Tačiau Švedijos vykdomoji institucija gali leisti šaliai, norinčiai pateikti daug prašymų, pateikti juos elektroniniu būdu.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Ne.

Paskutinis naujinimas: 02/09/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Anglija ir Velsas

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, teismo procesą galima pradėti internetu naudojant sistemas [„Money Claim Online“ \(MCOL\)](#) (piniginio ieškinio pateikimo internetu sistema) arba [„Possession Claim Online“ \(PCOL\)](#) (ieškinio dėl nuosavybės pateikimo internetu sistema). Abi sistemas prižiūri pagalbos tarnyba, kuri gali teikti pagalbą (tačiau ne teisinę konsultaciją). Su pagalbos tarnyba galima susisiekti telefonu 0845 601 5935 (skambintiems iš Jungtinės Karalystės) ir +44 1604 619 402 (skambintiems ne iš Jungtinės Karalystės).

Be to, ieškiniai, priklausantys įvairių *Rolls Building* pastate Londone veikiančių teismų (Aukštojo teismo Kanclerio skyriui, komercinių bylų, technologijų ir statybos bylų teismų, Komerciniam teismui ir Jūrų teismui) jurisdikcijai gali būti pateikiami ir bylos gali būti tvarkomos elektroniniu būdu pagal „CE Filing“ sistemą.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

MCOL sistema galima naudoti norint apygardos teismui pateikti ieškinį dėl konkrečios pinigų sumos, kuri mažesnė nei 100 000 GBP (apie 125 000 EUR), įskaitant teismo mokesčius ir išlaidas advokatams. Ieškinyje gali būti pareiškiamas ne daugiau kaip dviem asmenims, o asmens (-ų), kuriam (-iems) pareiškiamas ieškinyje, gyvenamoji vieta turi būti Anglijoje ir Velse. Ieškovas Anglijoje ir Velse turi turėti adresą dokumentams įteikti.

Naudojantis PCOL sistema galima pateikti ieškinį dėl žemės nuosavybės susigrąžinimo (įskaitant pastatus ar jų dalis). Tai apima nuomotojo ieškinį dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto nuosavybės vien tik dėl įsiskolinimo nuomos mokesčio (tačiau ne ieškinį dėl nuomos sutarties nutraukimo); arba hipotekos kreditoriaus ieškinį hipotekos skolininkui vien dėl sumų, mokėtinų pagal hipotekos paskolą, nemokėjimo. Tai neapima ieškinio dėl bet kokios kitos teisių gynimo priemonės, išskyrus ieškinį dėl įsiskolinimo nuomos mokesčio ar pagal hipotekos paskolą mokėtinų sumų mokėjimo, palūkanų ir išlaidų. Kaip ir naudojantis MCOL sistema, visi atsakovai turi turėti adresą Anglijoje ir Velse dokumentams įteikti, o kreditorius turi turėti adresą Anglijoje ir Velse, kuriuo būtų galima pristatyti dokumentus. Ieškovas taip turi žinoti turto, kurį nori susigrąžinti, pašto kodą ir turi turėti e. pašto adresą.

Kreditoriai, norintys naudotis MCOL ir PCOL sistemomis, turi būti sulaukę 18 metų, neturėti psichinės negalios, jiems neturi būti teikiama teisinė pagalba, kaip tai suprantama pagal 1988 m. Teisinės pagalbos įstatymą, ir jie negali būti piktnaudžiaujantys teise ieškovi (t. y. asmenys, kuriems Aukštojo teismo teisėjas uždraudė pradėti procesą bet kuriame Anglijos ir Velse apygardos teisme neturint leidimo). Negalima pareikšti ieškinių vyriausybei arba monarchijai. Šių rūšių ieškinių nereikia pateikti naudojantis internetu.

Naudojant sistemą „CE Filing“ galima pateikti visus ieškinius (išskyrus ieškinius, dėl kurių pateikiamas prašymas atleisti nuo mokesčio), kuriuos galima pateikti „Rolls Building“; byloms, kurios pradėdamos nenaudojant „CE Filing“, galima naudoti bet kurią sistemą.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

MCOL ir PCOL sistemos pasiekiamos visą laiką. Jei ieškinyje gaunamas teismo darbo dieną iki 9.00 val., prašymas bus apdorotas tą pačią dieną. Jei ieškinyje gaunamas po 9.00 val., jis bus apdorotas kitą teismo darbo dieną. Ieškinyje paprastai atspausdinamas ir išsiunčiamas atsakovui tą dieną, kurią ieškinyje apdorojamas.

Sistema „CE Filing“ pasiekiamą visą parą kasdien, išskyrus tada, kai vykdoma įprastinė priežiūra.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Naudojant MCOL ir PCOL sistemas ieškovo bus paprašyta užpildyti informaciją keliuose ekranuose. Kiekviename ekrane reikia pateikti konkrečią informaciją – pavyzdžiui, kreditoriaus vardą ir pavardę, atsakovo ar atsakovų vardus, pavardes ir adresus, reikalaujamą pinigų sumą ir informaciją apie ieškinį. Ekrane pildant informaciją ji bus automatiškai įrašyta MCOL ir PCOL sistemose. Jei užpildoma tik ekrano dalis, kreditorius tą informaciją gali įrašyti pasirinkdamas įrašymo parinktį, kuri rodoma kiekvieno ekrano viršuje ir apačioje. MCOL sistemoje informacija saugoma 28 dienas, kad kreditorius turėtų pakankamai laiko surinkti bet kokią reikalingą papildomą informaciją. PCOL sistemoje ieškinio projektas saugomas neribotą laiką, kol ieškinyje pateikiamas arba kol vartotojas jį panaikina.

Pirminė informacija apie šalis ir jų advokatus pateikiama internetinėje formoje. „CE Filing“ sistemoje šaliai leidžiama nusiųsti dokumentus, tarsi jie būtų pateikiami teismo raštineje; vienintelis apribojimas yra dydis – jei dokumentas per didelis, jį reikės pateikti dalimis.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

MCOL ir PCOL sistemoje saugumas yra labai svarbus. Kadangi kai kuri kreditoriaus teikiama informacija gali būti neskelbtina, saugumas užtikrinamas naudojant unikalų vartotojo ID ir slaptažodžius. Svetainėje taip pat užtikrinamas saugumas, o internetu perduodami duomenys šifruojami. Tačiau šalis turi atkreipti dėmesį, kad bet kokie siunčiami arba gaunami el. laišukai negali būti laikomi saugiais.

Kad kreditoriai galėtų teikti ieškinius internetu, jie turi užsiregistruoti MCOL ir PCOL sistemose. Užsiregistravus prašoma pasirinkti vartotojo ID ir slaptažodį. ID ir slaptažodį turi sudaryti ne mažiau kaip 8 ir ne daugiau kaip 12 simbolių; galima naudoti raides ir skaitmenis.

Kreditoriui registruojantis MCOL ir PCOL sistemose taip pat prašoma pasirinkti saugumo klausimą ir pateikti atsakymą. Tai reikalinga tuo atveju, jei kreditorius pamirštų savo slaptažodį. Sistema atsiųs slaptažodį el. paštu, jei pateikiamas teisingas atsakymas į saugumo klausimą. Pamiršus vartotojo ID jis prarandamas negrįžtamai.

„CE Filing“ yra saugus informacijos perdavimo tarp teismų ir šalių ir jų bankų būdas.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Elektroninių parašų nereikalaujama, tačiau taikoma atsakyme į 5 klausimą aprašyta prisijungimo procedūra. Kaip paaiškinta atsakyme į 3 klausimą, diena, kurią ieškinyje bus apdorotas, priklauso nuo ieškinio pateikimo laiko.

Kadangi „CE Filing“ yra dokumentų pateikimo būdas, elektroninio parašo nereikalaujama. Pateikimo laikas yra atitinkamo mokesčio sumokėjimo laikas arba atitinkamose taisyklėse nustatyta diena ir laikas.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Už internetu teikiamus ieškinius taikomas mažesnis mokeskis, nei už tuos, kurie pateikiami internetu, nes teismo darbuotojams reikia mažiau išteklių. Teismo mokesčius naudojant MCOL ir PCOL sistemas reikia sumokėti kredito arba debeto kortele, o PCOL sistemoje organizacijoms ir advokatams taip pat leidžiama sumokėti tiesioginiu debetu. Asmenys, turintys teisę būti atleisti nuo mokesčio, negali naudotis MCOL ir PCOL sistemomis. Jei prašoma atleisti nuo mokesčio, prašymą reikėtų pagrįsti įrodymais, kuriuos turėtų patikrinti teismo darbuotojas. Dėl šios priežasties prašymų atleisti nuo mokesčio internetu teikti negalima. Ieškovai, kurie mano, kad atitinka reikalavimus, kad būtų atleisti nuo mokesčio, turi kreiptis į savo vietos teismą ir pateikti ieškinį ne internetu bei prašymą.

Mokėtinai mokesčiai yra tokie patys, kaip ir tuo atveju, kai byla pradėdama ne internetu; mokesčiai mokami kredito kortele arba iš sąskaitos.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Nors ieškinius ir prašymus, parengtus naudojant MCOL ir PCOL sistemas, galima panaikinti, kol jie dar nepateikti, ieškinius pateikus jų panaikinti negalima. Nutraukti bylą, kurią prašoma pradėti naudojant MCOL ar PCOL sistemas, galima tuo pačiu būdu, kaip neelektroninių procedūrų atveju, kai byla pradėdama. Kai prašymas nutraukti bylą pateikiamas po to, kai ji buvo pradėta, teismo mokesčiai negrąžinami.

Sistemoje „CE Filing“ bylą galima nutraukti taip pat, kaip tai būtų daroma kreipiantis į teismo raštine.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Jei ieškinyje buvo pateiktas naudojant MCOL ar PCOL sistemas, atsakovas gali atsakyti elektroniniu būdu naudodamas prisijungimą ir slaptažodį, kurie pateikiami ieškinio formos priekyje. Atsakymą pateikti internetu neprivaloma.

Jei taisyklėse nenustatyta kitaip, sistemos „CE Filing“ byla bus tęsiama sistemoje.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Internete pateikti atsakymą į ieškinį, pareikštą naudojant MCOL, atsakovas gali penkiais būdais. Jis gali: sumokėti visą ieškinyje reikalaujamą sumą;

pripažinti visą skolą;
pripažinti dalį skolos;
pateikti patvirtinimą apie dokumentų gavimą;
pateikti atsiliepimą į ieškinį;
pateikti ieškovui priešieškinį.

Jei atsakovas pateikia atsiliepimą, byla perduodama atsakovo vietos teismui. Jei pareiškiamas priešieškinis, byla perduodama atitinkamam teismui. Abiem atvejais byla bus nagrinėjama taip, tarsi ji būtų pradėta ne internetu.

Jei atsakovas skolą pripažįsta iš dalies, kreditoriaus bus klausiama, ar jis su tuo sutinka. Jei ieškovas sutinka, jis gali prašyti teismo priimti sprendimą dėl atsakovo ir nusiųsti nurodymą sumokėti. Jei ieškovas nesutinka, byla bus nagrinėjama kaip ginčas.

Jei atsakovas atsako į ieškinį dėl nuosavybės, kopija įteikiama ieškovui ir pridinama prie bylos medžiagos, skirtos pradiniam posėdžiui dėl nuosavybės. PCOL sistemoje atsakovai gali užpildyti atsakymo formą, kurioje pateikiama informacija apie pajamas ir kurią reikia pateikti prieš posėdį dėl nuosavybės. Atsakovas byloje, kuri buvo pradėta naudojant sistemą „CE Filing“, turi tas pačias galimybes, kaip atsakovas byloje, pradėtoje nenaudojant sistemos.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Jei atsakovas į ieškinį neatsako, kreditorius, naudodamasis MCOL sistema, gali internetu prašyti priimti sprendimą už akių. Prašymą galima pateikti pasirinkus parinktį „Sprendimo pradžia“. Kreditoriaus prašoma nurodyti, ar jis nori, kad atsakovas ieškinio sumą mokėtų dalimis, ar kad sumokėtų vienkartinę sumą. Jei pradiniam ieškinyje kreditorius prašė priteisti palūkanas, jis turi teisę gauti palūkanas nuo ieškinio pateikimo dienos iki tos dienos, kurią prašoma priimti sprendimą. Kaip ir ieškinių pateikimo atveju, prašymas priimti sprendimą bus apdorotas tą pačią dieną, jei per MCOL sistemą jis gaunamas teismo darbo dieną iki 9.00 val. Jei prašymas gaunamas po 9.00 val., jis bus apdorotas kitą teismo darbo dieną ir iki kitos dienos gali būti nerodomas MCOL sistemoje.

Naudojantis PCOL sistema galima teismo prašyti nustatyti nuosavybės perėmimo datą, jei atsakovas nesilaikė nutarties dėl nuosavybės sąlygų. Tačiau reikiamus patvirtinamuosius dokumentus reikia pateikti tiesiogiai teismui; jų negalima pridėti prie internetinio prašymo.

Jei atsakovas nedalyvauja procese, kuris buvo pradėtas naudojant sistemą „CE Filing“, pasekmės bus tos pačios, kaip ir ne per sistemą pradėtos bylos atveju.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Naudodami PCOL sistemą ieškovai gali elektroniniu būdu atlikti šiuos veiksmus:

pateikti bendro susirašinėjimo dokumentus;
pateikti bendrą prašymą;
prašyti atidėti posėdį;
atsiimti ieškinį.

Naudodami MCOL sistemą ieškovai elektroniniu būdu taip pat gali atlikti šiuos veiksmus:

prašyti priimti teismo sprendimą atsakovui pripažįstant visą skolą ar jos dalį arba atsakovui nevykdant įsipareigojimų;
pateikti vykdomąjį įsakymą.

Naudodami MCOL ir PCOL sistemas ieškovai ir atsakovai gali teikti susirašinėjamą el. paštu ir užklausas. Tačiau elektroniniu būdu negalima teikti bendro susirašinėjimo dokumentų ar prašymų.

Sistemoje „CE Filing“ elektroniniu būdu galima pateikti visus dokumentus.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Teismo sprendimai gali būti pateikiami MCOL ir PCOL sistemoje, tačiau jie turi būti įteikiami taisyklėse nustatytu būdu.

Sistemos „CE Filing“ byloje už dokumentų įteikimą yra atsakinga byla pradėjusi šalis.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Teisėjai neturi priemonių, kad sprendimus šalims galėtų siųsti elektroniniu būdu.

Sistemos „CE Filing“ naudojimas neturi jokios įtakos sprendimų priėmimui.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Naudojant PCOL sistemą galima pateikti apeliacinį skundą dėl bendro prašymo nagrinėjimo, tačiau jokių kitų apeliacinių skundų pateikti elektroniniu būdu naudojant PCOL ar MCOL sistemas negalima. Sprendimų negalima įteikti internetu.

Sistema „CE Filing“ apeliaciniame procese nenaudojama.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Jei kreditorius, naudodamasis MCOL sistema, prašo priimti sprendimą už akių su mokėjimu nedelsiant, jis gali prašyti išduoti vykdomąjį įsakymą, kai MCOL sistemoje rodoma, kad sprendimas buvo priimtas, ir kai atsakovas nevykdo sprendimo sąlygų (tai taikoma neatsižvelgiant į tai, ar sprendimas priimtas už akių ar atsakovui pripažinus skolą). Už vykdomojo įsakymo išdavimą taikomas mokestis, kurį kreditoriaus bus paprašyta sumokėti naudojant debeto arba kredito kortelę. Teismo mokestis įskaičiuojamas į skolos sumą. Norėdamas internetu prašyti išduoti vykdomąjį įsakymą kreditorius turi prisijungti prie sistemos naudodamas savo vartotojo ID ir slaptažodį, pasirinkti ieškinį ir pasirinkti parinktį „vykdomasis įsakymas“.

Vykdomasis įsakymas išduodamas dėl:

pagal sprendimą mokėtinios sumos;

arba, jei pagal sprendimą suma yra mokėtina dalimis – mažiausiai 50 GBP sumos arba vienos mėnesio įmokos, priklausomai nuo to, kuri suma didesnė.

Išdavus vykdomąjį įsakymą jis elektroniniu būdu išsiunčiamas atsakovo gyvenamosios vietos teismo antstoliams. Antstoliai kelis kartus bandys susigrąžinti kreditoriaus pinigus.

Kiti vykdymo būdai (išsamią informaciją apie šiuos būdus galima rasti Anglijos ir Velso [informacijos apie vykdymą suvestinėje](#)) MCOL sistemoje neprieinami. Naudojant PCOL sistemą teismui galima pateikti prašymą išduoti vykdomąjį įsakymą dėl nuosavybės perdavimo. Tai yra sprendimo ar nutarties dėl žemės nuosavybės perdavimo (sąvoka „žemė“ reiškia ir pastatus, ir neužstatytą žemę) vykdymo būdas. Jei žemę užėmę asmenys savanoriškai neišsikelia, antstolis pagal vykdomąjį įsakymą turi įgaliojimus juos iškeldinti. Reikia sumokėti mokestį.

Naudojant PCOL sistemą teismui taip pat galima pateikti prašymą dėl leidimo priimti vykdomąjį įsakymą dėl restitucijos. Vykdomieji įsakymai dėl restitucijos taikomi tik tais atvejais, kai antstolis sėkmingai įvykdo vykdomąjį įsakymą dėl nuosavybės perdavimo, o ankstesnis valdytojas atgauna turto nuosavybę.

Tačiau, jei prašyme remiamasi atskiro liudytojo parodymais ar dokumentais, prašymo negalima pateikti internetu. Naudojant PCOL sistemą negalima prašyti taikyti jokių kitų vykdymo būdų.

Sistemoje „CE Filing“ vykdymas nenumatytas.

17 Ar šalis arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Šalis internete gali peržiūrėti bylos būseną ir jų bei joms pareikštų ieškinių istoriją.

Atsižvelgiant į Civilinio proceso taisyklės sistemoje „CE Filing“ galima atlikti paiešką naudojant tam skirtą terminalą.

Susijusios nuorodos

[„Money Claim Online“](#)

[„Possession Claim Online“](#)

[Civilinio proceso taisyklės](#)

[Teisingumo ministerija](#)

Paskutinis naujinimas: 20/04/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Šiaurės Airija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, civilinį teismo procesą galima pradėti internetu naudojant sistemą „Small Claims Online“ (ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo internete sistema, toliau – SCOL), kurią galima rasti adresu <https://www.justice-ni.gov.uk/articles/online-services>.

2 Jeigu taip, kokių rūšių byloje ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

„Small Claims Online“ (SCOL) galima naudoti norint pareikšti piniginius reikalavimus, kurių suma yra mažesnė nei 3 000 GBP (neįskaitant teismo mokesčių) ir kurie nėra susiję su asmens sužalojimu, eismo įvykiais, šmeižtu ar įžeidimu, nuosavybės teise į žemę, testamentine išskirtine ar renta arba bet kokia sutuoktinių nuosavybe.

Ieškinį galima pareikšti Jungtinėje Karalystėje gyvenančiam asmeniui arba asmenims (atsakovui (-ams)), jei pateikiamas atpažįstamas pašto kodas, kad būtų galima nustatyti tinkamą adresą dokumentams įteikti. Jei atsakovas gyvena Anglijoje, Škotijoje ar Velse, ieškovas turi patvirtinti, kad jo nurodytas ieškinio pagrindas nėra klausimas, dėl kurio buvo kreiptasi į bet kokią kitą teisumą. Tačiau, jei atsakovas gyvena ne Jungtinėje Karalystėje, SCOL naudoti negalima. Ieškovai, norintys naudotis SCOL, turi būti sulaukę 18 metų, neturėti psichinės negalios, jiems neturi būti teikiama teisinė pagalba, kaip tai suprantama pagal 1988 m. Teisinės pagalbos įstatymą, ir jie negali būti piktnaudžiaujantys teise ieškovai (t. y. asmenys, kuriems Aukštojo teismo teisėjas uždraudė pradėti procesą bet kuriame Šiaurės Airijos apygardos teisme neturint leidimo). Negalima pareikšti ieškinių vyriausybei arba monarchijai.

Ieškinius dėl nedidelių sumų galima pateikti teismo raštiniėje arba internetu naudojant SCOL procedūrą.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Šiuo metu SCOL prieinama visą parą kasdien.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Naudojant SCOL ieškovo bus paprašyta užpildyti informaciją keliuose ekranuose. Kiekviename ekrane reikia pateikti konkrečią informaciją – pavyzdžiui, ieškovo vardą ir pavardę, atsakovo ar atsakovų vardus, pavardes ir adresus, reikalaujamą pinigų sumą ir informaciją apie ieškinį.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Saugumas yra labai svarbus. Kadangi kai kuri ieškovo teikiama informacija gali būti neskelbtina, saugumas užtikrinamas naudojant unikalų vartotojo ID ir slaptažodžius. Svetainėje taip pat užtikrinamas saugumas, o internetu perduodami duomenys šifruojami.

Internetu pateikti ieškinį dėl nedidelės sumos ieškovai gali tik užsiregistruoti svetainėje. Registracijos metu vartotojų prašoma pasirinkti vartotojo ID ir slaptažodį. Slaptažodis turi būti ne trumpesnis kaip 7 simboliai ir turi būti sudarytas iš didžiųjų ir mažųjų raidžių bei skaitmenų.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Elektroninių parašų nereikalaujama. Ieškovas turi užpildyti pareiškimą, kad jo pateikiama informacija yra teisinga.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriamas nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Teismo mokesčiai, kuriuos reikia mokėti už internetu pateiktus ieškinius, ir teismo mokesčiai neelektroninėse procedūrose yra vienodi. Teismo mokesčius galima sumokėti kredito arba debeto kortele ar naudojant išankstinio mokėjimo sąskaitą. Asmenys, turintys teisę į mokesčio lengvatą arba atleidimą nuo mokesčio, negali naudotis SCOL.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Ieškovas gali pateikti pranešimą dėl ieškinio atsiėmimo. Šį pranešimą galima pateikti internetu arba raštiniėje; jį pateikus bylos būseną bus pakeista į „išnagrinėta“.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliiepti į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Jei ieškinyje buvo pateiktas per SCOL, atsakovas gali pateikti atsakymą į ieškinį elektroniniu būdu naudodamas ieškinio formos pradžioje pateiktą ieškinio informaciją arba pateikti atsakymą į ieškinį atitinkamo teismo raštiniėje. Atsakymą pateikti internetu neprivaloma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliieptį į ieškinį?

Internetu pateikti atsakymą į ieškinį, pareiškštą naudojant SCOL, atsakovas gali trimis būdais. Jis gali užpildyti:

atsakomybės pripažinimo dokumentą – jei atsakovas sutinka su ieškiniu ir nori pagal jį atsiskaityti.

Atsakovas šį dokumentą turėtų užpildyti ir pateikti tuo atveju, jei jis pripažįsta, kad yra skolingas pinigų, ir ketina tą sumą sumokėti. Jis turėtų nurodyti, ar jam reikia papildomo laiko skolai sumokėti, nurodydamas, kad jis gali mokėti tam tikrą sumą kas savaitę ar mėnesį arba kad jis gali sumokėti visą sumą iki tam tikros datos;

pranešimą apie ginčą – jei atsakovas nori ginčyti jam pareikštą ieškinį.

Jei atsakovas nesutinka su ieškiniu, jis turėtų užpildyti ir pateikti pranešimą apie ginčą, nurodydamas priežastį, dėl kurios ši byla, jo nuomone, turi būti nagrinėjama. Dokumentą patvirtinus byla perduodama pradiniam ieškinyje nurodytai teismo raštinei (paprastai vietos teismo raštinei), kad būtų nustatytas bylos nagrinėjimo grafikas ir paskirtas posėdis. Atsakovas ne mažiau kaip prieš 10 dienų iki teismo posėdžio datos atitinkamo teismo raštinei turi pateikti bet kokių jo argumentus pagrindžiančių dokumentų kopijas;

pranešimą apie ginčą ir priešieškinį – jei atsakovas nori ginčyti jam pareikštą ieškinį ir pareikšti ieškovui priešieškinį. Už šio dokumento pateikimą taikomas mokeskis, kuris apskaičiuojamas pagal sumą, kurios reikalauja atsakovas. Už šį prašymą atsakovas turės sumokėti internetu kredito arba debeto kortele. Jei atsakovas neturi kredito ar debeto kortelės, šį dokumentą jis turės pateikti Civilinių bylų tvarkymo centrui ir sumokėti grynaisiais pinigais, pašto perlaida arba čekiu. Čekiuose nurodytas pinigų gavėjas turi būti Šiaurės Airijos teismų ir specializuotų teismų tarnyba.

Civilinių bylų tvarkymo centrui patvirtinus dokumentą jis perduodamas pradiniam ieškinyje nurodytai teismo raštinei (paprastai vietos teismo raštinei), kad būtų nustatytas bylos nagrinėjimo grafikas ir paskirtas posėdis. Atsakovas ne mažiau kaip prieš 10 dienų iki teismo posėdžio datos atitinkamo teismo raštinei turi pateikti bet kokių jo argumentus pagrindžiančių dokumentų kopijas.

Jei atsakovas pateikia atsiliieptį, byla perduodama atsakovo vietos teismui. Jei pareiškiamas priešieškinis, byla perduodama atitinkamam teismui. Abiem atvejais byla bus nagrinėjama taip, tarsi ji būtų pradėta ne internetu.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliieptio į ieškinį?

Jei suėjus atsakymo pateikimo terminui iš atsakovo nebuvo gauta jokie atsakymo, ieškovas gali prašyti priimti sprendimą už akių dėl atlygintinos arba neatlygintinos sumos. Prašymą priimti sprendimą už akių galima užpildyti ir pateikti internetu.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Bendros internetinės paslaugos, kuria naudojantis būtų galima elektroniniu būdu pateikti dokumentus teismui, nėra, tačiau tam tikromis aplinkybėmis teismas savo nuožiūra gali nurodyti, kad tam tikrus dokumentus jis priims elektroniniu būdu. Dokumentai priimami, jei jie persiunčiami tarp „Criminal Justice Secure eMail“ (Baudžiamojo teisingumo sistemos saugaus el. pašto; toliau – CJSM) paskyrų, t. y. iš vieno CJSM el. pašto adreso į kitą. Protokole dėl Šiaurės Airijos teismų ir specializuotų teismų tarnybos ir kitų organizacijų elektroninio keitimosi informacija procesuose pagal 1995 m. Įsakymą dėl vaikų (Šiaurės Airija) išsamiai nurodyti keitimosi sutartais dokumentais kriterijai.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Ne.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Ne.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Ne.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Ne.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Ne.

Susijusios nuorodos

Šiaurės Airijos teismų ir specializuotų teismų tarnyba <https://www.justice-ni.gov.uk/topics/courts-and-tribunals>

Paskutinis naujinyimas: 19/04/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Škotija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, tačiau tik dėl ieškinių pagal paprastą procedūrą. Paprasta procedūra – tai teismo procesas, skirtas greitai, nebrangiai ir neformaliai spręsti ginčus, kai piniginė vertė neviršija 5 000 GBP.

Daugiau informacijos apie „Civil Online“ galima rasti [Škotijos teismų ir specializuotų teismų](#) svetainėje naudojant toliau pateiktą [„Civil Online“](#) nuorodą. Škotijos teismų ir specializuotų teismų tarnybos ilgalaikis tikslas yra teikti daugiau elektroninių paslaugų, tačiau šiuo metu teikiama tik pirmiau aprašyta funkcija. Peržiūrint vidaus sistemas ir procesus pagrindinis uždavinys bus sudaryti galimybę internetu pradėti skirtingus teismo procesus.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Internetu galima pradėti tik bylas, nagrinėjamas pagal paprastą procedūrą; šias bylas galima pradėti ne tik internetu – jas vis tiek galima pradėti teismui pateikiant popierinius dokumentus.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Internetinė paslauga prieinama visą parą kasdien. Tačiau patvirtinimas, kad teismas priėmė ieškinį, gali būti pateiktas tik teismo darbo valandomis, kai darbuotojai gali patikrinti kompetenciją ir tvarkyti ieškinius.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Taip, yra standartinių teismo taisyklės atitinkančių formų, kurias galima užpildyti ir pateikti elektroniniu būdu.

Paprastos procedūros taisyklės ir formos pateikiamos Škotijos teismų ir specializuotų teismų svetainėje [teismo taisyklių](#) puslapyje.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Vartotojai turi patvirtinti savo tapatumą, o tik tada jiems leidžiama prieiti prie bet kokių duomenų. Perduodami ir neaktyvūs duomenys šifruojami. Programa buvo sukurta pagal OWASP ASVS 3.0 2 lygį.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Elektroninio parašo nereikalaujama.

Ieškinių ir kitų dokumentų pateikimo laikas ir data užregistruojami bylų tvarkymo sistemoje.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Reikia mokėti teismo mokesčius, kurie nustatyti teisės aktuose.

Mokesčius galima sumokėti elektroniniu būdu naudojant kredito ar debeto kortelę, kai pateikiamas ieškinytis pagal paprastą procedūrą naudojant „Civil Online“.

Jei naudojama ne elektronine procedūra, mokesčius taip pat galima sumokėti grynaisiais pinigais arba čekiu, taip pat debeto ar kredito kortele.

Daugiau informacijos galima rasti Škotijos teismų ir specializuotų teismų tarnybos svetainės dalyje apie [teismo mokesčius](#).

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Ne, tačiau ieškinytis pagal paprastą procedūrą gali būti atmetas arba dėl jo gali būti sudarytas susitarimas pagal sąlygas arba [teismo taisyklės](#).

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Tokia galimybė yra, tačiau ja naudotis neprivaloma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Jei atsiliepiamas pateikiamas elektroniniu būdu, teismas išsiunčia elektroninį atsiliepimo gavimo patvirtinimą, o apie tolesnę procedūrą informuoja siųsdamas elektroninius pranešimus.

Daugiau informacijos galima rasti Škotijos teismų ir specializuotų teismų tarnybos svetainės dalyje apie [atsiliepimo į ieškinį pateikimą](#).

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Jei atsiliepiamas nepateikiamas, teismas nepateikia pranešimo. Ieškovas reikiamu laiku susisieks su atsakovu ir jį informuos apie bylos nagrinėjimo rezultata.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Kai byla, nagrinėjama pagal paprastą procedūrą, pradedama naudojantis „Civil Online“, visi teismui elektroniniu būdu pateikti įrodymai teismui bus pateikti elektroniniu būdu; tai taikoma tik „Civil Online“ byloms.

Visų kitų rūšių bylose dokumentus pateikti elektroniniu būdu galima tik tuo atveju, jei su tokia forma sutinka abi šalys ir bylą nagrinėjantis teisėjas.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Ne.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Ne. Tačiau, jei byla buvo perduota teismui nagrinėti iki galo ir priimti sprendimą, teismo išvados kopija vėliau gali būti skelbiama [Škotijos teismų ir specializuotų teismų tarnybos](#) svetainėje ir (arba) [Škotijos teismų administracijos](#) svetainėje.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Ne.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Ne.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Ne. Tačiau internete pateikiamos kai kurios teismų išvados. Daugiau informacijos galima rasti [Škotijos teismų ir specializuotų teismų tarnybos](#) ir [Škotijos teismų administracijos](#) svetainėse.

Paskutinis naujinimas: 19/04/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Gibraltaras

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Šiuo metu Gibraltare nėra galimybės teismo procesą arba vykdymo procesą pradėti internetu. Taip pat Gibraltare nėra galimybės internetu teismui pateikti dokumentus, įteikti teismo sprendimus, priimti teismo sprendimus arba juos apskųsti.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Netaikoma

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Netaikoma

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Netaikoma

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Netaikoma

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Netaikoma

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip ji galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Netaikoma

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Netaikoma

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Netaikoma

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Netaikoma

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Netaikoma

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Netaikoma

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Netaikoma

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Netaikoma

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Netaikoma

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Netaikoma

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Netaikoma

Paskutinis naujinimas: 20/04/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.